

Gianni Rodari

AVENTURILE LUI CEPELICĂ

ÎNȘIRĂ-TE MĂRGĂRITE

EDITURA TINERETULUI

CUPRINS

Capitolul unu
ÎN CARE PRINȚUL LĂMÎIE ESTE CĂLCAT PE BĂTĂTURĂ DE CEPELOI

Cepelică era fiul bătrînului Cepeloi şi avea nu mai puțin de şapte frați: pe unul îl chema Ceapăverde, pe altul Cepeluță, pe celălalt Cepuşoara şi aşa mai departe, nume fireşte cum nu se poate mai potrivite pentru mladițele unei prea cinstite familii de ceapă. Altminteri oameni cumsecade cu toții, trebuie s-o spunem de la bun început, deşi amarnic de ghinionişti.

Deh, ce să-i faci ? Cînd eşti ceapă te naşti cu lacrimile-n ochi.

Cumătrul Cepeloi trăia laolaltă cu droaia de copii într-o baracă olecuță mai răsărită decît un ghiveci de răsaduri, din acelea ce se văd cu duiumul pe la zarzavagii. Bogătaşii care se nimereau cînd şi cînd prin împrejurimi, strîmbau din nas a scîrbă.

— Maică măiculiță, ce mai pute a ceapă ! şi porunceau vizitiului să dea bice castravetilor.

Şi iată că într-o bună zi urma să treacă prin partea locului însuşi guvernatorul, prințul Lămîie în persoană.

— Ce-o să zică alteța sa cînd o să-1 pălească duhoarea sărăcanilor ? se perpeleau care mai de care dregătorii de la curte de grija augustului său nas.

— Ştiți ce ? îşi dădu cu părerea marele şambelan. Propun să-i parfumăm.

Zis şi făcut. Un pluton de Lămîi primi pe dată misiunea de a-i înmiresma pe calici. Lămîiaşii purtau cu acest prilej pe umăr, în loc de puşti, bidoane pline ochi cu odicolon, ba cu parfum de viorele şi chiar cu apă de trandafiri din Bulgaria —-cea mai fină din lume — iar în loc de săbii mînuiau nişte pompe de stropit.

Cepeloi cu toată liota sa fură scoşi cu sila din cocioabă, puşi cu fața la perete şi murați din tălpi în creştet, drept care Cepelică se şi alese cu uri straşnic guturai.

Deodată în depărtare răsunară trîmbițe şi surle şi, în fruntea suitei sale de Lămîi şi Lămîiaşi, se ivi prințul Lămîie. Era înveşmîntat în straie galbene, iar în vîrful tichiei purta aninat un clopoțel de aur. Lămîile mai cu vază din alai purtau la căciulită clopoței de argint iar Lămîiaşii fără rang, clopoței de bronz. Zvonul clopoțeilor se auzea pînă hăt departe iar mulțimea crezînd că sosise fanfara militară se îmbulzea în calea zgomotosului convoi.

Cepelică şi tătîne-su se nimeriseră chiar în primul rînd. Socotind de la o vreme că încasase destui ghionti, bătrînul se întoarse şi strigă la cei ce în învălmăşeală nu conteneau să-i moaie coastele:

— Inapoi, fraților! Dați-vă înapoi!

Auzîndu-1, prințului Lămîie fu cît p-aci să-i sară tichiuța de pe cap. Se opri drept în fata bătrînului Cepeloi şi proptindu-se pe picioarele lui strîmbe i se adresă tăios :

— Şi, mă rog, de ce „înapoi" ?! Te supără cumva entuziasmul cu care supuşii mei aleargă să mă întîmpine ?

— Alteță — îi şopti la ureche marele şambelan — fiți cu băgare de seamă. Omul acesta pare un rebel periculos. Să fim cu ochii în patru.

Şi într-adevăr pentru a fi „cu ochii în patru un polițist îşi duse deodată la ochi un binoclu — destinat anume pentru, supravegherea celor suspecți — şi care, de altfel,, atîrna la gîtul fiecărui polițist.

Bietul Cepeloi înverzise: de spaimă.

— Majestate: — îngăimă: el— dar mă împing din spate.

— Aşa şi trebuie: — tună prințul Lămîie: — foarte bine fac, să împingă !

La aceste cuvinte marele şambelan se întoarse numai-decît spre mulțime şi ținu următoarea cuvîntare:

— Prea iubiți supuşi.

Alteța sa vă mulțumeşte pentru nețărmurita dragoste ce i-o mărturisiți înghesuindu-vă întru întîmpinarea sa. Apropiați-vă, dragi cetățeni, împingeți cit puteți...

— Dar o să cădem buluc peste dumneavoastră, — îndrăzni să obiecteze Cepelica.

Un polițist îşi îndreptă pe dată binoclul spre nesocotitul palavragiu, drept care micul: suspect chibzui că-i mai cuminte să-şi ia tălpăşița, strecurîndu-se printre picioarele celor de față.

La început gloata curioşilor se ținu mai la o: parte ca să nu se strivească, dar apoi îmboldită de ochiadele şambelanului, începu să se legene din ce în ce mai tare, ca apa într-o găleată, în învălmăşeala ce se iscă, bătrînul Cepeloi se pomeni aterizînd de-a dreptul pe picioarele prințului Lămîie.

Alteța sa, care suferea de-bătături, avu în felul acesta prilejul să vadă stele verzi fără concursul astronomului de la curte. Zece Lămîiaşi se repeziră asupra nefericitului hătrîn şi-i puseră cît ai clipi cătuşele.

— Cepelica ! Cepelica ! striga bătrînul din răsputeri, în timp ce Lamîiaşii îl tîrau după ei. Dar Cepelica nu-1 mai auzea căci între timp se îndepărtase binişor.

Oamenii din preajma lui ştiau cu toate acestea în amănunt tot ceea ce se petrecuse, ba chiar, cum se întîmplă de obicei, ştiau şi ceva pe deasupra.

— Noroc că l-au arestat,. închipuiți-vă, voia să-1 înjunghie pe alteța sa !

— Aş ! Habar n-ai, avea o mitralieră în buzunarul de la surtuc !

— In buzunarul de la surtuc ? Dă-o-ncolo, asta-i prea de tot...

— Cum ? Dumneata n-ai auzit împuşcăturile ? Pocnituri se auziseră cu adevărat, dar de la focurile de artificii aprinse în cinstea prințului Lămîie. Oamenii însă se speriaseră şi o tuliseră la fugă, de frica Lămîiaşilor.

Cepelică ar fi vrut să astupe gurile sparte, explicîndu-le că bietul babac n-avea în buzunarul de la surtuc decît un muc de țigară toscană, dar socoti că e mai bine să-şi țină gura.

4

Sărmanul ! I se păru că nu mai vede bine cu ochiul drept ; dar nu era decît o lacrimă ce ținea morțiş să vadă şi ea de ce oftează băiețaşul.

— Proasto ! bombăni înciudat Cepelică, şi lacrima, speriată, făcu ştînga împrejur.

Pe scurt, Cepeloi fu osîndit să zacă în temniță toată viața, ba chiar şi după moarte, deoarece închisorile prințului Lămîie aveau fiecare şi cîte un cimitir.

Cepelică se duse să-1 vadă la închisoare.

— Bietul meu tată — îl îmbrățişa el plîngînd — te-au vîrît la gherlă ca pe un om de nimic, laolaltă cu toți tîlharii şi ucigaşii.

— Scoate-ți asta din cap, fiul meu — îl povățui bătrînul mîngîindu-1 cu drag — în temniță dai peste oameni foarte cumsecade, să ştii.

— Bine, dar ce nelegiuiri au săvîrşit ?

— Niciuna. Tocmai de aceea au şi înfundat puşcăria. Prințul Lămîie nu-i poate suferi pe oamenii de treabă. Cepelică se străduia să priceapă spusele bătrînului.

— Cum s-ar zice... adicătelea e o cinste să stai la închisoare?

— Cîteodată, da; De bună seamă temnițele sînt făcute pentru hoți şi ucigaşi, dar de cînd e prințul Lămîie la putere, totul e pe dos : găinarii şi netrebnicii se-nvîrtesc la curte iar închisorile gem de oameni ce n-au altă vină decît cinstea.

Cepelică căzu pe gînduri. Chibzuia anume cum ar putea face să rămînă cinstit fără ca pentru asta să intre la puşcărie.

— Adică nu — izbucni Cepelică — de intrat o să intru la puşcărie... dar ca să vă eliberez pe toți.

Bătrînul clătină din cap cu tristețe.

— Nu-ți face iluzii, fiul meu ! N-o să fie prea uşor —- O să vezi dumneata !

In acest moment apăru un Lămîilă de gardă ca să-i înştiințeze că vizita se terminase.

— Cepelică — spuse atunci prizonierul. Tu acum eşti măricel şi eşti în stare să-ți porți singur de grijă. Las-o pe biata maică-ta şi pe frățiorii mai mici în grija lui nen-tu Ceapă, şi tu ia-ti desaga în spinare şi porneşte în lumea largă. O să vezi şi o să înveți multe.

— Degeaba, eu n-am cărți şi nici bani să-mi cumpăr —se posomori băiatul.

— Nu-i nimic. N-ai de studiat decît o materie : pe ticăloşi ! Deschide bine ochii cînd dai de un tiran, opreşte-te, cercetează-!...

— Şi pe urmă ce trebuie să fac ?

— O să-ți dai tu singur seama la momentul potrivit.

— Haida-de — strigă Lămîilă — ați flecărit destul. Iar pe tine, mucosule, să nu te mai prind pe aici de nu vrei să ajungi şi tu la puşcărie.

Cepelică ar fi vrut să-i spună cîteva de la obraz, dar îşi muşcă buzele. Cugetă, pe bună dreptate, că n-are rost să se lase arestat înainte de a fi încercat să-şi înfăptuiască năzuințele, îl îmbrățişa aşadar pe bătrîn şi se grăbi s-o şteargă.

5

In aceeaşi zi Cepelică îi încredința pe maică-sa şi pe frățiori unchiului său Ceapă, un om bun ca pîinea caldă şi care era socotit norocos, deoarece îşi găsise o slujbă de paznic. Işi puse apoi traista în băț şi o porni pe drumul pribegiei, care de fapt era un drum ca toate drumurile doar că era primul care i se înfățişă. Se vede însă că o apucase pe drumul cel bun, căci după cîteva ceasuri ajunse la marginea unui cătun al cărui nume însă nu era însemnat, aşa cum se obişnuieşte, pe prima casă. Iar prima casă nu era nici ea, la drept vorbind, o casă ca toate casele, ci mai degrabă un fel de cuşcă, bună în cel mai bun caz pentru un cîine, dar şi acela scurt de picioare.

La ferestruică, se zărea fața unui moşnegel cu barba roşcată, care se uita afară trist şi nu părea să aibă altă treabă decît aceea de a-şi căina soarta.

Capitolul 2 -
CUM ÎL FĂCU CEPELICA SĂ PLINGĂ PENTRU PRIMA OARĂ PE CAVALERUL PĂTLĂGICĂ

— Unchiaşule, cum de ți-a dat în minte să te vîri într-o cuşcă ca asta ? îl întrebă Cepelica după ce-i dădu binețe. Grozav aş vrea să ştiu cum o să mai ieşi din ea.

— Oh, asta-i simplu — răspunse bătrînelul — de intrat e mai greu. Te-aş pofti cu dragă inimă să intri şi dumneata, tinere, ca să ciocnim un pahar de bere, dar după cum vezi, nu prea e loc de musafiri şi, ca să-ți spun drept, nu am nici bere..

— Nu face nimic, nu mi-e sete, — se grăbi Cepelica să-1 liniştească pe bătrîn, cu ochii la ciudata chichineată. Care va să zică asta e reşedința dumitale ?

— Chiar aşa, — răspunse bătrînelul, pe nume Dovleac. — Este ea, ce-i drept, cam neîncăpătoare, dar dacă nu bate vîntul e destul de bunicică.

Moş Dovleac îşi isprăvise căsuța de-abia în ajun, şi trebuie să ştiți că încă de cînd era copil nu visase decît la asta : să aibă patru pereți ai lui. Pusese an de an deoparte cîte o cărămidă şi pentru că, din nenorocire, nu ştia să socotească, chema din timp în timp pe meşterul Strugure, cizmarul, să i le numere.

— Ia să vedem -— mormăia meşterul Strugure, scărpinîn-du-se cu sula după ureche — şase ori şapte, patruzeci şi doi... rămîne nouă... în total fac şaptesprezece...

— Ajung pentru o casă ?

— N-aş crede.

— Şi ce sfat îmi dai ?

— Ştiu eu ce să zic ? Fă-ți o bancă.

— De bancă îmi arde mie? Slavă domnului, sînt destule în grădinile publice şi cînd sînt ocupate, pot foarte bine să stau şi în picioare.

Meşterul Strugure se scărpina din nou, şi tot cu sula, întîi după urechea dreaptă, apoi după urechea stîngă şi în cele din urmă făcea cale întoarsă în prăvălioara lui.

Moş Dovleac se hotărîse atunci să muncească mai mult şi să mănînce mai puțin. în felul acesta reuşise să pună deoparte cîte trei cărămizi pe an şi cîteodată, în anii mai buni, chiar cinci.

Ajunsese slab ca o scoabă, în schimb, grămada de cărămizi creştea într-una. Lumea spunea :

— Ia priviți pe moş Dovleac... Parcă şi-ar scoate, zău, cărămizile din burtă. Cum adaugă la grămadă cîte o cărămidă, scade el cu cîte un kilogram...

Cînd dovleac simți că îmbătrîneşte şi nu mai poate munci îl chemă din nou pe meşterul Strugure.

— Nu te supăra — îi zise j— şi vezi matale cîte cărămizi or fi acuşica...

Meşterul veni, se scarpină, ca de obicei, cu sula după ureche, aruncă o privire mormanului de cărămizi şi spuse:

— Şase ori şapte, patruzeci şi doi... rămîne nouă... în total o sută şi optsprezece...

— O să-mi ajungă pentru casă ?

— Ţţ. Nu cred !

— Atunci ?

— Te priveşte. Fă un coteț.

— Şi... ce să țin în el ? Eu n-am găini...

1— Ei şi ? Ţine o pisică ! O să-ți stîrpească şoarecii.

2— Asta-i adevărat, dar, vezi mata, eu n-am pisică şi ca să spun drept îmi lipsesc şi şoarecii.

3— Of, cu dumneata n-o mai scoate omu' la capăt, — se înfurie meşterul Strugure, rîcîindu-şi țeasta cu sula. O sută optsprezece fac o sută optsprezece şi nici o fărîmă mai mult, nu-i limpede ?

1— Cum de nu... nici vorbă... Dumneavoastră ați studiat doar matematica...

Şi moş Dovleac începu să ofteze. Oftă o dată, oftă de două ori, oftă de mai multe ori dar dîndu-şi în cele din urmă seama că oricît ar ofta cărămizile tot nu se înmulțesc, hotărî să înceapă construcția cu cîte avea.

„In definitiv nu-mi trebuie cine ştie ce palat — se încuraja singur în timp ce lucra. O să-mi clădesc şi eu o căscioară acolo, pe măsura mea, şi dacă nu-mi ajung cărămizile o să mai pun niste ziare sau ceva carton...

Lucra încet, cuprins parcă de teama de a nu le vedea isprăvite prea curînd • le aşeza una peste alta, potrivindu-le cu grijăfc ca şi cînd ar fi fost de sticlă. Ehei, îşi cunoştea atît de bine cărămizile, şi fiecare avea povestea ei.

„Iată -— îşi zicea el — ridicînd o cărămidă şi mîngîind-o ca pe o pisicuță. Pe

asta am cumpărat-o acum zece ani de Crăciun... îmi amintesc perfect: am cumpărat-o la tîrg cu banii puşi deoparte pentru un cocoş | oi mînca eu şi cocoş cînd o fi gata casa..."

Şi moş Dovleac suspina adînc, adine de tot, din băierile inimii, de cîte ori lua în mîini o nouă cărămidă.

Se vede însă treaba că avea mai multe suspine decît cărămizi, deoarece chiar după ce isprăvi de zidit toate cărămizile, continuă încă mult timp să suspine.

Casa ieşi micuță ca un porumbar.

„Dacă aş fi un porumbel m-aş putea lăfăi într-însa" — cugetă bietul Dovleac şi suspinînd dădu să treacă pragul. Dar nici nu făcu bine primul pas că, zguduită parcă de cutremur, casa începu să se clatine, gata să i se dărîme în cap. Atinsese din nebăgare. de; seamă tavanul cu genunchiul.

„Of, of, bătrîn hăbăuc — se certă el de unul singur — nu eşti în stare să fii mai atent ?"

Ingenunchie în fața uşii şi tîrîndu-se de-a buşilea se strecură gemînd în căsuță.

Inăuntru se ivi altă problemă. Cum să stea ? în picioare nu era chip : s-ar fi dărîmat acoperişul. Lungit de-a curmezişul nu încăpea : cocioaba era prea îngustă. De-a latul, şi mai puțin. Ei, da, picioarele erau prea lungi. Ar fi putut, eventual/ să doarmă cu ele afară... Şi atunci, în caz de ploaie...?

„Cum văd, nu-mi rămîne altceva de făcut decît să stau co-cîrjat." îşi trase genunchii la gură şi începu să ofteze, dar cu băgate de seamă, de frică să nu se năruie pereții. Chipul lui la ferestruică părea însăşi melancolia înrămată.

1— Ei, cum te simți ? îl întrebă meşterul Strugure proptindu-se în uşa atelierului.

2— Bine, mulțumesc, — răspunse moş Dovleac politicos.

3— Nu cumva ți-e cam strimtă la umeri ?

4— Nu, am luat măsura exactă.

5

Meşterul Strugure se scarpină în cap, cum îi era obiceiul, mormaind ceva de neînțeles. între timp lumea se strînsese cş la urs, să vadă locuința. Un ştrengar dintr-o ceată de puştani se cațără în vîrful casei şi începu să țopăie şi să chiuie :

Ia priviți la moş Dovleac,
C-un genunchi stă în cerdac,
Mina stingă e-n cămară,
Dreapta ii atirnă-afară.
Cu chelia-atinge coşu'
Dar tot are-o casă moşu /...,

— Vai de mine, băieți, păcatele mele, umblați cu băgare de seamă, — se ruga moş Dovleac... îmi dărîmați casa, zău... E tare pirpirie...

8

Ca să-i potolească, îi îmbie cu nişte bomboane din cele vopsite cu roşu şi verde, ce-i stăteau de ani de zile lipite de căptuşala buzunarului. Copiii se năpustiră într-un adevărat iureş, să împartă prada.

Din ziua aceea îşi făcu un obicei. De cîte ori avea un bănuț, Dovleac cumpăra zaharicale pentru copii şi le punea pe pervazul ferestrei cum se pun firimiturile la vrăbii. Şi astfel şi-i făcea pe toți prieteni. Cîteodată le îngăduia chiar să intre în căsuță, dar pe rînd, unul cîte unul, iar Moş Dovleac rămînea afară şi ofta şi se perpelea de frică să nu facă vreo stricăciune.

Moş Dovleac tocmai îi povestea toate astea iui Cepelică, cînd la celălalt capăt al satului se înălță un nor de praf. Se auzeau peste tot zgomote de uşi şi ferestre închise în grabă. Soția meşterului Strugure trase repede obloanele. Toți se ascundeau în case ca în preajma unei furtuni. Găinile cotcodăceau, pisicile se zbîrleau neliniştite iar cîinii alergau schelălăind, cuprinşi de spaimă, în căutarea unui adăpost.

Norul de praf se rostogolea cu repeziciune pe ulița satului, bubuind asurzitor, şi nici nu apucă Cepelică să întrebe ce se întîmplase că şi ajunse în dreptul casei lui Dovleac. Era o caleaşca trasă de patru armăsari, mai precis, de patru Castraveți, căci precum desigur ați observat în țara aceasta toți erau oarecum cimotie cu niscaiva legumă. Din caleaşca coborî un personaj mătăhălos, înveşmîntat într-o mantie verde, peste care capul, ca pe o tipsie, apărea roşu şi umflat, gata să plesnească dintr-o clipă într-alta, ca un fruct prea copt. Era cavalerul Pătlăgică, mare majordom şi administrator al castelului conteselor Cireşiamare.

Cepelică socoti că noul venit nu putea fi un om prea cum secade, de vreme ce toți fugeau din calea lui şi, prevăzător, se trase mai la o parte.

Deocamdată cavalerul nu făcea nimic înspăimântător. Numai ochii îi fulgerau. Nu scotea nici o vorbă, ci doar clătina din cap şi îl ţintuia cu privirea pe moş Dovleac. Atîta tot: îl ţintuia cu privirea. Dar pe bătrîn îl treceau naduşelile. Simţea cum sudoarea i se prelinge de pe frunte pe obraji şi pe urmă în gură, lăsîndu-i un gust amar şi sărat, dar nu îndrăznea să şi-o şteargă.

Ar fi fost fericit în momentul acela să-1 înghită pămîntul, cu casă cu tot. Cum însă lucrul acesta nu se întîmplă, îşi dori ca el împreună cu căsuţa lui să se afle, aşa printr-o minune, undeva departe, în mijlocul Oceanului Pacific, de pildă, ca un corăbier pe barca lui.,. închise ochii şi miracolul se înfăptui. Pătlăgică dispăru, iar el cu bărcuţa lui pluteau lin pe întinderea albastră şi nemărginită a apei. O, ce blînd îl legănau valurile: în sus şi în jos, apoi din nou în sus şi iar în jos. O, ce blînd îl legănau valurile...

Nici pomeneală însă de Pacific, nici pomeneală de Atlantic, era cavalerul Pătlăgică care apucase marginea acoperişului şi-1 zgîlţîia, şi-1 zgîlţîia, cu atîta putere, încît din pereţi şi din tavan începu să se desprindă tencuiala. De-abia atunci Dovleac deschise ochii iar cavalerul scoase un răcnet atît de în-fiorător încît pe dată porţile şi ferestrele din întreg satul fură cu mai multă nădejde ferecate.

Cei care învîrtiseră doar o dată cheia în broască o răsuciră încă o dată şi ar fi răsucit-o chiar de trei ori dacă ar fi fost cu putinţă.

— Nemernicule ! strigă Pătlăgică. Hoţule ! Rebelule ! îţi închipui că ai să huzureşti, ai, în palatul pe care ai avut nemaipomenita neruşinare să ţi-1 clădeşti pe terenul conteselor Cireşiamare? Vrei, care va să zică, să tragi pe sfoară şi să jecmăneşti două biete bătrîne neputincioase, amîndouă văduve şi orfane de ambii părinţi ? Las' că-ţi arăt eu ţie !

1— Inălţimea voastră — îngăimă moş Dovleac — vă jur pe ce am mai scump, că însuşi domnul conte Cireaşă mi-a dat îngăduinţa să-mi clădesc aici o căsuţă.

2— Contele Cireaşă a răposat acum treizeci de ani — odihnească-i simburele în pace. Terenul acesta este proprietatea conteselor aşa că ia-ţi tălpăşiţa... Gura ! Mai vrei ceva ? Vorbeşte cu avocatul. Domnule avocat! Domnule avocat!

Domnul Mazăre, avocatul ţinutului, ţîşni ca un bob dintr-o păstaie, din dosul uşii unde părea să fi stat toată vremea pitit. Pîndise într-adevăr după uşă, aşteptînd momentul cînd cavalerul o să-1 cheme pentru a-1 consulta, cum făcea totdea,-una cînd dădea vreo raită prin sat.

— Iată-mă, excelenţă ! La ordinele dumneavoastră — murmură Mazăre, ploconindu-se pînă la pămînt.

Temîndu-se totuşi că plecăciunea n-o să-i pară furiosului cavaler destul de adîncă, se îndoi aşa de mult încît făcu o tumbă şi se rostogoli fără să vrea, cu picioarele în sus.

1— Explică dumneata acestei secături că, în numele legii, trebuie să se cărăbănească de aici şi dă de ştire tuturor că doamnele contese Cireşiamare au de gînd să aducă în această căsuţă un cîine de pază, pentru a pune în sfîrşit la respect pe derbedeii care şi-au cam luat nasu4 la purtare în ultima vreme.

2— Desigur... aşadar... pe drept cuvînt.. se bîlbîi domnul Mazăre, şi de spaimă se făcu şi mai verde la faţă.

1— Ce, pe drept, pe nedrept ? Eşti avocat sau nu eşti ?

2— Avocat, la ordinele excelenţei voastre... Sînt licenţiat în drept civil, penal şi bisericesc al Universităţii din Salamanca, sînt...

— Ajunge cu flecăreala. Dacă eşti avocat înseamnă că eu am dreptate. Poţi pleca.

— La ordinele dumneavoastră, domnule cavaler, — bolborosi Mazăre şi fără să aştepte să i se mai spună o dată, dispăru ca o coadă de şoarece într-o bortă.

1— Ei, acum ai auzit şi părerea avocatului, — se răsti cavalerul către moş Dovleac.

2— Dar avocatul nu şi-a dat nici o părere..„

3— Cum ? Mişelule, cutezi să mă înfrunţi ?

4— Dar nici n-am deschis gura, înălţimea voastră, — bîngui, pierdut, Dovleac.

5— Dar atunci cine a vorbit ? zbieră Pătlăgică, rotindu-şi nimicitor privirea jur-împrejur.

— Ticălosule ! Tîlharule ! se auzi din nou acelaş glas.

6— Cine a crîcnit ? Aha — se dumiri Pătlăgică — trebuie să fie rebelul ăla de Strugure, şi îndreptîndu-se spre atelierul cizmarului, izbi mînios cu bastonul în oblon.

— Ştiu eu, cîrpaci netrebnic, că în magherniţa ta se ţin cuvîntări subversive împotriva mea şi a nobilelor Cireşiamare. Nu aveţi pic de respect faţă de două biete bătrîne, amîndouă văduve şi orfane de ambii părinţi — spumega Pătlăgică. Dar lasă, găsesc eu ac de cojocul tău. Om vedea noi cine rîde la urmă !

— Parcă de cojocul tău n-o să se găsească un ac ! — se făcu auzită din nou vocea misterioasă.

Cavalerul văzu deodată răsărind în faţa lui, ca din pămînt, pe Cepelică, dar nici prin minte nu-i trecea că prichindelul acesta, cu tot aerul lui ţanţoş, ar fi avut cutezanţa să-i vorbească astfel. îl luă totuşi la rost:

1— De unde te-ai mai înfiinţat şi tu ? De ce nu eşti la lucru ?

2— Eu — spuse Cepelică — sînt student.

3— Şi ce naiba studiezi ? Unde-ţi sînt hîrţoagele ?

4— Eu, înălţimea voastră, îi studiez pe ticăloşi. Vedeţî chiar adineauri mi-a ieşit unul în cale şi n-aş vrea să pierd prilejul de a-1 cerceta mai îndeaproape.

5— Un ticălos ? Păi, nici nu era greu de găsit... Aici toţi sînt ticăloşi. Dacă ai găsit vreunul nou, arată-mi-1 şi mie...

6— Cu plăcere, înălţimea voastră, — răspunse Cepelică,, clipind ştrengăreşte din ochi.

Şi scoţînd din buzunar o oglinjoară din acelea ce se folosesc la vînat prepeliţe, i-o vîrî dintr-odată sub nas.

— Iată, înălţimea voastră, priviţi-1 !

Pătlăgică privi curios şi zări răsfrînt în oglinjoară un chip roşu ca para focului, cu gura tăiată ca o despicătură de puşculiţă şi cu o pereche de ochi mici, care-1 priveau iscoditor şi plini de răutate, într-un cuvînt propria-i mutră. Aşadar, prichindelul îşi bătuse joc de el.

Cavalerul îşi ieşi din minţi, se repezi la Cepelică şi-i înfipse mîinile în chică.

1— Au, aoleu ! se văicărea Cepelică, fără să-şi piardă însăt cumpătul. înălţimea voastră, pe onoarea mea, aveţi prea multă? forţă pentru un singur ticălos, zău, parc-aţi fi nu unul singur, ci un batalion de ticăloşi.

2— Te învăţ eu minte, — urlă Pătlăgică, şi trase atît de tare încît rămase cu un smoc de păr în mînă.

Şi se întîmplă atunci ceea ce nu putea să nu se întîmpler fiind vorba, la urma urmei, de părul unei cepe.

Cumplitul Cavaler simţi mai întîi o usturime grozavă gfi ochi, apoi lacrimile începură să-i curgă ca dintr-un izvor — sau mai bine zis din două — şiroindu-i în cascade pe obraji. Strada se umezi şi ea de parcă trecuse maşina de stropit.

— Nemaipomenit! urlă Pătlăgică, ca scos din minţi, nemaipomenit !

Fiind un om fără inimă, cavalerul nu avusese pînă atunci prilejul să plîngăf iar ceapă nu curaţase în viaţa lui. De aceea întîmplarea i se păru atît de neobişnuită încît sări năuc în tră-sură şi porni în goana castravetilor.

De-abia la colţ se mai desmetici şi strigă, arătînd ameninţător pumnul :

— Să nu zici că nu ţi-am spus, Dovleac... Iar tu, neisprăivtule, o să-mi plăteşti aceste lacrimi cu vîrf şi îndesat...

Cepelică se tăvălea de rîs în timp ce moş Dovleac îşi ştergea aiurit sudoarea de pe frunte. Una după alta, se redeschi-seră toate ferestrele, afară de cele ale domnului Mazăre.

Meşterul Strugure trase şi el obloanele şi strigă cuprins de entuziasm :

— Pe legea mea, iată unul care a reuşit să-i stoarcă lacrimi cavalerului. De unde eşti, băiete ?

Şi Cepelică trebui să povestească tuturor ceea ce voi ştiţi de la bun început.

Capitolul trei
NECAZURILE LUI MIRIAPOD CAND ISI DUCE COPIII LA CIZMAR

Cepelică intră ucenic în atelierul meşterului Strugure şi deprinse repede meşteşugul: freca aţa cu răşină, prindea tălpile în ţinte, căputa ciubote, ba chiar lua măsură la clienţi.

Meşterul era mulţumit. Afacerile parcă prinseseră aripi, Faima lui Cepelică îi sporise clientela, căci mulţi veneau mai ales să-1 vadă pe băieţaşul căruia i se dusese vestea că-1 făcuse pe cumplitul Pătlăgică să dea apă la şoareci.

Cepelică făcu astfel o mulţime de cunoştinţe.

Primul fu profesorul de muzică, maestrul Pară-Mălăiaţă. Intrase în cizmărie, cu vioara la subsuoară, însoţit de un roi de bondari negri şi de viespi aurii, ce zuiiizăiau şi se roteau în jurul lui. Aceştia dădeau de fapt tîrcoale viorii sale, care nu era altceva decît o jumătate de pară, aromată şi zemoasă.

Din această pricină, nu o dată se întîmpla ca, în timpul concertelor, ascultătorii să se ridice speriaţi de pe scaune şi să strige :

— Atenţie, domnule profesor: s-a aşezat un bondar pe coarda de sol!

Profesorul Pară întrerupea sonata şi alunga pe nepoftit cu arcuşul.

Mai grav era cînd cîte un vierme reuşea să se furişeze chiar în vioară şi să sape adevărate galerii în cutia de rezonanţă. Atunci, oricît o acorda, vioara scotea nişte sunete îngrozitor de false, iar profesorul era nevoit să-şi facă rost de alta.

După profesor veni Praz, grădinarul. Avea un fel de ciuf care-i cădea pe frunte şi o mustaţă kilometrică.

— Mustaţa asta — i se destăinui Praz — e o adevărată pacoste pe capul meu. De cîte ori nevastă-mea vrea să întindă rufele la uscat, mă aşază pe prispă, îmi ţintuieşte în două cuie vîrful mustăţilor, appi atîrnă rufele ude pe ele, ca pe o sfoară. Şi fireşte, sînt nevoit să stau în soare, ca un proţap, pînă se usucă toate. Uite mata, ondulaţiile astea, de pe mustăţi — zise el, arătînd lui Cepelică nişte creţuri din loc în loc — sînt urmele cîrligelor de rufe...

într-o seară, sosi şi o familie de Miriapozi şi anume Miriapodul-tată, cu doi copii, care se numeau Mii-de-Picîoruşe şi Mii-de-Lăbuţe şi care nu stăteau o clipă locului.

1— Totdeauna sînt aşa de vioi? întrebă Cepelică privin-du-i cum se foiau.

2— Cum aşa — protestă Miriapodul-tată — acum sînt cuminţi ca doi îngeraşi. Să-i vezi cînd îi îmbăiază biata nevastă-mea ! Fă-ţi idee : pînă-i spală pe picioarele dinapoi, murdăresc pe cele dinainte... Le spală pe cele din faţă, între timp şi le-au murdărit pe cele dindărăt... Nu mai pridideşte, nenorocita, cu spălatul. Şi unde mai pui că de fiecare dată prăpădeşte o ladă de săpun.

Meşterul Strugure luă centimentrul.

— Doriţi să le luăm micuţilor măsură pentru pantofi ? întrebă el.

— Doamne fereşte ! Să comand două mii de perechi ? Dar nu mi-ar ajunge leafa pe toată viaţa, să ţi le plătesc.

1— Ei, da, la urma urmei, nici eu n-aş avea atîta piele şi talpă...

2— Mă gîndeam să înlocuiţi doar pantofii care-s făcuţi praf... Pe ceilalţi, deh, să-i pingeliţi doar, să-i mai cîrpiţi...

Mii-de-Picioruşe şi Mii-de-Lăbuţe se străduiau să stea liniştiţi, în timp ce meşterul Strugure, ajutat de Cepelică, le examina încălţările.

1— Ăstuia trebuie să-i înlocuiesc primele două perechi şi pantoful de pe al treisutelea picior stîng.

2— Nu, cred că ăsta mai ţine — protestă grăbit Miriapodul-tată — e de ajuns să-i bateţi flecuri noi.

3— Bine, dar ăstuilalt trebuie neapărat să-i schimbăm cele zece perechi din şirul drept de la spate.

4— Oh, doamne, ce copii, —- se văicărea Miriapodul-tată. De o mie de ori le-am spus să nu-şi mai tîrască picioarele şi să nu se mai dea pe lunecuş. Dar parcă ai cu cine te înţelege ? Nu mai ascultă şi pace ! Şi poftim rezultatul : totdeauna

5

613

7şirul drept se strică înaintea celui stîng...

Meşterul Strugure oftă înţelegător :

— Copii, ce să le faci... două picioare sau o mie e tot un drac. Sînt în stare să rupă o mie de perechi, şi cu un singur picior.

In sfîrşit, Miriapozii plecară. Mii-de-Picioruşe şi Mii-de-Lăbuţe mergeau aşa de repede, încît Miriapodul-tată abia se mai ţinea după ei. Ce-i drept, era şi şchiop. Dar nu prea rău: doar de o sută şaptesprezece picioare.

Capitolul patru

UNDE CEPELICA IL ASEDIAZA PE JAVROI SI IL INVINGE PRIN INSETARE

Dar ia să vedem ce s-a ales cu căsuța lui moş Dovleac. Ei bine, iată că într-o bună dimineață — vorba vine că era bună — îşi făcu din nou apariția cavalerul Pătlăgică. Venise tot în caleaşca trasă de cei patru Castraveți. Dar de astă dată, era însoțit de o droaie de polițişti. Alungă fără vorbă multă pe bătrîn şi instala în căsuță o dihanie de cîine pe nume Jăvroi.

— Numai aşa o să punem la respect golănimea din sat şi pe toți pierde-vară de teapa celui adăpostit de Strugure în casa lui — tună Pătlăgică aruncînd o privire înfricoşătoare în jur.

— Ham, ham ! aprobă Jăvroi.

— Iar pe hodorogul de Dovleac o să-1 învăț eu minte ce înseamnă să-mi calce poruncile. Dacă ține cu tot dinadinsul să aibă o locuință şi să mai facă şi pe niznaiul, o să-i rezerv eu una la închisoare. Acolo e loc berechet pentru toți.

— Ham, ham ! aprobă din nou cu slugărnicie Jăvroi. Meşterul Strugure şi Cepelică asistau din uşa atelierului, neputincioşi, la această scenă, în timp ce moş Dovleac, copleşit de durere, se aşezase pe o piatră de hotar şi-şi mîngîia barba. Dar oricît de lin îşi trecea el degetele prin barba la fiecare mîngîiere i se desprindea cîte un fir.

Cînd îşi dădu seama că e pe punctul să rămînă spîn, moş, Dovleac rămase nemişcat. în schimb începu să suspine, ceea ce nu prezenta nici un pericol, deoarece cum ați aflat avea o rezervă nesecată de suspine.

Văzînd că Pătlăgică se pregăteşte de plecare, Jăvroi lua poziție de drepți şi prezentă pentu onor-inainte... coada.

— Să fii cu ochii în patru ! îi porunci cavalerul şi dădu bice Castraveților.

Era o zi fierbinte şi moleşitoare de vară. Un timp Jăvroi se plimbă prin fața căsuții, călcînd apăsat şi dînd din coadă, plin de importanță. Apoi simți că i s-a cam uscat gîtlejul şi socoti că i-ar prinde bine dacă ar da pe gît o halbă sau măcar un țap cu bere. N-avea însă pe cine trimite la birt : în jur nu era nici țipenie de om.

Iar Cepelică, pe care-1 zări în pragul cizmăriei, nu-i inspira deocamdată încredere.

Lui Cepelică nu-i fu greu să-şi închipuie cam ce poate îndura javra mițoasă pe o asemenea arşiță şi se întreba curios cam cît o să mai rabde acum, că soarele se ridica tot mai sus spre nămiaza.

„Oare ce-oi fi mîncat eu azi de dimineață — se perpelea cu limba scoasă dulăul — de-mi ard măruntaiele de sete şi limba mi-e grea ca o bucată de ciment ? O fi fost supa prea sărată ?"

Cepelică îi urmărea mişcările cu coada ochiului.

1— Hei! - i se adresă Jăvroi cu o voce pierită.

2— Cu mine vorbiți ?

— Da, cu dumneata, tinere. N-ai vrea să-mi aduci o oranjadă ?

— O, cu multă plăcere, domnule Jăvroi, numai că meşterul mi-a poruncit chiar acuşica să bat talpa la pantoful ăsta şi n-am timp de alergătură.

Şi Cepelică intra în atelier, fără sa-1 mai învrednicească măcar cu o privire.

— Ce prost crescut! mirii cîinele, blestemîndu-şi lanţul ce-1 oprea să dea o fugă pînă la bodegă.

Cînd peste puţin Cepelică se arăta din nou în uşă, Jăvroi îl imploră cu glas şi mai pierit :

1— Domnişorule, n-ai vrea să fii atît de bun să-mi aduci o cană cu apă ?

2— O, cu cea mai mare plăcere — răspunse Cepelică —-dar tocmai acu' mi-a dat meşterul să bat tocurile la ghetele sfinţiei sale protopopu'.

“Nu trebuie să mă las înduioşat de suferinţa lui — îşi zise Cepelică — altminteri n-o să pot da o lecţie lui Pătlăgică. Şi de altfel, treaba lui dacă şi-a ales o meserie atît de urîtă !"

Pe la trei după arfriază soarele dogorea atît de puternic că ardeau şi pietrele. Jăvroi ajunse la capătul puterilor. Cît despre Cepelică acesta socoti că a sosit momentul aşteptat. Umplu o sticlă cu apă şi turnă înăuntru unul din prafurile acelea albe, din care soţia meşterului, o femeie bolnăvicioasă, lua totdeauna înainte de culcare ca să poată dormi. O scutură bine şi astuplnd cu degetul gura sticlei se prefăcu că bea.

— Ah! exclamă el, plescăind de plăcere. Ce rece e ! Jăvroi înghiţi în sec şi parcă pentru o clipă se simţi mai răcorit.

— E bună apa, domnule ?

— Bună ? Să fii dumneata sănătos ! E mai grozavă decît cel mai fin lichior.

— Şi n-are microbi ?

— Ha ! E mai curată ca lacrima. Ce crezi dumneata, e distilată special de un profesor de la Universitatea din Barberino..

Duse din nou sticla la gură şi se prefăcu că bea cu poftă.

15

—Cum se face, totuşi, domnule, că sticla rămîne mereu, plină ?

1— A, păi sticla asta nu se goleşte niciodată ! E o sticlă fermecată... O am în dar de la tata moşu, fie-i ţărîna uşoară...

2— Ce n-aş da să sorb şi eu o înghiţitură, — scheună Jăvroi însetoşat. Vă implor, măcar cît încape într-un degetar !

3— Un degetar ? N-ai decît s-o bei toată şi dacă vrei îţi aduc o ladă întreagă...

Închipuiţi-vă recunoştinţa lui Jăvroi : se gudură, îi linse «genunchii şi dădu din coadă, mai abitir decît în faţa conteselor Cireşiamare, stăpînele lui.

Cepelică îi întinse sticla, Jăvroi o duse la gură şi o goli dintr-o înghiţitură.

— Cum, s-a şi golit ? Parcă era fermecată... se miră Jăvroi, înghiţind în sec.

Dar n-apucă să mai spună o vorbă că adormi buştean.

Cepelică desfăcu lanţul, luă cîinele în circă şi porni agale spre castel. Se mai uită o dată peste umăr şi văzu cu mulţumire cum moş Dovleac pusese iarăşi stăpînire pe căsuţa lui. La fereastră, ca într-o ramă, apăruse faţa lui brăzdată, cu barba roşcată şi ciufulită. Moşul părea însăşi întruchiparea fericirii.

Cepelică pătrunse pe poarta deschisă a castelului, aşeză cîinele pe iarbă şi-1 scarpină după ureche :

— Regret că n-o să-mi mulțumeşti la deşteptare pentru apă... Deh, n-aveam încotro ! In tot cazul multe complimente cavalerului Pătlăgică.

Jăvroi răspunse cu un mîrîit satisfăcut. Se visa înotînd într-un lac de munte, cu apă limpede şi albastră ca văzduhul şi parcă sorbea cu nesaț din apa cea proaspătă, Şi se făcea că el însuşi devine străveziu şi rece ca o apă de izvor, cu coada ide apă, cu două urechi de apă şi cu patru lăbuțe uşurele ca băşicuțele unei fîntîni țîşnitoare.

— Vise plăcute — îi şopti Cepelică la ureche şi se în toarse spre sat.

Capitolul cinci
Unde cumatrul afina, pentru a se pazi de hoti isi pune la usa un clopotel

Ajuns în sat, Cepelică găsi în jurul casei lui moş Dovleac o grămadă de oameni, ce discutau cu aprindere. Şi ca să spunem tot adevărul, păreau nițel cam speriați.

1— Ce-o să facă acum cavalerul? se întreba îngrijorat profesorul Pară.

2— Eu cred că povestea asta o să se sfîrşească urît. Zău aşa, că; doar ei îs stăpîni şi ei poruncesc, — intră în vorbă şi mătuşa Lubenița.

De aceeaşi părere era şi nevasta lui Praz şi de aceea îl apucă pe bietul om de mustăți, trăgînd de ele ca de hățuri.

— Hai, întinde-o acasă... Să nu ne prindă urgia pe drum.. Meşterul Strugure clătina tulburat din cap :

—De două ori l-am dus de nas. Acu', nici vorbă c-o să se răzbune.

16

Singurul om care nu-şi făcea griji era moş Dovleac. Scosese din fundul buzunarului nişte bomboane pe care le împărțea la toți cei de față, pentru sărbătorirea evenimentului

Cepelică, ce sugea o bomboană, fu şi el de părere că Pătlăgică nu se va da bătut atît de lesne.

1— Păi atunci... suspină Dovleac şi veselia lui dispăru dintr-odată, ca soarele sub un nor.

2— Păi atunci nu ne rămîne nimic alta de făcut decît să pitim undeva casa...

3— S-o pitim ?

4— Fireşte. Că doar nu e coşcogea hardughie, să n-o poți muta din loc. Pun' rămăşag că încape toată în căruciorul pe-ticarului.

Bobuleț, fiul peticarului, nici nu aşteptă să-1 roage cineva şi o zbughi acasă, de unde se întoarse cît ai zice peşte, cu căruciorul.

— Căsuța mea, cocoțată pe drăcovenia asta? — bombăni moş Dovleac îngrijorat.

1— O să stea cum nu se poate mai bine, — îi dădea Cepelică ghes.

2— Şi încotro s-o ducem ?

3— S-o vîrîm, pînă una alta, în pivnița mea, — propuse meşterul Strugure. Pe urmă om mai vedea...

4— Şi dacă află Pătlăgică ?

Şi ca şi cum această întrebare tulburătoare n-ar fi putut primi răspuns de la nimeni altul decît de la domnul Mazăre, toate privirile se întoarseră spre el.

Domnul Mazăre, ce tocmai trecea pe acolo cu un aer absent şi preocupat, se fîstîci, se roşi şi începu să se jure în fel şi chip :

1— De la mine nu va afla Pătlăgică nimic... Eu sînt avocat, nu spion...

2— Pivnița e umedă şi căsuța ar putea căpăta igrasie, — obiectă sfios moş Dovleac. De ce n-am ascunde-o în pădure ?

3— Şi cine s-o păzească acolo ? întrebă Cepelică.

4— Cunosc eu pe cineva care locuieşte în pădure, — zise profesorul Pară. Nu-1 ştiți pe neică Afină ? Am putea-o lăsa în grija lui... Pe urmă om mai vedea ce-i de făcut.

17-30

(Nu lipsesc pagini, doar ca au formatare diferita. Povestea e in continuare)

împingeau fără prea multă caznă, căci căsuța nu era mai grea ca o colivie.

Hotărîră să încerce. Moş Dovleac rămase pironit locului, uitîndu-se după căsuța lui, care se depărta purtată de căruciorul peticarului. O petrecu cu ochii plini de lacrimi, pînă ce o pierdu din vedere, apoi se duse să ceară găzduire la mătuşa Lubenița, nepoata lui de soră.

Cepelică, Bobuleț şi profesorul o luară spre pădure. împingeau fără prea multă caznă, căci căsuța nu era mai grea ca o colivie.

Neica Afină locuia într-o frumoasă coajă de castană, împodobită cu țepi. Ducea un trai tihnit în mijlocul bogățiilor sale : o jumătate de forfecuță, o lamă de ras ruginită, un ac cu un căpețel de ață şi o coajă de caşcaval.

Propunerea celor trei îl îngrozi. îl treceau fiori numai la gîndul că ar putea să locuiască într-un asemenea palat.

— Nu, nici nu-mi trece prin minte — se încăpățîna Afină. Vedeți-vă de treabă... Mă simt foarte bine în găoacea mea. Vorba aia, dacă ai căsuța ta, nu-ți pasă de nimenea.

Dar, cînd auzi că e vorba de a-i face un servici prietenesc lui moş Dovleac, primi pe loc.

— Omulețul ăsta mi-a fost totdeauna simpatic. — L-am făcut o dată atent că i se cățărase o omidă pe cocoaşă. Cum s-ar zice îmi cam datorează viața...

împreună cu cei trei fii, Afină aşeză căsuța lîngă trunchiul unui stejar şi-şi cără în noua locuință toate bogățiile.

Rămas singur, pe Afină începură să-1 frămînte temerile :

„într-o casă ca asta precis că o să mă calce hoții! Te pomeneşti c-o să mă omoare în somn, crezînd că am cine ştie ce comori ascunse."

Se gîndi el mult şi bine, se suci, se învîrti şi în cele din urmă atîrnă un clopoțel deasupra uşii, iar dedesubt bătu în pioneze un anunț, scris cu litere de-o şchioapă :

„Stimații domni hoți sînt insistent rugați să folosească acest clopoțel. Li se va deschide în grabă pentru ca ei să se

încredinţeze personal şi cu proprii dumnealor ochi că în această casă nu e nimic de furat."

După ce scrise biletul se simţi ceva mai liniştit şi, obosit de emoţiile zilei, merse să se culce...

Pe la miezul nopţii îl trezi clinchetul clopoţelului :

— Cine e ? întrebă el, ivindu-se la fereastră.

—Noi sîntem, hoţii ! se auzi o voce înfundată.

—Vin îndată ! Fiţi buni şi aşteptaţi pînă trag halatul pe mine — îi preveni Afină politicos. Trase zorit halatul, des chise zăvorul şi-i pofti ceremonios să viziteze casa.

Hoţii, două matahale cu nişte bărbi fioroase, îşi băgară pe rînd capetele pe uşa larg deschisă şi, văzînd că nu-i ameninţă nici o primejdie, pătrunseră înăuntru. Cutreierară toată casa şi se convinseră curînd de adevărul celor scrise pe anunţ.

— Ei ? Aţi văzut ? Aţi văzut, domnilor ? se bucura Afină frecîndu-şi într-una mîinile.

—Hm, hm, — mormăiau încruntaţi cei doi hoţi.

—îmi pare rău din inimă, vă rog să mă credeţi, că v-aţi deranjat de pomană... Dar poate, ştiu eu, aş putea să vă fiu de folos cu altceva?... De pildă, nu doriţi să vă radeţi ? Am o lamă, ce-i drept cam bătrîioară, o moştenire de la străbunul meu... Dar încă nu-i de lepădat.

Hoţii primiră şi se bărbieriră cum putură mai bine cu ruginitura de lamă, apoi îşi luară valea, mulţumind cu plecăciune pentru buna ospitalitate.

De fapt erau doi oameni cumsecade : cine ştie ce i-o fi îndemnat să-şi aleagă meseria asta !

Neică Afină se urcă în pat dar n-avu parte de somn nici de data asta. Pe la două noaptea se auzi din nou zurăitul clopoţelului. Erau alţi doi hoţi şi Afină îi pofti înăuntru, pe rînd, bineînţeles, ca nu cumva să dărîme casa.

Spre deosebire de ceilalţi, aceştia erau proaspăt raşi, în schimb unul dintre ei îşi pierduse toţi nasturii de la veston.

Afină îi dărui acul său cu ață şi-1 sfătui prieteneşte să umble pe viitor cu ochii în pămînt.

— Pe legea mea — adăugă el, privind mereu în jos — o să vă umpleți buzunarele cu nasturi.

Şi hoții aceştia îşi văzură apoi netulburați de drum.

Astfel, noapte de noapte, neică Afină era trezit din somn. Hoții trăgeau de şnurul clopoțelului, cercetau încăperea şi plecau cu mîinile goale, dar încîntați de a fi făcut cunoştință cu o persoană atît de bine crescută şi îndatoritoare.

Casa lui moş Dovleac încăpuse aşadar pe mîini bune. Tocmai de aceea, hai să mergem să vedem ce se mai întîmplă. şi prin alte părți.

BARONUL PORTOCALĂ ARE NECAZURI CU BURTA, IAR TINĂRUL DUCE MANDARINA AMENINȚĂ CĂ SE VA ARUNCA DE PE DULAP

A sosit momentul să aruncăm o privire şi în castelul conteselor Cireşiamare, care, după cum s-a văzut, stăpîneau tot satul, cu case, cu ogrăzi, cu biserică şi clopotniță cu tot.

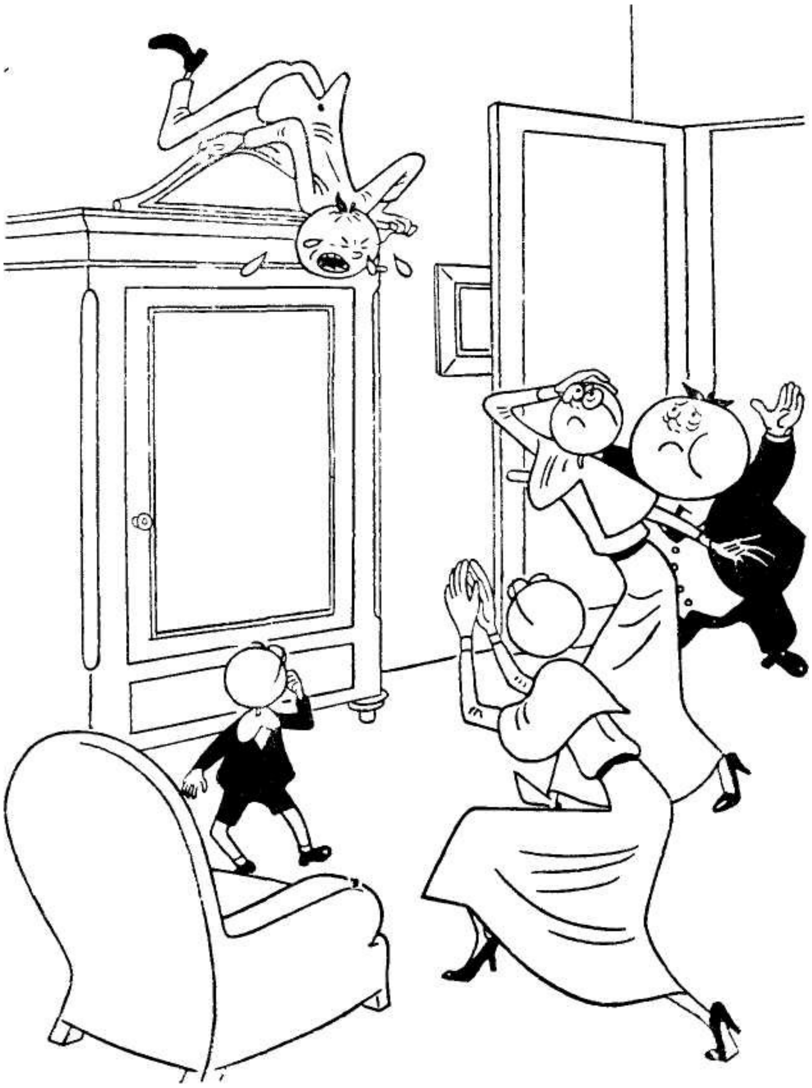
în ziua în care Cepelică strămutase în pădure căsuța lui moş Dovleac, la castel domnea o forfotă şi o harababură de nedescris : sosiseră rudebeniile.

De fapt erau numai două : baronul Portocală şi tînărul duce Mandarină. Baronul Portocală era văr bun cu răposatul soț al contesei Prima, în timp ce tînărul duce Mandarină era verişorul soțului contesei Secunda, răposat şi el.

Baronul Portocală era posesorul unui pîntec de o mărime cu totul neobişnuită, ceea ce nu era de mirare, dacă ținem seama că mînca într-una, de dimineață pînă seara, şi de seară pînă dimineața. Abia dacă apuca să ațipească o oră pe noapte.

Pe vremuri, în tinerețe, baronul fusese mai cumpătat : înfuleca din zori pînă seara — ce-i drept, în schimb, dormea apoi pînă în zori ca să mistuie mîncarea. Cu timpul îşi schimbase părerea.

— Somnul e timp pierdut. Cine doarme nu mănîncă, filozofa el.

Cămăşile. Nu-s bine călcate. Hî... vreau să moooi !!

La rîndul său, tînărul duce Mandarină dădu şi el destulă bătaie de cap celor din castel.

Sărmana Căpşunica, camerista contesei Secunda, nu mai isprăvea cu călcatul cămăşilor. De cîte ori i le înfăţişa, tînărul duce se smiorcăia strîmbînd din nas, apoi izbucnea în lacrimi şi se căţăra pe primul dulap, urlînd cît îl ţinea gura :

— Ajutor ! Ajutor !

Contesa Secunda alerga în graba mare, ţinîndu-se de cap:

—Cine te-a supărat, scumpul meu Mandarină ?

—Cămăşile. Nu-s bine călcate. Hî... vreau să mooor ! !

Ca să-1 convingă să nu-şi curme viaţa, contesa Secunda îi dărui toate cămăşile de mătase ale răposatului ei soţ.

Tînărul duce Mandarină coborî sprinten de pe dulap şi începu să le încerce. Peste puţin îl auziră ţipînd din nou, ca din gură de şarpe :

— Ajutor ! Ajutor !

Contesa Secunda sosi gîfîind, cu sticluţa de săruri la nas :

—Cine te-a supărat, scumpul meu verişor ?

—Am pierdut butonul de la guler ! Adiooo... Nu mai vreau să trăiesc !

De data asta se cocoţase pe oglindă şi ameninţa să se arunce cu capul în jos.

Ca să-1 potolească, contesa Secunda îi dărui toţi butonii răposatului ei soţ : şi pe cei de argint, şi pe cei de aur. Ba chiar şi pe cei cu pietre preţioase.

In felul acesta pînă seara ducele Mandarină îşi ticsise valizele cu giuvaerele contesei Secunda şi acum îşi freca mulţumit mîinile.

Contesele se luară de gînduri văzînd atîta lăcomie şi-şi vărsară tot năduful pe sărmanul Cireşel, un nepoţel de al lor, rămas orfan de tată şi de mamă şi pe care-1 creşteau ele.

— Mănînci pîinea de pomană, — îl ocăra contesa Prima. Du-te şi scrie-ţi temele.

—Le-am scris.

—Scrie altele — poruncea neînduplecată contesa Secunda.

Iar Cireşel, ascultător, se apuca să scrie altele. Umplea zilnic zeci de caiete cu fel de fel de teme şi exerciţii şi în fiecare săptămînă dădea gata munţi întregi de caiete.

în ziua aceea contesele îl muştruluiră de cu dimineaţă.

—Ce te tot foieşti, trîntorule ?

—Aş vrea să fac o plimbare în parc.

—Pune-ţi pofta în cui, pierde-vară ce eşti! în parc se plimbă baronul Portocală, Marş de învaţă lecţia.

—Am învăţat-o.

—învaţă alta.

Supus, băieţaşul se punea cu burta pe carte şi tocea în fiecare zi zeci şi sute de lecţii. Din biblioteca castelului nici nu mai avea ce să citească. De cîte ori contesele îl prindeau cu o carte în mînă ii luau la zor :

— Pune cărţile la locul lor, neisprăvitule ! Nu vezi că le consumi ?

— Bine, dar cum să învăţ, fără să mă uit în ele ?

— învaţă-le pe dinafară.

Cireşel se zăvorea atunci în odaie şi învăţa, învăţa, învăţa... Bineînţeles, fără cărţi. Se gîndea toată ziulica la tot ce citise cîndva şi mai ales la ceea ce încă nu citise. Şi de atîta cugetare în gol, simţea că-i crapă ţeasta.

— Ce naiba clocеşti atîta ? Uite cum te-ai gălbejit, — îl luau la rost cîteşidouă. Nu te mai gîndi de loc. Ce ? Vrei să ne ruinezi cu doctoriile ?

într-un cuvînt, orice făcea sau nu făcea ieşea anapoda. Cel puţin aşa socoteau contesele.

Nu mai ştia cum s-o dreagă, cum s-o învîrtă, ca să scape de meliţa conteselor, şi bietul orfan se simţea tare nefericit.

în tot castelul avea un singur prieten : pe Căpşunica — camerista contesei Secunda. Fetişcanei i se strîngea inima de mila sărmanului băieţaş cu ochelari pe nas şi pe care nu-1 iubea nimeni. Se purta frumos cu dînsul şi avea grijă ca în fiecare seară, înainte de culcare, să-i pună pe noptieră cîte o prăjitură.

în seara aceea însă baronul Portocală se îndopase la desert cu toate prăjiturile.

Tînărul duce Mandarină, care poftea şi el măcar un pişcot, striga cît îl ţinea gura, cocoţat pe bufet :

— Ajutor ! Ajutor ! Daţi-mă jos că mă omor !

Dar baronul nu se sinchisea cîtuşi de puţin de urletele lui — mîncă de zor pînă goli toată tava.

Contesa Secunda îşi frîngea mîinile, îngenunchiată în faţa bufetului, rugîndu-1 galbenă de spaimă să nu-şi curme zilele. Pentru aceasta trebuia însă să-i promită ceva şi nu mai avea nimic.

în sfîrşit, tînărul duce Mandarină pricepu că nu mai era rost de desert şi, resemnat, coborî cu ajutorul lui Pătlăgică, care năduşea ca la etuvă.

Chiar în clipa aceea, Pătlăgică fu înştiinţat de dispariţia casei lui moş Dovleac. Fără să mai stea pe gînduri, cavalerul expedie o telegramă guvernatorului, prinţul Lămîie, prin care-i cerea de urgenţă douăzeci de poliţişti, adică de Lămîiaşi, pentru a face cercetări.

Lămîiaşii se înfiinţară a doua zi. în doi timpi ,,curăţară terenul", cu alte cuvinte cutreierară satul în lung şi în lat arestînd pe oricine le ieşea în cale.

Fireşte, arestară şi pe meşterul Strugure. Cizmarul luă cu dînsul o sulă/, ca să aibă cu ce-şi scărpina ţeasta, şi îi urmă bodogănind.

— Portul de arme este interzis, — se răstiră la el Lămî iaşii, şi-i confiscară sula.

—Şi eu cu ce să mă scarpin ?

—Cînd o să ai trebuinţă n-ai decît să anunţi comandantul si e1 va da dispoziţiile necesare.

Astfel, ori de cîte ori avea nevoie să se scarpine — şi avea nevoie ori de cîte ori chibzuia —• meşterul Strugure dă-dea de veste comandantului şi acesta trimitea un Lămîilă să-1 scarpine cu sabia.

Profesorului Pară, ce fu şi dînsul arestat, i se îngădui să-şi. ia vioara şi o luminare.

—La ce-ţi trebuie luminarea ?

—Mi-a vîrît-o nevastă-mea în buzunar. Susţine că închi-soarea castelului e cam întunecoasă.

Pe scurt, fură arestaţi toţi, cu mic, cu mare, afară de dom-nul Mazăre, pentru că era avocat, şi afară de Praz, pentru că în ciuda tuturor cercetărilor nu era nicăieri de găsit. Să nu vă închipuiţi că s-a ascuns. Nici vorbă. Praz şedea cît se poate de liniştit pe cerdac, aşteptînd să se usuce albiturile puse la zvîn-tat pe sforile mustăţilor sale. Poliţiştii îl luaseră drept o pră-jină şi trecuseră pe lîngă el fără să-1 bage în seamă.

Dus spre închisoare, moş Dovleac mi mai contenea cu suspinele.

— Da' mai isprăveşte odată cu oftatul, — îi porunci, scos din sărite, comandantul.

— Nu pot, domnule. Am prea multe ofuri... Vezi dum-neata, eu toată viaţa am trudit din greu şi în fiecare zi am
economisit şi am pus deoparte cîte un of. Acum ce să fac ?
S-au adunat cu miile şi trebuie să le consum... of...

Dintre femei n-a fost arestată decît mătuşa Lubeniţa, şi cum refuza să iuţească pasul, poliţiştii o răsturnară şi o dădură de-a dura ca pe un butoi — într-atît era de rotundă — pînă la poarta închisorii.

Şi dacă Cepelică, care era atît de căutat, nu fu nici ares-tat, faptul se datorează — după cum se va vedea îndată — nu-

mai inteligenței polițiştilor. Băiatul se cocoțase împreună cu o fetiță, Ridichiuța, pe. pîrleaz şi privea curios la forfota din jur.

—Ei, nepricopsiților, nu cumva ați văzut prin partea lo cului un rebel periculos cu numele de Cepelica — îl întrebară Lămîiaşii.

—Cum de nu, s-a ascuns sub tichiuța comandantului, — răspunse Cepelica şi o zbughi în ogradă, rîzînd cu poftă.

Chiar în aceeaşi zi dădu o raită ,,de recunoaştere" — pe la castel. Hotărî că prizonierii trebuie eliberați, şi Ridichiuța fu, bineînțeles, pe dată, de aceeaşi părere.

Capitolul şapte

UNDE CIREŞEL NU ŢINE SEAMA DE TĂBLIŢELE LUI DON' PĂTRUNJEL

Castelul îşi înălţa meterezele pe un povîrniş de deal, în mijlocul unui parc uriaş, împrejmuit cu ziduri. La poarta cu grilaj străjuia o tăbliţă pe faţa căreia se putea citi din depărtare „Intrarea oprită", iar pe dosul ei „Ieşirea oprită".

Prima oprelişte privea pe ştrengarii din sat, doritori să sară zidul ca să se zbenguiasca printre copaci, cea de-a doua era destinată lui Cireşel în cazul că i-ar fi venit ideea să facă o plimbare în sat.

Din această pricină Cireşel se plimba singur cuc pe aleile uriaşului parc, avînd grijă mereu să nu calce, doamne fereşte, miop cum era, peste vreun strat cu flori.

Preceptorul lui Cireşel, don' Pătrunjel, poruncise să se pună pretutindeni, în parc, tăbliţe care să arate elevului său ceea ce îi este, şi mai ales ceea ce nu îi este îngăduit.

Aşa de pildă, pe tăbliţa de lîngă havuzul cu peştişorii aurii, stătea scris : „Cireşel nu are voie să vîre mîinile în apă".

Alta suna : „Este interzis cu desăvîrşire oricărui peşte să poarte discuţii cu Cireşel".

în mijlocul rondurilor cu flori stăteau înfipte tăbliţe ca acestea : „Ştiut fiind că florile sînt acelea ce dau fructe, este

oprit ca Cireşel să rupă flori. în caz contrar nu va mai primi la desert fructe."

Sau : «Vai de Cireşel dacă va călca pe iarbă ! Va trebui să scrie de două mii de ori : „Voi fi băiat bine crescut".»

Aceste tăblițe erau o scorneală a lui don' Pătrunjel, căruia, dacă ar fi fost, de pildă, popă, nu i-am fi reproşat nimic, dar care, vai, era dascălul lui Cireşel.

Vicontele stăruise adesea pe lîngă nobilele sale mătuşi să-i îngăduie să meargă la şcoala din sat, împreună cu ceilalți copii, pe care îi vedea cum plecau şi veneau, agitîndu-şi ghiozdanele ca pe nişte steaguri.

Contesa Prima fusese de neînduplecat :

— Un conte de Cireşiamare să stea cot la cot cu țopîrlanii în bancă ? Niciodată !

Iar contesa Secunda adăugase :

— Cum ? Un conte de Cireşiamare să-şi lustruiască pan talonii de scîndura ordinară a unei bănci țărăneşti ? Nici în ruptul capului !

I se angajase atunci un profesor particular, şi anume pe don' Pătrunjel. îl chema aşa, pentru că întocmai ca şi zisa legumă răsărea unde nici cu gîndul nu gîndeai.

Astfel, de pildă, în timpul lecțiilor, cînd Cireşel urmărea, să zicem, o musculiță, care în dorința ei de a învăța să scrie îşi muiase picioruşele într-o pată de cerneală, Pătrunjel ieşea ca din pămînt şi după ce-şi sufla nasul într-o batistă cu pătrățele roşi şi albastre, rostea cu greutate :

— Vai de copiii care se uită după muşte ! Aşa începe ne norocirea ! După o muscă urmează alta, apoi începi să te zgîieşti la un păianjen, pe urmă la o pisică şi aşa mai departe, mereu la alte dihănii. La ce duc toate acestea, hm ? La aceea că uiți să înveți lecția. Şi cine nu învață lecția nu poate deveni un copil silitor. Iar cine nu devine un copil silitor, nu va de veni un om cumsecade. Şi cine nu-i om cumsecade, ajunge la

nchisoare. Cireşel, ține bine minte : dacă vrei să nu ajungi i tu la închisoare, nu mai căsca ochii la muşte !

Altă dată, cînd Cireşel tocmai deschisese albumul ca să deseneze nişte floricele, se ivi iarăşi Pătrunjel, îşi suflă nasul şi începu :

— Vai de copiii care-şi pierd vremea desenînd floricele... Ce vor deveni ei oare cînd vor ajunge mari ? Cel mult nişte yugravi, adică nişte flenduroşi boiți şi pestriți care umblă brambura, mîzgălesc pereții şi, fireşte, sfîrşesc totdeauna la puşcărie .Vrei şi tu s-o sfîrşeşti la puşcărie ?

Bietul băiat, de frica închisorii, nici nu mai ştia ce hram să țină.

Din fericire don' Pătrunjel mai uita cîteodată să-şi facă apariția; fie că se ducea să tragă un pui de somn, fie că mai yăbovea la masă în fața unei sticle cu rachiu.

In aceste rare momente, băiatul era, în sfîrşit, liber.

Don' Pătrunjel, dîndu-şi însă seama că Cireşel rămîne în acest răstimp lipsit de neprețuitele sale poveţe, şi totuşi, nevrînd să renunțe la cîte un cesuleț de somn mai mult, pusese toate acele tăblițe, care, socotea el, îi erau neapărat trebuinincioasă băiatului în timpul plimbărilor sale prin parc.

Cireşel, se vede treaba, nu le socotea la fel de trebuinicioase, căci de cîte ori trecea pe lîngă ele îşi scotea ochelarii, aşa că nu le mai vedea, şi prin urmare putea netulburat să-şi depene firul gîndurilor.

Şi iată că o dată. pe cînd se afla în parc, se auzi strigat de o voce subțirică :

— Domnule viconte ! Domnule viconte !

Se întoarse şi zări un băiat de vîrsta lui, cam jerpelit, dar cu o figură inteligentă şi simpatică, însoțit de o fetiță de vreo yece ani, cu părul strîns într-o codiță îndreptată în sus, ca o lumînare într-un sfeşnic.

Cireşel se înclină politicos :

—Bună ziua, domnule, bună ziua, domnişoară. Nu am cinstea să vă cunosc, dar aş face bucuros cunoştinţă cu dum
neavoastră.

—Dacă-i aşa, de ce nu veniţi mai aproape ?

—Nu am voie. Tăbliţa asta îmi interzice să vorbesc cu copiii din sat.

—Păi, noi sîntem chiar copii din sat şi, dacă nu mă înşel, aţi şi stat de vorbă cu noi.

—Aveţi dreptate, vin îndată.

Deşi timid, în clipele decisive Cireşel era în stare de îndrăzneală şi chiar de eroism. Se apropie aşadar de poartă, cu paşi avîntaţi, călcînd pe iarbă cu toată forţa picioruşelor sale.

—Pe mine mă cheamă Ridichiuta — se prezentă fetiţa — el e Cepelică.

—încîntat, domnişoară, încîntat, domnule. Am auzit vorbindu-se de dumneavoastră.

—Şi, mă rog, pe cine aţi auzit vorbind de mine, dacă nu-i cu supărare ?

— Pe cavalerul Pătlăgică.

— O, atunci precis că nu m-a prea vorbit de bine.

— într-adevăr, tocmai asta m-a şi făcut să cred că trebuie să fii tare simpatic. Mă bucur că nu m-am înşelat.

Cepelică zîmbi :

— Minunat. Atunci ce tot ne facem politeţuri ca nişte curtezani bătrîni ? Hai să ne tutuim.

Cireşel îşi aminti deodată de o tăbliţă atîrnată deasupra uşii de la bucătărie, pe care don' Pătrunjel pusese să se scrie : ,,A nu te tutui cu nimeni !" Asta deoarece îl găsise stînd de vorbă prieteneşte cu Căpşunica. „Acum fie ce-o fi", îşi zise Cireşel, hotărît să nesocotească şi această tăbliţă, cum le nesocotise şi pe celelalte.

— Prea bine, hai să ne tutuim.

Ridichiuța strălucea de bucurie.

— Vezi, Cepelică ? Ți-am spus eu că vicontele e un băiat drăguț.

— Vă mulțumesc, domnişoară, — spuse el ceremonios, făcînd o plecăciune, dar roşi şi se corectă pe dată : Mulțumesc, Ridichiuțo.

Şi se porniră toți trei pe rîs. La început Cireşel rîdea reținut, cu palma la gură. Ii venise în minte o altă tăbliță a lui don' Pătrunjel : ,,Un băiat care rîde e neserios". Cum însă Cepelică şi Ridichiuța rîdeau din toată inima, îşi dădu şi el frîu liber, izbucnind în hohote.

în castel nu mai răsunase nici cînd un rîs atît de vesel şi pătrunzător.

Nobilele contese luau tocmai ceaiul pe terasă.

— Aud un zgomot ciudat, — se încruntă contesa Prima, devenind atentă.

Contesa Secunda aprobă din cap.

—într-adevăr ! Trebuie să fie ploaia.

—Aş dori să-ți atrag atenția, draga mea — spuse contesa Prima, pe[1] un ton înțepat — că nu cade nici măcar un strop.

— Ce are aface. Dacă nu plouă, nu plouă, — răspunse contesa Secunda, tot atît de înțepată, lăsîndu-şi capul pe spate ca să găsească o confirmare pe cer.

Cerul însă se încăpățîna să rămînă senin şi curat, de parcă fusese de-abia cu cinci minute înainte spălat şi măturat de organele orăşeneşti de salubritate. N-ai fi zărit un nouraş, să-1 fi plătit cu aur.

—O fi fîntîna țîşnitoare, — reîncepu contesa Prima.

—Nu poate fi fîntîna. E stricată.

— Se vede că a reparat-o grădinarul.

De fapt, grădinarul habar n-avea că fîntîna era stricată.

Pătlăgică auzise şi el zgomotul acela neobişnuit.

Ciieşel se întoarse, păli şi se lipi mai strlns de poaita de Hei.

— Cu atîția prizonieri în închisoarea castelului — mur mură el îngrijorat — trebuie să fiu mereu cu ochii în patru, altminteri ne pomenim cu cine ştie ce dandana.

Hotărî ca neîntîrziat să dea o raită prin parc. Ajunsese tocmai în spatele castelului, nu departe de poteca ce ducea spre sat, cînd zări pe cei trei copii discutînd cu înflăcărare.

Dacă în clipa aceea s-ar fi deschis cerul şi îngerii s-ar fi prăvălit unul peste altul la picioarele lui, cavalerul n-ar fi fost mai uluit. Cum ? Cireşel călcase iarba ? Cireşel stătea de vorbă, şi încă prieteneşte, cu doi zdrențăroşi ? Şi cînd mai recunoscu într-unui din ei pe nemernicul ce-1 făcuse să verse lacrimi, Păt lăgică începu să clocotească de mînie şi se aprinse atît de tare la față, încît, să fi trecut pe acolo pompierii, ar fi crezut că-i pălălaia unui incendiu.

"-

— Domnule viconte ! zbieră el cu voce înfricoşătoare.

Cireşel se întoarse, păli şi se lipi mai strîns de poarta de fier.

— Prieteni — şopti el — luați-o la fugă mai înainte ca Pătlăgică să pună mîna pe voi. De mine nu va îndrăzni să se atingă. Pe curînd.

Urmăriți de răcnetele cavalerului Pătlăgică, Cepelică şi Ridichiuța se făcură nevăzuți, fugind cît îi țineau picioarele.

—De data asta — zise Ridichiuța gîfîind — am cam dat greş.

—Da de unde, — rîse Cepelică. Am cîştigat un prieten, şi asta nu-i puțin lucru.

în timpul acesta, noul lor prieten se pregătea să primească o săpuneală zdravănă, şi anume o porție de la Pătlăgică, una de la don' Pătrunjel, alta de la contesa Prima, încă una de la contesa Secunda, plus suplimentul respectiv de la baronul Portocală şi tînărul duce Mandarină.

Cele două ilustre rubedenii îşi dăduseră curînd seama că pentru a intra în voie conteselor, era de ajuns să-1 chinuiască pe Cireşel, şi, foarte zeloşi, nu pierdeau nici un prilej s-o facă.

Privindu-1 pe Pătlăgică care se apropia, Cireşel simţi un nod în gît. Şi nu pentru că s-ar fi temut de ocările, bruftuluiala şi pedepsele ce-1 aşteptau. Nu. Acum nu-i mai păsa de nimic. Nici de ţipetele conteselor, nici de predicele domnului Pătrunjel, nici de zeflemeaua tînărului duce Mandarină. Şi totuşi se simţea foarte nefericit. întîlnise pentru prima oară în viaţă doi prieteni, rîsese după pofta inimii întîia oară în viaţă şi iată, îl aştepta din nou singurătatea, lîncezeala.

Cepelică şi Ridichiuţa se pierduseră undeva la poalele dealului, printre tufişuri, şi poate nu-i va mai vedea niciodată !

Ah, ce n-ar fi dat să fie în locul lor, adică nu : laolaltă cu ei, dincolo de zidurile parcului, unde nu erau tăbliţe, unde puteai zburda în voie pe pajiştea înverzită, unde puteai culege flori...

Cireşel încerca un simţămînt nou şi covîrşitor : desnădejdea. Era prea mult pentru puterile lui. Se aruncă la pămînt copleşit şi începu să verse lacrimi amare.

Pătlăgică îl înşfacă fără vorbă multă şi vîrîndu-1 ca pe un pachet la subsuoară, făcu cale întoarsă.

DOCTORUL CASTANĂ ESTE GONIT DE LA CASTEL

Cireşel boci toată ziua. La cină, ducele Mandarină îşi bătuse necruţător joc de el:

— Hihi, Cireşelul nostru se va topi în lacrimi şi n-o să mai rămînă din el decît sîmburaşul...

Baronul Portocală, ca mai toţi oamenii foarte graşi, mai păstra în fundul inimii o urmă de bunătate. Ca să-i mai ogoiască suferinţa îi oferi chiar o bucăţică din torta lui. Nu prea mult, ce-i drept: un vîrf de linguriţă. Dar ştiută fiind lăcomia baronului, mărinimia aceasta este demnă de luat în seamă.

Contesele, în schimb, erau supărate foc.

—Halal talent are nepotul nostru — îl luă în zeflemea contesa Prima — cimpoier îl facem !

—Ce cimpoier ? Concertează admirabil şi fără cimpoi — îl luă peste picior şi contesa Secunda.

—Mîine — bombănea ameninţător don' Pătrunjel — mîine am să te pun să scrii de trei mii de ori : „Nu e permis să plîng la masă pentru că tulbur digestia comesenilor mei".

Cînd însă, plictisiţi, îşi dădură seama că Cireşel nu se mai oprea din bîzîit, îl expediară fără multe fasoane la culcare.

Căpşunica făcu tot ce putu ca să-1 liniştească măcar olecuţă pe micul viconte, dar nu fu chip şi, pînă la urmă, o podidiră şi pe dînsa lacrimile.

— încetează imediat cu smiorcăiala, altfel te concediez, — o ameninţă contesa Prima.

Şi iată că Cireşel se îmbolnăvi grav. Tremura din toate mădularele, scuturat de friguri, de se hîţîna patul, iar cînd tuşea zăngăneau geamurile şi paharele de pe noptieră. Aiura şi striga într-una :

— Cepelică ! Cepelică !

Pătlăgică era de părere că băiatul se îmbolnăvise din pricina spaimei căşunate de fiorosul tîlhar aciuat prin împrejurimi.

—Mîine pun să-1 aresteze, n-ai nici o grijă, — încerca Pătlăgică să-1 liniştească pe bolnav.

—Nu, nu, să nu faceţi una ca asta, vă rog frumos ! Arestaţi-mă pe mine, aruncaţi-mă dacă vreţi în fundul temniţei,

Cepelică e un băiat bun. E singurul meu prieten...

—Băiatul aiurează... E un caz cît se poate de grav, — spuse don' Pătrunjel, după ce-şi suflă nasul.

La căpătîiul vicontelui fură aduşi cei mai vestiţi doctori.

întîi veni doctorul Burete, care prescrise pe dată o fiertură de bureţi. Dar fiertura nu avu nici un efect ; ba după părerea doctorului Muşeţel, bureţii erau de-a dreptul dăunători acestui fel de boală. Aşa încît recomandă comprese cu ceai de muşeţel.

Starea lui Cireşel nu se îmbunătăţi însă nici după ce-l împachetară în cearşafuri muiate în ceai de muşeţel.

—Eu sînt de părere să i se facă o cură de scaieţi, — spuse doctorul Scaiete.

—Cu spini cu tot ? întrebă Căpşunica înspăimîntată.

—Neapărat, altfel tratamentul nu dă rezultate.

îl tratară şi cu scaieţi cruzi, proaspăt culeşi. Băiatul se zvîrcolea ca un şarpe, înţepat de ghimpii ce-i sfîşiau pielea.

—Vedeţi ? gesticula Scaiete încîntat, domnul viconte dă semne de vioiciune... îşi revine. Continuaţi cu acest tra
tament...

—încetaţi imediat! Cine-i animalul care i-a prescris cură de scaieţi, — se îngrozi profesorul Lăptucă. încercaţi cu
lăptuci...

Căpşunica trimise în ascuns după doctorul Castană, zis „doctorul sărăcimii", care locuia nu departe în pădure, pe dreapta, colţ cu un castan, şi îşi cîştigase nobilul renume deoarece prescria foarte puţine medicamente şi chiar pe acestea le plătea din buzunarul lui.

Nu lipsi mult ca servitorii să-l ia la goană, cînd acesta se înfăţişă la poarta castelului, năduşit şi plin de praf.

—Cum ? se mirau ei. A venit pe jos ? Fără trăsură ?... Bine, dar un doctor fără trăsură e un doctor fără ştiinţă de
carte.

—Ştiinţa de carte nu stă în trăsură, — le explica răbdă tor doctorul Castană.

—Un doctor fără trăsură nu poate fi decît un şarlatan, — susţineau morţiş lacheii şi i-ar fi trîntit desigur uşa în nas
dacă don' Pătrunjel, cu binecuvîntatul său dar de a apare pe
neaşteptate, n-ar fi răsărit ca din pămînt, poruncind să fie lă
sat să intre.

Doctorul Castană îl ciocăni îndelung pe bolnav, îi examina limba şi ochii, îi luă pulsul, îi puse cîteva întrebări cu voce joasă apoi, spălîndu-se pe mîini, zise clătinînd din cap cu tristeţe :

— Amărlt ca dînsul nu-i
Decît puiul cucului Cînd îl
lasă mama lui...

Amărît ca dînsul nu-i decît puiul cucului cînd îl lasă mama lui...

—Ce vrei să spui ? se oțărî la el cavalerul Pătlăgică.

—Nimic. Adevărul adevărat. Cine are urechi de auzit să audă. Băiatul ăsta n-are absolut nimic. Afară doar de nițică melancolie...

—Ce fel de boală e asta ? se interesă curioasă contesa Prima, care se dădea în vînt după boli necunoscute.

Cum auzea de o boală nouă nu-şi mai găsea astîmpăr pînă n-o încerca şi ea. Fericită că şi-a procurat-o, cheltuia apoi la bani cu nemiluita — şi avea de unde — ca să scape de ea.

— Nu este o boală, doamnă Contesă — răspunse Cas tană — ci un soi de tristețe. Băiețaşul ăsta are nevoie de so cietate. De ce nu-1 lăsați din cînd în cînd să se joace cu ceilalți copii ?

Mai bine şi-ar fi muşcat limba ! Se stîrni într-o clipă o ade-vărată furtună de proteste, urmată de o ploaie torențială de ocări.

—Ieşi, ieşi afară — țipă Pătlăgică — ieşi imediat, altfel pun servitorii să te dea afară în brînci...

—Să-ți fie ruşine — se repezi la el contesa Secunda, să-ți fie ruşine obrazului că ai profitat de încrederea noastră... Te-ai introdus în casa asta prin înşelăciune. Aş putea să te dau în judecată, mă-nțelegi dumneata ? Pentru violare de domiciliu ! Nu-i aşa, domnule avocat ? îl întrebă contesa pe Mazăre, ca de obicei nelipsit cînd trebuia să dea vreo consultație.

—Desigur, doamnă contesă.

Scoase tacticos agenda şi trecu la contul conteselor Cire-şiamare : „Consultație privind acțiunea de dare în judecată a doctorului Castană pentru violare de domiciliu, zece mii de lire". Şi simțmdu-şi asigurat cîştigul pe o zi, se grăbi să dea o mînă de ajutor la izgonirea nepoftitului.

COMANDANTUL SUPREM AL ŞOBOLANILOR SILIT SĂ BATĂ ÎN RETRAGERE

*S*înteţi desigur nerăbdători să aflaţi ce s-a mai întîmplat între timp cu moş Dovleac şi cu profesorul Pară-Mălăiaţă, cu meşterul Strugure, cu mătuşa Lubeniţa şi cu toţi ceilalţi arestaţi din ordinul lui Pătlăgică şi zvîrliti în închisoarea subterană a castelului.

Capătul de luminare pe care profesorul îl luase cu sine se dovedise a fi de folos căci, în străfundurile temniţei era întuneric beznă. Cu şobolanii ce mişunau prin toate părţile era mai greu de luptat, dar profesorul le veni şi lor de hac cu arcuşul lui minunat. Şobolanii nu puteau să sufere muzica şi o luau la goană afurisind instrumentul drăcesc din pricina căruia nu se puteau apropia.

Din nefericire, nici meşterul Strugure nu putea suporta mult timp muzica. Pară-Mălăiaţă, melancolic din fire, executa melodii atît de sfîşietor de triste, încît meşterul se topea de jale.

îl rugă cu lacrimi în ochi să înceteze.

Atît aşteptară şi şobolanii. Se rînduiră pe trei coloane şi se pregătiră de atac. Comandantul suprem lămuri căpitanilor planul de desfăşurare al bătăliei.

— Coloana întîia va captura luminarea, efectuînd o operaţie de învăluire prin flancul stîng. Nu care cumva să vă atingeţi cu botul de ea, se aude ? Eu trebuie să-mi înfig primul dinţii în ea, pentru că sînt generalul vostru... Coloana a doua va lua cu asalt vioara. E făcută dintr-o jumătate de pară, dintr-acelea, ce se topesc în gură... Coloana a treia va ataca frontul în scopul împrăştierii inamicului.

La rîndul lor căpitanii celor trei coloane lămuriră fiecărui şobolan infanterist ce anume avea de făcut.

Comandantul suprem se urcă în carul său blindat, format dintr-un olan vechi, crăpat, aşezat pe burta unui guzgan, şi pe care alţi zece îl trăgeau de coadă.

Goarnele sunară atacul şi în cîteva minute soarta bătăliei era hotărîtă : profesorul Pară izbuti să-şi salveze vioara ridicînd-o deasupra vălmăşagului, dar luminarea, ca şi cum ar fi suflat-o vreun duh, se stinse şi dispăru.

Prietenii noştri rămaseră în întuneric. Mai dispăruse ceva: ce anume ? O să aflaţi mai încolo...

Moş Dovleac se dădea de ceasul morţii :

—Totul e din vina mea !

—De ce din vina dumitale ? mormăi meşterul Strugure.

—Dacă nu mă încăpăţînam să am căsuţa aceea n-ajungea nimeni la beci...

—Ia mai taci, frate — îl repezi mătuşa Lubeniţa — doar nu ne-ai băgat dumneata aici.

—Eh, eu, oricum, sînt cu un picior în groapă... Ce-mi mai trebuie mie casă ?... La urma urmei o să mă aciuez sub o bancă din grădina publică şi atunci n-o să mai supăr pe nimeni... Fraţilor, vă rog, chemaţi gardienii... vreau să le spun unde se află ascunsă... N-are decît s-o ia Pătlăgică, rămîne-i-ar pe suflet!

—N-ai să sufli o vorbă, — se răsti la el meşterul Strugure.

Profesorul Pară ciupi trist o coardă a viorii :

—I-am căşuna mari neplăceri şi domnului Afină.

— Sst! făcu lelea Lubenița. Nu rostiți nici un nume. Aici şi zidurile au urechi!

Toți priviră speriați în jur, dar era atît de întuneric încît nu putură zări nici măcar sfîrcul unei urechi.

Şi totuşi, zidul avea urechi. Din respect pentru adevăr trebuie spus că de fapt era o singură ureche, dar aceea mare şi rotundă ca un fund de farfurie. Propriu-zis era o pîlnie care prindea orice şoaptă şi o ducea printr-un burlan direct în camera lui Pătlăgică. Un fel de telefon secret : Pătlăgică n-avea decît să pună urechea la celălalt capăt ca să poată auzi tot ce se vorbeşte în celulă. Noroc că în clipa aceea se afla lîngă patul lui Cireşel.

în tăcerea înfricoşată ce se aşternu, răsunară deodată goarnele : erau şobolanii ce porneau din nou la atac, hotărîți să cucerească, cu orice preț, vioara profesorului Pară.

Ca să-i înspăimînte, profesorul se pregăti să cînte : sprijini vioara sub bărbie şi învîrti arcuşul în aer cu grația unui virtuos. Toți îşi reținură răsuflarea : o clipă, două, trei... douăzeci... şi ufff, îi deteră drumul, hotărîți totuşi să mai respire pentru că din instrument nu ieşea nici un sunet.

—E ceva în neregulă ? întrebă pe şoptite meşterul Stru gure.

—Şobolanii mi-au mîncat arcuşul. —- izbucni profesorul Pară cu vocea înecată în lacrimi.

Ronțăiseră într-adevăr aproape tot arcuşul, nelăsîndu-i în mînă decît un căpețel, cam cît un ciot de creion. Fără arcuş, pas de mai fă muzică, şi fără muzică încearcă dacă-ți dă mîna să opreşti oastea şobolanilor care înaintau cu răcnete fioroase de războinici.

—Totul e numai din vina mea, of... of... începu să suspine moş Dovleac.

—Isprăveşte odată cu văicărelile — se răsti meşterul Strugure la el — sau, pentru că tot te pricepi aşa de bine să
suspini, încearcă măcar să miori ăi...

— De miorlăit îmi arde mie acum ? Mă mir de dumneata, om serios — se tîngui moş Dovleac — noi ne perpelim şi dum nealui se ține de măscări !...

Drept răspuns meşterul Strugure dădu drumul la un mieunat atît de puternic încît oastea chițcănească încremeni pe loc.

—Miau-miau ! miorlăia într-una cizmarul.

—Miau-miau ! se smiorcăia stins profesorul, jelind în acest fel sfîrşitul fără glorie al arcuşului său.

—Pe sufletul bunicului meu, Şoarec al III-lea, regele tuturor pivnițelor şi canalelor, aici se află o pisică, — urlă co
mandantul oprindu-şi brusc carul blindat.

—Generale, am fost trădați, — raportă unul din cei trei căpitani, apropiindu-se în fugă. Trupele mele au zărit pe aco
periş o coloană blindată de pisici.

De fapt trupele lui nu văzuseră nimic. Li se năluciseră pisici din pricina spaimei.

— Miau, maiu, mieunau la desperare prizonierii noştri.

Comandantul suprem îşi frecă coada. Aşa făcea totdeauna cînd cădea pe gînduri. Şi din pricina aceasta avea o coadă roasă parcă de molii. Soldații îl porecleau într-adevăr generalul Coadă-Bearcă.

— Pe sufletul străbunicului meu Şoarec I, împăratul tu turor cămărilor, trădătorii mi-o vor plăti scump. Sunați re tragerea !

Căpitanii nu mai aşteptară să li se repete ordinul. Gorniştii sunară retragerea şi întreaga oaste părăsi val-vîrtej cîmpul de luptă. în frunte era Coadă-Bearcă, care de pe turela carului său blindat biciuia fără milă spinările încovoiate ale şobolanilor înhămați.

In frunte era Coadă-Bearcă, care de pe turelă dădea ordine biciuind spinările încovoiate ale infanteriştilor

Astfel, eroii noştri respinseră cu succes atacul. Se îmbrățişau încă şi îşi strîngeau mîinile felicitîndu-se pentru izbîndă, cînd auziră o voce pițigăiată, care striga :

—Moş Dovleac ! Moş Dovleac !

—M-ați chemat, domnule profesor ?

—Eu nu, -— răspunse profesorul. Nici gînd.

—Lele Lubenițo, lele Lubenițo ! se auzi din nou glăsciorul.

Mătuşa Lubenița se întoarse spre meşterul Strugure.

—Ce-ți veni de-ți prefaci glasul, meştere ?

—Eu ? Să-mi prefac glasul ! Vino-ți în fire... Eu mă scarpin în cap. Ştii, tocmai am pe undeva o idee care-mi dă nişte gîdileli afurisite...

—Eu sînt — reluă glăsciorul — eu sînt, Căpşunica.

—Şi unde eşti ?

—Sînt în camera cavalerului Pătlăgică. Vă vorbesc prin telefonul lui secret. Mă auziți ?

—Da, te auzim.

—Pătlăgică trebuie să pice dintr-o clipă într-alta, aşa că mă grăbesc să vă transmit un mesaj.

—De la cine V

—De la Cepelică. Vă trimite vorbă aşa : întîi — să nu fiți îngrijorați că face el pe dracu-n patru şi vă scoate din închisoare. Doi : să nu destăinuiți lui Pătlăgică locul căsuței. Trei : să nu vă dați bătuți — o să vadă el în curînd tot ce e de facut.

Nu vom spune nimic — răspunse meşterul Strugure — Nu vom trada increderea. Transmite-i lui Cepelică sa se grabeasca fiindca suntem asaltați de şobolani şi nu ştim cit le mai putem tine piept. Altceva: încearcă sa ne faci rost de o lumanare fiindca pe luminarea noastră au mâncat-o şobolanii.

—Aşteptaţi o clipă, mă întorc îndată.
—Fireşte că te aşteptăm — unde vrei să ne ducem ?
Peste -puţin, vocea Căpşunichii se auzi din nou :
—Fiţi atenţi, vă trimit luminarea.
Se auzi o hîrşîitură pe burlan şi ceva tare îl izbi pe moş Dovleac în nas.
—Ia te uită, — strigă el fericit, ridicînd un pacheţel cu o luminare barosană de seu şi o cutie de chibrituri.
—Mulţumim, Căpşunico.
—Rămîneţi cu bine, musai să spăl putina. Trebuie să pice Pătlăgică.
într-adevăr, Pătlăgică tocmai trecea pragul odăii. Cînd o zări dînd tîrcoale telefonului său secret, se mînie cumplit.
—Ce faci acolo ?
—Curăţ capcana asta.
—Care capcană ?
—Asta... Nu-i o capcană pentru şoareci ?
Pătlăgică răsuflă uşurat. „De minune — se bucură el — toanta asta crede că receptorul meu e o capcană de prins şoareci." Şi înveselit îi dărui fetiţei un pătrăţel lucios de hîrtie.
— Ţine, a ta să fie, — zise el mărinimos. Suge foiţa asta... e încă dulce, da, da... Acum un an era învelită în ea o caramea cu fistic.
Căpşunica mulţumi cavalerului, făcînd o reverenţă :
—Vai, înălţimea voastră, sînteţi prea darnic. în cei şapte ani de serviciu, aceasta e a treia hîrtiuţă de bomboane pe care binevoiţi să mi-o dăruiţi.
—După cum vezi, fetiţo, sînt un stăpîn foarte generos. Poartă-te frumos şi tu şi o să fii mulţumită.
—Bineînţeles, nemulţumitului i se ia darul, — încheie Căpşunica şi făcînd o nouă reverenţă plecă la treburile ei.
Pătlăgică îşi freca mîinile mulţumit :

— Ia să trag acum cu urechea la ce vorbesc prizonierii între ei. O să aflu, fără îndoială, lucruri interesante ; mai ştii, poate, chiar locul unde au ascuns cocioaba aia blestemată.

Dar deţinuţii, înştiinţaţi de către Căpşunica de sosirea cavalerului şi închipuindu-şi că tocmai stă cu urechea la receptor, se apucară să-l vorbească de rău, batjocorindu-l în fel şi chip.

Pătlăgică era cît p-aci să strige : ,,v-arăt eu vouă, scot eu untul din voi, n-aveţi grijă !", dar se stăpîni ca să nu se dea de gol. Şi ca să nu-i mai audă, astupă cu un cep receptorul, care de altfel nu era decît un furtun de tras vinul din butoi, şi se duse apoi la culcare.

Meşterul Strugure aprinsese luminarea cea nouă, şi prizonierii, cercetînd pereţii, descoperiră curînd, într-un colţ al tavanului, deschizătura telefonului secret. Izbucniră în hohote de rîs la gîndul că Pătlăgică ascultă la capătul celălalt al „firului", vînăt de mînie neputincioasă. Dar veselia le fu de scurtă durată.

Un şobolan iscoadă, văzînd lumină în celulă, se strecurase, nebăgat în seamă, pe lîngă perete şi după ce aruncase o privire scormonitoare peste tot, se îndepărtase în grabă mare să raporteze cele constatate comandantului.

—Generale — raportă el pe nerăsuflate — pisicile s-au retras. Prizonierii au o luminare nouă.

—O luminare ?

Lui Coadă-Bearcă îi lăsă gura apă şi se linse pofticios pe mustăţi. Vîrful mustăţii stingi mai păstra mirosul şi ceva din gustul celeilalte luminări.

— Sunaţi imediat adunarea ! porunci el.

Ostaşii îşi aliniară cozile, iar Coadă-Bearcă ţinu un discurs înflăcărat.

— Vitejii mei guzgani! Patria este în pericol! Aruncaţi-vă ca nişte lei în luptă, stingeţi luminarea şi aduceţi-o în-

coa ! Desigur, pentru că aşa se cuvine, eu voi fi cel ce mă voi înfrupta din luminare, împreună cu bravii noştri ofiţeri, dar vă promit solemn, că mai înainte de-a o ronţăi în întregime, vă voi îngădui şi vouă, vitejii mei, s-o lingeţi fiecare, pe rînd, cîte puţin.

Şobolanii izbucniră în urale, puseră mîna pe arme şi porniră din nou la atac.

De data aceasta însă, mai prevăzători, meşterul Strugure vîrîse luminarea sus, sus de tot, într-o crăpătură a zidului, proptind-o între două pietre, şi oricîte sforţări, oricîte salturi făcură şobolanii, nu putură ajunge pînă la ea. Cîţiva, mai vicleni, se mulţumiră să muşte pe apucate din scripca profesorului Pară.

în cele din urmă, comandantul ordonă retragerea, spumegînd de furie.

îşi pusese în gînd, pentru a le da o pedeapsă exemplară, să-i decimeze.

Zis şi făcut. îi alinie pe toţi într-un singur şir, făcu numărătoarea din zece în zece şi pe fiecare al zecelea îl împuşcă.

în aceeaşi seară, în grădina parcului avea loc un însemnat consiliu de război. Căpşunica, Ridichiuţa şi Cepelică stăteau la stat, ascunşi în dosul unui tufiş. Erau atît de adînciţi în gînduri, încît nici nu-1 observaseră pe Jăvroi, ce tocmai îşi făcea rondul prin împrejurimi. Simţindu-i, cîinele se repezi în spre ei ca turbat. Jăvroi nu învrednici pe cele două fete nici măcar cu o privire, ci se aruncă asupra lui Cepelică, îl răsturnă pe spate şi, postîndu-se cu labele pe pieptul lui, latră, latră, latră, pînă ce Pătlăgică, buimăcit de somn, veni să-1 aresteze pe cel capturat.

închipuiţi-vă bucurie pe capul cavalerului.

—Ca să-ți dau o dovadă a bunăvoinții mele, te voi în chide în carcera secretă. înțelegi mătăluță, unui bandit ca tine
nu-i stă bine într-o temniță oarecare.
—N-ai decît ! răspunse Cepelică nepăsător.
în definitiv, ce-ati fi vrut să răspundă ? Sau, poate, ați fi vrut să înceapă să bocească pentru că au pus gheara pe el ?

CĂLĂTORIE CU CÎRTIȚA DE LA O ÎNCHISOARE LA ALTA

Cepelică se trezi din somn în toiul nopții. I se părea că ciocănise cineva în uşă. Dîndu-şi însă seama unde se afla, ideea aceasta i se păru atît de caraghioasă, încît îl pufni rîsul.

— Şi totuşi am auzit ceva, — îşi zise mirat.

In timp ce-şi bătea capul să înțeleagă ce anume l-ar fi putut trezi la ora aceea, desluşi undeva în apropiere un zgomot înăbuşit, continuu, asemănător unor lovituri de tîrnăcop.

—Sapă cineva o galerie, — se dumiri Cepelică după ce-şi lipi urechea de peretele în care se auzeau izbiturile. Nu-şi is prăvi bine gîndul că din perete se desprinseră mai întîi cîțiva bulgări de pămînt, apoi, din acelaşi loc, o piatră se rostogoli la picioarele sale. Din golul făcut țîşni ceva sau cineva, nedes luşit ca formă, care prinse a vorbi fornăit :

—Unde naiba am ajuns ?

—In carcera secretă — răspunse Cepelică — adică în cea mai întunecoasă celulă a castelului. în consecință vă rog să mă iertați dacă nu vă pot recunoaşte, nici saluta cum se cuvine.

—Dar matale cine eşti ? Te rog să mă ierți, dar nici eu nu te recunosc. Asta din pricină că sînt obişnuită cu întune-

ricul şi locul ăsta e prea luminos pentru mine. Ştii, lumina mă orbeşte.

—A, stai ! Dumneata trebuie să fii coana Cîrtiţa.

—în persoană, — reluă Cîrtiţa. De cînd tot voiam să sap prin părţile astea, dar nu mai ajungeam. Am atîtea pe cap, cu supravegherea şi întreţinerea tunelului ăsta de zeci de kilo metri ! Mereu e pe undeva cîte o infiltraţie de apă (de asta am şi căpătat guturai) şi pe deasupra îmi mai dau de furcă şi afurisiţii ăştia de viermi. Umblă hai-hui, care-ncotro şi după toate n-au pic de respect pentru munca altuia. De aceea mi-am şi amînat voiajul de la o săptămînă la alta. Dar azi dimineaţă, cum m-am sculat, mi-am zis : „Cucoană, dacă vrei să fii o per soană respectabilă şi ţii să cunoşti lumea, e timpul să sapi în tr-o direcţie nouă"... Iaca aşa am pornit-o la drum şi...

Cepelică îi întrerupse trăncăneala şi se prezentă :

—Pe mine mă cheamă Cepelică şi sînt prizonierul ca valerului Pătlăgică.

—Fii fără grijă — zise Cîrtiţa — te-am recunoscut după miros. Dar să ştii că te compătimesc din toată inima. Trebuie să fie un chin îngrozitor să stai zi şi noapte într-un ioc atît de luminos.

—Eu îl găsesc, dimpotrivă, prea întunecos.

—Glumeşti, desigur, tinere. în tot cazul, condoleanţele mele. Eh, rea mai e lumea, frăţioare. După mine dacă tot e să te bage la închisoare, baremi să-ţi găsească un loc întunecos, să-ţi odihneşti încaltea ochii. Eh, dar oamenii nu mai au nici un pic de inimă. Şi asta, după părerea mea, încă din ziua în care Cartaginezii i-au smuls lui Atillius Regulus pleoapele şi l-au expus cu ochii la soare.

Cepelică pricepu că n-are nici un rost să discute cu o cîr-tiţa despre întuneric şi lumină. Obişnuinţa cu bezna o făcea desigur să aibă în această privinţă... vederile ei.

—într-adevăr — oftă el, ca să-i facă pe plac — îmi ard ochii în cap de atîta lumină.

—Nu-i aşa ? Ce spuneam eu ? Cîrtița era adînc mişcată. Of, dacă n-ai fi atît de corpolent...

—Eu corpolent ? Da' de unde... Aş putea trece şi printr-o bortă de cîrtiță, vă asigur.

—Tot ce se poate, tinere, dar întîi de toate te-aş ruga să-mi faci plăcerea ca pe viitor să nu-mi mai numeşti tunelele, borte, — zise Cîrtița înțepată, dar reveni îndată la sentimente mai bune. N-am nimic împotrivă să mă însoţeşti o bucată de drum.

—Cred că m-aş putea strecura chiar prin tunelul ăsta — îi propuse Cepelică — dacă bineînțeles mă veți călăuzi, pentru că singur mi-ar fi teamă să nu mă rătăcesc. Am auzit că tunelele dumneavoastră sînt foarte întortocheate.

—Mda, — rămase pe gînduri Cîrtița. Ştii ce ? Ai avea ceva împotrivă să sap alt tunel ? Crede-mă, nimic nu mă plictiseşte mai mult decît să bat acelaşi drum.

—în ce direcție ? întrebă repede Cepelică.

—Mi-e egal. Numai să nimerim într-un loc întunecos şi nu într-o aşa-zisă carceră, luminată parcă de bal, ca asta.

Lui Cepelică îi veni deodată în minte celula în care se aflau Dovleac, Strugure şi ceilalți.

Straşnică surpriză le-ar mai face să li se înfățişeze aşa, deodată, răsărind de sub pămînt.

—Nu credeți că cel mai nimerit ar fi s-o luăm spre dreapta ? zise el.

—Dreapta, stînga, mi-e tot una. Dacă preferi la dreapta, hai s-o luăm într-acolo.

Şi fără să mai stea pe gînduri, Cîrtița îşi înfipse botul în perete şi începu să scurme împroşcînd cu bulgări, pietricele şi pulbere, încît Cepelică se pomeni aproape îngropat. începu să

tuşească şi să strănute, şi o ţinu aşa vreun sfert de ceas. Cînd în sfîrşit se linişti, auzi vocea nerăbdătoare a Cîrtiţei :

— Ce tot tăndăleşti acolo ? Vii sau nu ? Hotărăşte-te odată !

Cepelică pătrunse în gura tunelului, tîrîndu-se apoi pe brînci fără nici un fel de greutate. în faţa lui, la ciţiva metri, Cîrtiţa înainta ca în unt, înghiţind pămîntul, nu alta. Cepelică se opri totuşi cîteva clipe să astupe gura tunelului.

,,O să descopere curînd că am tulit-o — îşi zise el — cel puţin să nu ştie pe unde."

începu apoi să alerge pe urmele Cîrtiţei, pufnind mereu şi scuipînd ţărîna pe care aceasta i-o azvîrlea drept în obraz, cu lopata, parcă.

—Ei, cum te simţi ? îl întrebă peste umăr Cîrtiţa, continuînd să scormonească.

—Mulţumesc, foarte bine — răspunse Cepelică —- aici e întuneric beznă.

—Ţi-am spus eu că o să te simţi bine, — se bucură ea. Vrei să facem o haltă ? Drept să-ţi spun eu mă cam grăbesc,, dar poate mătăluţă nu prea eşti obişnuit să faci pe metroul.

—Fără haltă. Să mergem mai departe, — zise Cepelică dornic să ajungă cît mai degrabă în apropierea temniţei.

—De acord, — spuse Cîrtiţa şi se puse în mişcare, sfredelind şi scobind pămîntul cu zgomotul unui ciocan pneumatic, în timp ce Cepelică răsufla din greu şi se forţa să ţină pasul cu ea.

Cam la un sfert de ceas după ce Cepelică ştersese putina, uşa carcerii secrete se dădu scîrţîind în lături şi Pătlăgică, cu un zîmbet triumfător pe buze, pătrunse înăuntru.

Ah, cît aşteptase bravul cavaler această clipă a răfuielii. Indreptîndu-se spre închisoare, era fericit şi se simţea mai uşor cu douăzeci de kilograme.

— Banditul, e în mîinile mele, — îşi zicea plin de încîntare. O să-1 fac să mărturisească totul, de-a fir-a păr, apoi voi porunci să fie spînzurat. După asta o să eliberez pe meşterul Strugure şi pe ăilalţi prostănaci. De ei n-am a mă teme. Iată şi poarta carcerii. Ah, cît mă bucur că haimanaua asta zace aici, şi plînge, împelițatul, plînge, dacă nu cumva i-o fi secat şi la crimile... Fac prinsoare că-mi va cerşi îndurarea în genunchi şi că-mi va lustrui pantofii cu limba, li voi lăsa să se tîrască, îi voi ațîța flacăra nădejdii, apoi i-o voi stinge, anunțîndu-i sentința : moarte prin ştreang.

Ajuns în prag, cavalerul aprinse o lanternă, dar oricît cercetă încăperea nu găsi nici urmă de prizonier. Celula era goală.

Lui Pătlăgică nu-i venea să-şi creadă ochilor. Gardienii din preajma lui îl văzură luînd pe rînd toate culorile curcubeului : din roşu deveni galben, apoi portocaliu, verde, vînăt, indigo şi în cele din urmă violet.

— Unde naiba s-a pitit ? Cepelică, unde te-ai ascuns ?

întrebarea era vădit idioată : unde s-ar fi putut ascunde Cepelică ?

Pătlăgică îl căută în toate ungherele, se uită sub pat, privi în urcior, cercetă podeaua, pereții şi tavanul, bucățică cu bucățică. Nimic. Prizonierul dispăruse, se evaporase.

— Cine 1-a lăsat să fugă ? se întoarse cavalerul spre paz nici, cu_ o înfățişare fioroasă. Voi ?

Tremurînd, gardianul şef îndrăzni să observe :

— Domnule cavaler, cheile tainiței erau la dumnea voastră.

Pătlăgică se scarpină după ureche. Da, asta aşa era...

„Complicat mister" — oftă el şi se aşeză turceşte în mijlocul celulei. „Uite — se încuraja el — stînd aşa, cu capul în mîini, judeci parcă mai limpede decît în picioare."

Dar nici poziția, asta nu-i ajută la nimic. Nu găsi cheia misterului. Se ridică în picioare, cu capul vuind.

în clipa aceea, un vînt, stîrnit cine ştie cum, izbi cu putere uşa care se închise cu zgomot.

—Deschideți, ticăloşilor ! urlă Pătlăgică — deschideți!

—Nu se poate, înălțimea voastră. S-a înțepenit zăvorul.

Pătlăgică încercă să deschidă cu cheia, dar broasca era în aşa fel făcută că nu se putek descuia decît pe dinafară.

Văzîndu-se captiv în propria sa închisoare, fu cît p-aci să plesnească. Schimbă din nou fețe-fețe, luînd la rînd culorile curcubeului, de data asta în sens invers : din violet se făcu indigo, apoi albastru, verde, portocaliu şi cînd ajunse galben începu să-i amenințe pe gardieni cu împuşcarea, în caz că nu-i vor deschide, pîn' ce numără la o sută.

Pe scurt, gardienii trebuiră să arunce uşa în aer cu dinamită. Explozia îl zvîrli şi pe Pătlăgică cît colo, îngropîndu-1 într-un morman de pămînt şi moloz. Gardienii săpară de zor şi în sfîrşit îl scoaseră la suprafață, ca pe un cartof din cuibul lui. îl tîrîră la lumină şi-1 cercetară cu atenție să vadă dacă nu şi-a scrîntit vre-un mădular. Erau toate, nevătămate, la locul lor, numai nasul îi era nițel sfîrtecat. îi puseră pe loc un plasture, iar cavalerul fugi să se ascundă în apartamentul său, cu capul în perne. îi era ruşine să se arate la castel cu peticul acela drept în mijlocul obrazului.

în timpul acesta Cepelică şi coana Cîrtiță ajunseseră departe. Auziră totuşi zgomotul exploziei.

— Ce-o mai fi şi asta ? tresări băiatul.

—A, nu te nelinişti. Trageri de artilerie, probabil. Guvernatorul, prințul Lămîie, se crede un mare geniu militar şi cea mai mare fericire a lui e să pună la cale cîte un război, măcar de paradă — îl lămuri Cîrtiță şi continuă să sape cu înverşunare, proslăvind întunericul şi blestemînd lumina.

—îmi amintesc că pe vremuri am dat cu ochii de o lumînare. Oh, ce privelişte înspăimîntătoare. Nu ştiam cum s-o şterg mai repede...

—Ei, da — aprobă Cepelică — unele luminări dau o lu
mină orbitoare.
—Şi fă-ţi idee — reluă Cîrtiţa — luminarea era stinsă.
Mă întreb şi acum cu groază ce m-aş fi făcut dacă ar fi fost
aprinsă ?!

Cepelică tocmai se întreba cum naiba putea o luminare stinsă să dea o lumină orbitoare, cînd deodată Cîrtiţa se opri brusc.

— Aud voci ! zise ea.

Cepelică ciuli urechile : desluşea o zarvă îndepărtată, dar nu izbutea să deosebească nici o voce.

— Auzi ? întrebă Cîrtiţa. Sînt glasuri! Asta nu-i a bine... Unde sînt glasuri e lume. Şi unde e lume e şi lumină. Ce mai tura-vura, cotim la stînga.

încordîndu-şi mai bine atenţia, Cepelică recunoscu de data asta vocea meşterului Strugure. Nu pricepea ce spune, dar de înşelat nu se înşela : cunoştea doar foarte bine vocea cizmarului. Vru să strige, să se facă auzit şi recunoscut, dar se razgîndi.

„Mai bine să nu afle Cîrtiţa că e vorba de cunoscuţii mei — îşi zise el. înainte de toate trebuie s-o conving să sape în direcţia celulei lor, altfel toate planurile mele cad baltă."

—Stimată doamnă Cîrtiţa — rosti el — am auzit vorbin-
du-se cîndva de un tunel foarte întunecos, care după soco
teala mea trebuie să fie chiar prin partea locului.
—Mai întunecos decît al nostru ? întrebă Cîrtiţa neîn
crezătoare.

— O, de zece ori mai întunecos, — minţi Cepelică. Sînt convins că vocile pe care le auzim, aparţin unor persoane care se odihnesc, desfătîndu-şi privirile tocmai în tunelul acela.

— Hm — mormăi Cîrtiţa — povestea asta mi se pare cam îndoielnică, dar văd că ţii morţiş să dăm o raită într-acolo. Să

ştii însă că orice risc te priveşte personal. Să nu zici că nu ţi-am spus.

—V-aş rămîne îndatorat, — se rugă Cepelică. Cine se teme de apă nu prinde peşte, şi pe urmă cît trăieşte — omul învaţă, nu-i aşa ?

—Fie, — încuviinţă Cîrtiţa, dar dacă o să te doară ochii să nu arunci vina pe alţii...

Pe măsură ce înaintau, vocile se auzeau din ce în ce mai desluşit.

După cîteva minute Cepelică putu să-1 audă limpede pe moş Dovleac care se tînguia :

—Totul e din vina mea... Of... totul e din vina mea... Ofr de ar veni odată Cepelică.

—Mi s-a părut oare — se încruntă Cîrtiţa — sau ţi s-a pronunţat într-adevăr numele _

—Numele meu ? făcu Cepelică mirat. Nu... eu n-am auzit.

Dar tocmai se auzea şi vocea meşterului Strugure :

—Cepelică şi-a dat cuvîntul că va veni să ne sloboade şi va veni... Sînt sigur de asta : cum te văd şi cum mă vezi.

—Ei, acum ce mai ai de zis ? se supără Cîrtiţa. Nu, să nu spui că n-ai auzit ! Lămureşte-mă mai bine cu ce gînduri m-ai adus pînă aici ?

—Coană Cîrtiţa — mărturisi Cepelică — ar fi fost de sigur mai cinstit să vă spun adevărul de la bun început. Gla surile pe care le-aţi auzit sînt ale prietenilor mei, închişi în temniţa castelului conteselor Cireşiamare... Le-am promis c-o să le ajut să scape...

—Aha, şi te-ai gîndit că poate cu ajutorul meu...

—întocmai, coană Cîrtiţa — se porni Cepelică — dacă aţi avut bunătatea să faceţi un tunel pînă în străfundurile as tea, vă rog din suflet, n-aţi vrea să mai săpaţi unul prin care să poată scăpa şi prietenii mei ?

Cârtița se gîndi o clipă :

— De ce nu ? Pentru mine toate tunelele sînt la fel. O să sap un tunel şi pentru prietenii tăi.

Grozav ce-ar mai fi sărutat-o Cepelica, dar mutrişoara ei era atît de mînjită cu pămînt încît nici nu se mai puteau deosebi ochii de nas şi nasul de gură.

—Vă mulțumesc din inimă, coană Cîrtiță. O să vă fiu re cunoscător toată viața.

—Lasă, lasă, — zise Cîrtița emoționată. Nu e momentul să ținem discursuri. Hai la prietenii tăi.

Se aşternură pe treabă şi străpunseră cît ai clipi porțiunea de perete ce-i mai despărțea de închisoare. Dar ghinion ! Exact în clipa cînd Cîrtița îşi vîrîse capul în celulă, meşterul Strugure scăpărase un chibrit să vadă cît e ceasul.

înfricoşată, parcă lovită peste bot, Cîrtița se trase îndărăt ca arsă şi o luă la goană prin tunel, lăsîndu-1 buimac pe Cepelică. Abia de mai avu timp să-i strige peste umăr :

— La revedere, domnule Cepelica. Eşti un băiat de treabă şi aş fi vrut să te ajut. Dar trebuia să mă previi că vom da aici peste un adevărat iad în flăcări. Nu trebuia să mă păcăleşti în halul ăsta.

Şi alergă atît de iute, încît în urma ei, pereții galeriei se cutremurau, se surpau şi se prăbuşeau astupînd treptat, tot gangul cu pămînt.

Curînd, Cepelica nu-i mai putu auzi glasul şi, trist, îşi luă în gînd rămas bun de la ea :

— Adio, bătrînă Cîrtiță. Lumea e mică şi cine ştie, poate într-o bună zi ne-om reîntîlni şi atunci îți voi putea cere ier tare pentru că o dată te-am tras pe sfoară.

Cepelica îşi şterse cît putu mai bine fața cu batista şi, dintr-un salt, fu în celulă, vesel şi vioi ca un peştişor.

— Bună ziua, prieteni, — îi salută el cu o voce răsună toare ca o trîmbiță.

închipuiţi-vă bucuria tuturor. îi săriră de gît, voind care mai de care şi toţi deodată să-1 sărute, să-1 îmbrăţişeze, să-1 bată pe umăr prieteneşte, să-i strîngă mîna. îl trăgeau care încotro, şi îl scuturau şi îl zgîlţîiau atît de tare că nu-i mai rămăsese pe haină nici un fir de praf, necum de ţărînă.

— încet, încetişor — se rugă Cepelică. Fraţilor, mă sfîrtecaţi...

Cu greu, în cele din urmă, izbuti să-i domolească, dar de ndată ce-i povesti păţaniile lui, veselia li se preschimbă în leznădejde.

—Va să zică şi tu eşti prizonier ? La fel cu noi ? întrebă neşterul Strugure.

—Nici mai mult nici mai puţin.

—Şi dacă gardienii or să te gabjească aici ?

—Asta nu-i absolut necesar — zise Cepelică — la nevoie o să mă ascund în vioara profesorului Pară.

— Şi pe noi cine ne mai scoate de aici ? bodogănea lelea Lbeniţa, în timp ce moş Dovleac suspina din rărunchi :

— Totul e din vina mea... Of !... Numai şi numai din vina mea...

Cepelică ar fi vrut să-i mai îmbărbăteze cît de cît, dar cu oate strădaniile îi fu peste putinţă. Lui însuşi, de altfel, siuaţia nu-i apărea de loc trandafirie.

UNDE SE VA AFLA DE CE DOARME PĂTLĂGICĂ CU CIORAPII IN PICIOARE

Aşteptînd să-i treacă julitura de pe nas, Pătlăgică stătea tot timpul în pat, pipăindu-şi plasturele. Nu suîlase o vorbuliță despre fuga lui Cepelică. Lăsă doar să se înțeleagă că din motive de ordin administrativ îl mutase în temnița comună.

Căpşunica îl urmărea ca o umbră, dar nu izbuti să descopere unde ține cheile închisorii. Hotărî atunci să se sfătuiască cu Cireşel, care după cum ştiți, căzuse la pat de cîteva săptămîni şi nu mai contenea cu plînsul.

Cînd află de la fată toate cele întîmplate, zvîrli plapuma deoparte şi sări în picioare.

—Cepelică în închisoare ? Nu voi îngădui una ca asta ! Dă-mi ochelarii!

—Ce-ai de gînd să faci ?

—Să-1 eliberez, declară vicontele cu glas hotărît. Pe el şi pe toți ceilalți.

—Dar cheile sînt la Pătlăgică. Cum o să i le iei ?

—O să le şterpelesc. Pregăteşte un tort! Vei presăra înă untru praf de dormit! îl vei duce apoi lui Pătlăgică, care-i mort după dulciuri. înştiințează-mă de îndată ce-1 vezi ador mit. Executarea ! între timp voi face şi eu cîteva investigații.

Uluită de energia micului viconte, Căpşunica nu mai contenea să repete :

— Ce schimbat e ! Doamne, ce schimbat e !

Nu mai puțin uluite de această schimbare erau contesele Cireşiamare, precum şi don' Pătrunjel împreună cu tînărul duce Mandarină, pe care vicontele îl întîlni în expediția sa de recunoaştere.

—Dar e vindecat, — exclamă contesa Prima, nu fără o umbră de mulțumire în glas.

—Nici n-a fost vreodată bolnav, — spuse ducele Man darină, strîmbîndu-se a lehamite. Prefăcătorie ! Teatru !

Contesa Secunda se grăbi să-i dea dreptate. Nu de alta, dar se temea de toanele vărului ei. de unul din acele costisitoare capricii, care îl făceau să se cocoțe pe dulap şi s-o amenințe că-şi curmă viata dacă nu-i de aceeaşi părere.

Cireşel aflase între timp de la un paznic îmbucurătoarea ştire că Cepelică a evadat din carcera secretă. Nu renunță totuşi la planul de a elibera pe ceilalți prizonieri. „Prietenii lui Cepelică sînt şi prietenii mei"! îşi zise el.

Prin întrebări meşteşugite descoperi de la un gardian bătrîn că Pătlăgică poartă cheile închisorii într-o pungă cusută într-unui din ciorapi.

„Asta încurcă totul... Pătlăgică doarme totdeauna cu ciorapii în picioare. Va să zică trebuie făcut aşa fel ca să doarmă buştean, să i le putem lua fără să simtă nimic", chibzui Cireşel şi porunci Căpşunichii să amestece în tort o porție dublă de somnifer.

Odată cu căderea nopții, fata se înfățişă înaintea cavalerului cu un minunat tort de ciocolată.

— Nu vei avea de ce să te plîngi de stăpînul tău — îi făigădui el — cînd mă voi vindeca o să-ți dăruiesc hîrtiuța unei praline pe care am mîncat-o acum un an. Tii, ce parfum are !

...Cireşel, dezbrăcîndu-i cu grijă ciorapii, scoase la iveală legătura cu ***chel.***

Capşunica se plecă pînă la pămînt în semn de adîncă mulţumire. Cînd reveni la verticală, Pătlăgică dormea tun. Începuse să sforăie ca o orchestră întreagă de contrabaşi.

îl înştiinţa pe Cireşel şi, împreună, ţinîndu-se de mînă se îndreptară spre apartamentul cavalerului, strecurîndu-se prin coridoarele întunecate ale castelului.

Trecură şi prin faţa camerei tînărului duce Mandarină, care la această oră tocmai făcea exerciţii de sărituri.

Ca să-şi poată executa primejdioasele salturi pe mobile şi de pe mobile, ori de cîte ori avea de susţinut vreo pretenţie mai însemnată, ducele Mandarină avea, se înţelege, nevoie de un antrenament cît se poate de temeinic. Mandarină exersa numai noaptea.

Cireşel şi Capşunica chitiră pe rînd pe gaura cheii şi-1 zăriră sărind ca o pisică de pe dulap pe policandru, apoi de pe tăblia patului pe rama oglinzii şi de acolo pe spatele unui scaun. Pe perdele se căţăra cu o iuţeală de necrezut. Devenise un acrobat perfect.

Odaia lui Pătlăgică nu era cu totul cufundată în întuneric. Capşunica avusese grijă să lase obloanele deschise şi razele lunii pătrundeau înăuntru.

Pe Pătlăgică îl găsiră sforăind din răsputeri. Tocmai visa cum Capşunica îi mai adusese un tort şi tot de ciocolată, mai mare, cît o roată de moară. Şi se făcea că nesăţiosul baron Portocală îi aţinea într-una calea, cerîndu-i ameninţător jumătate din tort. Iar el, gata să-şi apere drepturile, scosese bătăios sabia din teacă. Baronul o luase la fugă, dînd bice nenorocitului de Fasole, care se frîngea din şale sub povara căruciorului.

De cum scăpă de baron, îi apăru tînărul duce Mandarină căţărat în vîrful unui plop înalt, urlînd cît îl ţinea gura : „Ori îmi dai jumătate din tort, ori mă arunc cu capul în jos. Păzea!"

După cum vă daţi seama, numai vise plăcute nu avea Pătlăgică. Toţi voiau să-i smulgă tortul acela blestemat şi pînă la urmă însuşi tortul se apucă să-i joace festa.

Ciocolata se prefăcuse dintr-odată în carton. Şi cînd cavalerul, fără să bănuiască nimic, muşcă cu lăcomie din el, se pomeni cu gura plină de ceva groaznic, ca o pastă de rumeguş.

în timp ce Pătlăgică se zbătea pradă coşmarului, Căpşunica îi dezvelise picioarele, iar Cireşel, dezbrăcîndu-i cu grijă ciorapii, scosese la iveală legătura cu chei.

—S-a făcut, — şopti el înfiorat.

—Dacă observă lipsa cheilor, face moarte de om, se în grozi fata privind spre Pătlăgică.

—Să mergem, nu cumva să se trezească.

—Nu-i nici un pericol. Am pus atîta praf că ar fi ajuns la sigur pentru o armată întreagă de duşmani.

Ieşiră tiptil din cameră, închiseră binişor uşa şi coborîră treptele cu inima cît un purice.

Deodată Cireşel se opri încurcat.

—Şi gardienii ?

—Doamne, de gardieni am uitat cu totul!

Căpşunica îşi vîrî gînditoare un deget în gură. Se obişnuise să-şi scoată ideile din deget: cum îşi sugea un deget, hop şi ideea.

— Am găsit — chicoti înveselită. Eu mă duc în dosul cas telului şi strig ca din gură de şarpe : „Ajutor, ajutor !". Tu alergi la gardieni şi-i trimiţi încoace. O să rămîi singur, des chizi închisoarea şi... Asta e !

Înşelătoria reuşi de minune. Căpşunica se văita şi tipa „Ajutooor !" atît de sfîşietor încît şi arborii dacă ar fi avut urechi ar fi ieşit din rădăcini să-i vină într-ajutor.

Gardienii, alarmaţi de Cireşel, ţîşniră într-acolo, ca nişte ghiulele de tun.

— Grăbiți-vă, în numele cerului — îi îndemna băiatul, frîngîndu-şi mîinile — au năvălit tîlharii ! Tîlharii !

Rămas singur, Cireşel deschise poarta celulei şi care nu-i fu mirarea cînd printre ceilalți prizonieri îl zări şi pe Cepelică.

—Tu aici ? Cum aşa ?

—Lasă, o să-ți povestesc altădată pe îndelete. Acum nu-i timp de pierdut.

—Luați-o pe aici — îi îndrumă Cireşel arătîndu-le o că răruie ce ducea de-a dreptul spre pădure. Gardienii au luat-o
în partea cealaltă.

Pe lelea Lubenița, mult prea grasă ca să poată fugi, o dădură de-a rostogolul ca pe un butoiaş.

Cepelică rămase cel din urmă. îl îmbrățişa cu căldură pe viconte, care avea ochii plini de lacrimi.

—Te-ai purtat vitejeşte — îl felicita Cepelică scuturîndu-i mîinile — şi ca să-ți spun drept, eu unul n-am crezut nici
o clipă că ai fost cu adevărat bolnav.

—Acum ia-ți tălpăşița să nu te înhațe din nou.

—Ne vom vedea în curînd. — îl asigură Cepelică la ple care. Cît despre Pătlăgică, las' pe mine, îi coc eu şi altele, tot
una şi una.

Din două salturi îi ajunse pe ceilalți din urmă şi puse voiniceşte umărul s-o rostogolească pe mătuşa Lubenița.

Cireşel, la rîndul lui, urcă în apartamentul cavalerului şi aşeză cheile la locul lor, adică la călcîiul ciorapului drept al lui Pătlăgică.

Gardienii în acest timp o găsiră pe Căpşunica dîndu-se de ceasul morții. Se trîntise la pămînt, îşi sfîşiase şorțul şi îşi zgîriase obrazul, ca să-i facă să creadă într-un atac banditesc.

—încotro au luat-o ? o întrebară gardienii gîfîind.

—Pe acolo, — sughiță Căpşunica arătîndu-le drumul spre sat.

Gardienii se îndreptară în goană mare spre sat, îi dădură ocol de cîteva ori şi arestară în cele din urmă un pisoi, în ciuda protestelor sale mai mult decît zgomotoase.

—Sîntem într-o țară liberă — miorlăia el indignat. N-aveți dreptul să mă arestați, $i taman cînd şoarecele pe care-1 pîn-
desc de ore întregi se hotărîse în sfîrşit să-şi părăsească as
cunzişul.

—în închisoare o să găseşti şoareci cu duiumul, — îl li
nişti gardianul şef.

O jumătate de oră mai tîrziu, ajunşi la castel, gardienii găsiră închisoarea pustie.

Nu cred că e nevoie să vă mai spun ce mutre înspăimîntate făcură.

închiseră grăbiți motanul în celulă, apoi, de frica furiei lui Pătlăgică, lăsară totul baltă şi, zvîrlind claie peste grămadă puşti şi baionete, o luară la sănătoasa.

A doua zi, dis-de-dimineață, Pătlăgică coborî din pat şi se privi în oglindă.

— Nasul e vindecat, — se bucură el. în sfîrşit pot să-mi scot urîțenia asta de plasture şi să mă duc să iau interogato
riul arestaților.

Luă cu sine pe domnul Mazăre, în calitate de avocat, şi pe don' Pătrunjel ca grefier, pentru a însemna răspunsurile arestaților. Toți trei, unul după altul, păşeau spre închisoare, țanțoşi şi cu fețe grave, cum de altfel se şi cere unor magistrați ce se respectă.

Pătlăgică scoase cheile din ciorapul drept, descuie uşa celuleişi... făcu un salt atît de brusc înapoi, încît îl răsturnă pe don' Pătrunjel, ce se afla în spatele lui.

Dinăuntru se auzea un mieunat atît de jalnic că ar fi mişcat şi pietrele.

— Ce faci aici ? îl întrebă Pătlăgică pe pisoi, după ce-şi reveni din buimăceală.

— Mă doare burta — se tînguia pisoiul — transportați-mă, vă rog, la infirmerie, sau trimiteți-mi cel puțin ur doctor.

Motanul îşi petrecuse toată noaptea vînînd şobolani şi se ghiftuise într-atîta, încît din bot, printre dinți, îi atîrnau nici mai mult nici mai puțin decît vreo două sute de cozi.

Cavalerul îi dădu drumul cu îngăduința de a se înapoia la închisoare, ori de cîte ori va avea poftă să vîneze. Ba chiar îi puse în vedere :

— Dacă ai fi atît de amabil să păstrezi cozile şobolanilor vînați, pentru a dovedi cu ele activitatea dumitale în folosul obştesc, administrația castelului îți va plăti osteneala cu o lefşoară, bineînțeles în raport cu numărul cozilor colecționate.

îndată după aceasta, Pătlăgică trimise guvernatorului o telegramă ce suna aşa :

,,La castelul Cireşiamare situația extrem de gravă stop prezența alteții voastre absolut necesară împreună cu un batalion de Lămîiaşi stop".

GRĂDINARUL PRAZ ÎŞI BATE JOC DE INSTRUMENTELE DE TORTURĂ

In dimineaţa zilei următoare guvernatorul, prinţul Lămîie, îşi făcu apariţia pe uliţele satului, însoţit de o suită de patruzeci de Lămîi şi de un batalion de Lămîiaşi.

Zarva clopoţeilor, pe care — după cum ştiţi — îi purtau cu toţii agăţaţi în vîrful pălăriilor, sculă tot satul în picioare.

Praz, ce tocmai se dichisea în faţa oglinzii, îşi întrerupse pentru o clipă periatul mustăţilor şi se plecă curios peste pervaz. Aşa şi fu arestat, cu o jumătate de mustaţă în sus, iar cu cealaltă, atîrnînd în jos.

—Numai niţel, vă rog, daţi-mi voie să-mi perii şi jumă tatea stîngă, — se ruga Praz de Lămîiaşii ce-1 duceau la în chisoare.

—Ia mai ţineţi fleanca sau vrei să-ţi intrăm cu briciul în mustăţi, ca să nu te mai osteneşti de loc cu periatul ?

Şi Praz tăcu mîlc de teamă să nu-şi piardă sub ghilotina amintită singura podoabă.

Domnul Mazăre fu şi el ridicat. Avocatul se zbătea şi se smucea ţipînd piţigăiat :

— E o eroare, eu sînt avocatul castelului, consilierul ca valerului Pătlăgică... E o eroare. Eliberaţi-mă imediat... Pro testez !

Dar protesta de-a sarda.

Lămîiaşii se instalară în parcul castelului. Lectura tăbliţelor domnului Pătrunjel îi distra de minune un timp, dar socotind apoi că-i mult mai amuzant să le încalce, începură să rupă florile, să pescuiască cu tichiile peştişorii de aur din bazin, să tragă cu puşca în geamurile serelor şi să facă tot felul de glume la fel de reuşite.

Contesele alergau ţinîndu-se cu mîinile de cap de la un comandant la altul.

—Vă rugăm din suflet, domnilor, porunciţi să înceteze debandada asta... Nimicesc tot parcul...

—Eroii noştri — răspunseră ei — au nevoie de puţină destindere, după osteneala războinică... Şi în definitiv merită
şi ei un pic de sacrificii şi chiar de recunoştinţă din partea dum
neavoastră.

Contesele îşi dădură cu părerea că arestarea lui,Praz şi Mazăre nu era cine ştie ce osteneală. Comandanţii se supărară foc :

— Da ? Foarte bine. O să le dăm atunci ceva de lucru, ca să-mi merite băieţii solda. De pildă... Ce-ar fi să-i punem să vă aresteze pe amîndouă ?

Nemaiavînd la cine se plînge, contesele se adresară prinţului Lămîie. Acesta se încartiruise cu toţi cei patruzeci de Lămîi din suită, în cele mai frumoase odăi ale castelului şi se purta foarte puţin respectuos faţă de Pătlăgică, de baron, de duce, de Pătrunjel şi chiar faţă de contese.

Baronul devenise îngrijorat :

— O să vedeţi — prorocea cu voce joasă — ăştia n-o să se cărăbănească pînă nu ne-or da gata toate proviziile. O, ce pacoste... O să ne lase în cea mai neagră mizerie. Ce catas trofă ! N-o să mai avem nici după ce bea apă...

In sfîrşit, guvernatorul deschise ancheta. Ordonă să fie adus Praz.

Don' Pătrunjel îşi suflă nasul în nelipsita lui batistă cu pătrăţele şi se pregăti să noteze declaraţiile, iar Pătlăgică se aşeză în dreapta guvernatorului ca să-i şoptească ce avea de făcut, lucru absolut necesar, prinţul fiind teribil de uituc.

De altfel nu avea nici o inteligenţă prea sclipitoare. Singurul lucru cu adevărat sclipitor cu cară se putea mîndri capul său fiind clopoţelul de aur din vîrful pălăriei.

Cînd îl zări pe anchetat, exclamă :

— Ce mustaţă superbă ! Pe onoarea mea, n-am mai văzut în tot ţinutul una la fel de lungă, de mătăsoasă şi de ferche zuită.

Praz şi-o spilcuise într-adevăr cu deosebită grijă, deoarece nu avea altă distracţie în închisoare.

—Mulţumesc, înălţimea voastră, — răspunse el cu umi linţă.

—Şi pentru că tot sîntem împreună — reluă guverna torul — o să te înalţ la rangul de cavaler al Mustăţii-de-Argint.

Hei, Lămîiaşi !

Dregătorii sosiră în pas alergător.

— Aduceţi-mi o cunună de cavaler al Ordinului Mustăţii-de-Argint !

Aceştia aduseră pe o tavă o mustaţă răsucită colac — de argint, se înţelege — ce se aşeza ca o cunună în jurul capului.

Praz era năuc de-a binelea. Va să zică de asta îl aduseseră între baionete : ca să-1 decoreze, şi nu aşa cum crezuse, pentru interogator.

Se înclină în faţa prinţului, care, foarte satisfăcut, îi aşeză pe vîrful capului înalta distincţie, îl îmbrăţişa şi îl sărută mai întîi pe vîrful drept, apoi pe cel stîng al mustăţii. Pe urmă, zăpăcit cum era, se pregăti de plecare.

Pătlăgică se aplecă şi-i şopti la ureche :

— Alteţă, îmi permit respectuos să vă atrag atenţia că aţi învestit drept cavaler un tîlhar primejdios.

— Din clipa cînd l-am învestit cavaler — răspunse prin ţul cu demnitate — nu mai e un tîlhar. Am zis. Şi acum hai să-i luăm interogatoriul.

întorcîndu-se spre Praz îl întrebă dacă ştie cumva în ce parte au fugit prizonierii şi unde este ascunsă căsuţa lui Dovleac.

La amîndouă întrebările Praz avu un singur răspuns : „Nu ştiu".

Pătlăgică se făcu foc şi pară :

—Alteţă, asta-i o minciună sfruntată. Propun să fie pus la cazne pînă ce va mărturisi adevărul adevărat, tot adevărul şi numai adevărul !

—Foarte bine, cît se poate de bine — aprobă prinţul rînjind cu satisfacţie. Să fie torturat! /

Uitase cu desăvîrşire că-1 decorase cu cîteva minute înainte şi hain cum era, se îmbujora de fericire la gîndul că va fi de faţă la tortură.

— La ce cazne să-1 supunem ? mtrebă călăul care sosise cu toate sculele sale : furci, cleşti, secure şi chiar cu o cutie de chibrituri, pentru a da foc, la nevoie, rugului.

— Smulgeţi-i mustăţile, — porunci guvernatorul.

Călăul începu să tragă de ele, să le smucească, se căzni din răsputeri, pînă ce ajunse lac de năduşeală, dar nu reuşi să clintească nici măcar un firicel din mustaţa care, ca frînghie de rufe, dobîndise o extraordinară elasticitate şi rezistenţă.

în ce-1 priveşte pe Praz, acesta nici nu se sinchisea, ba chiar zîmbea pe sub mustăţi. In cele din urmă, călăul, frînt de oboseală, se prăbuşi ca o cîrpă, pierzîndu-şi cunoştinţa.

Dus într-o celulă secretă şi uitat acolo, bietul Praz fu nevoit să se hrănească cu carne crudă de şobolani, iar mustaţa îi crescu atît de mare, încît, nemaiîncăpînd în celulă, se răsucise într-o parte şi alta, ca doi colaci de sîrmă.

Cînd îi veni rîndul, domnul Mazăre se aruncă la picioarele guvernatorului şi începu să i le sărute cu aprindere, milogindu-se pierdut :

—îndurare, alteță. Sînt nevinovat.

—Rău, domnul meu, foarte rău. Dacă ți-ai mărturisi vi
novăția te-aş elibera pe loc. Dar pentru că susții că eşti nevi
novat, lucrurile stau cît se poate de prost pentru dumneata.
Dovedeşte că eşti nevinovat.

__ ?!

— Poți să ne spui, de pildă, unde s-au refugiat prizo nierii ?

— Nu, alteță, — răspunse el tremurînd.

Aşa şi era, habar nu avea.

— Vezi — exclamă prințul Lămîie — că nu eşti în stare să dovedeşti nimic ?! Cum să te eliberez atunci ? Pe ce temei?

Avocatul aruncă o privire deznădăjduită lui Pătlăgică, dar acesta, cu ochii ațintiți în tavan, părea să nu aibă nimic mai bun de făcut decît a-şi explora cu degetele nasul.

Domnul Mazăre îşi dădu seama că-i pierdut şi-1 apucă o furie cumplită împotriva protectorului şi stăpînului său care-1 părăsea cu cîinoşenie la ananghie.

— N-ai putea să ne spui — continuă prințul Lămîie — unde e ascunsă casa lui Dovleac ?

Asta o ştia prea bine domnul Mazăre, din acea faimoasă dimineață cînd trăsese cu urechea la discuția dintre Cepelica şi ceilalți țărani.

„Dacă destăinui ascunzătoarea — îşi făcu el socoteala — voi fi liber. Dar cu ce o să mă aleg ? Acum am văzut cît le plăteşte pielea nobililoi mei amici. Cît timp s-au folosit de titlul şi de iscusința mea avocățească pentru a înşela pe ceilalți mă invitau la masă şi mă linguşeau. Nu, nu vreau să-i mai ajut. Să poftească să se descurce singuri. Eu n-am să suflu o vorbă, nici să mă taie. Fie ce-o fi..."

Răspunse tăios :

—Nu, nici asta nu ştiu.

—Minți — urlă Pătlăgică — ştii prea bine, dar nu vrei să spui.

Asta n-o mai putu îndura Mazăre. Se ridică în vîrful picioarelor, ca să pară mai înalt, îl țintui cu o privire ucigătoare pe Pătlăgică şi-i aruncă în obraz :

— Da ! Ştiu unde se află căsuța, dar n-am să vă spun nici în ruptul capului. Niciodată, mă auzi ? Niciodată.

Prințul Lămîie îl privi cu sprîncenele arcuite de nedumerire.

— Gîndeşte-te bine, amice, — îl sfătui el sec. Dacă nu mărturiseşti, voi fi nevoit să te spînzur.

Lui Mazăre începură să-i tremure genunchii, apoi i se muiară de tot. îşi pipăi îngrozit gîtul: o clipă i se păru că simte lațul strîngîndu-i beregata. Rămase însă neclintit.

— Spînzurați-mă — spuse el mîndru — spînzurați-mă chiar acum !

Şi după ce rosti aceste cuvinte, deveni alb ca varul — lucru cu totul neobişnuit pentru o mazăre — şi leşină. Don' Pătrunjel consemnă în procesul-verbal : „Acuzatului i-a venit rău din pricina remuşcărilor." îşi suflă apoi nasul în cearşaful lui cadrilat şi închise registrul. Interogatoriul se terminase.

MAZĂRE SALVEAZĂ, FĂRĂ SĂ VREA, VIAȚA CAVALERULUI

Domnul Mazăre se trezi în întuneric şi crezu că a fost spînzurat.

„Am murit, — îi trecu prin minte. Şi fără îndoială că mă aflu în iad... Mă miră numai că e aşa puțin foc pe aici. Adică, la drept vorbind, nu e de loc. Ciudat : un iad atît de întunecos, fără smoală şi pucioasă aprinsă... E imposibil..."

In aceeaşi clipă scrîşnetul unei chei ce se învîrtea în broască şi scîrțîitul balamalelor îl făcu să se dezmeticească de-a binelea. Va să zică nu murise. Era la închisoare. îngrozit de această neaşteptată descoperire se pitula într-un ungher, aşteptînd să se ivească în pragul uşii călăul însoțit de Lămîiaşi.

Lămîiaşii apărură într-adevăr, dar în mijlocul lor nu se găsea călăul cel fioros, ci... cavalerul Pătlăgică în persoană, legat fedeleş, ca un salam de iarnă.

în virtutea obişnuinței, domnul Mazăre sări în picioare şi se pregăti să-i iasă în întîmpinare, dar se opri locului.

,,Ce-mi veni ? Acum doar e puşcăriaş ca şi mine..."

Şi deşi nu-i mai rămăsese nici urmă de simpatie pentru cavaler i se adresă cu bunăvoință :

— Aşadar, ați fost arestat şi dumneavoastră.

— Arestat ? Zi mai bine că m-au condamnat la moarte, Voi fi spînzurat mîine în zori, după dumneata. Sau poate nu stii că asta-i celula osîndiților.

Avocatul îl ascultă buimăcit.

— Prințul Lămîie — continuă Pătlăgică — şi-a ieşit din sărite că nu poate să-i dea de cap poveştii ăleia. Ştii ce-a făcut ? M-a învinuit în fața conteselor că eu însumi aş fi capul complotului urzit împotriva castelului şi m-a oshîdit la spînzurătoare.

Domnul Mazăre nu ştia dacă să se bucure sau să-1 compătimească.

în cele din urmă, îl bătu cu palma peste genunchi :

—Curaj, domnule cavaler ! Nu vă pierdeți firea ! Vom muri împreună...

—Slabă mîngîiere, — scînci Pătlăgică. Totuşi, îngăduie-mi acum, în pragul morții, să-ti cer iertare că nu te-am sprijinit îndeajuns în timpul interogatoriului. înțelegi dumneata, era în joc capul meu...

—Eh, ce-a fost a fost, să nu mai dezgropăm morții, — zise Mazăre împăciuitor. Acu' sîntem tovarăşi de suferință... Mai bine să încercăm să ne ajutăm unul pe altul.

—Sînt de aceeaşi părere, — răsuflă uşurat Pătlăgică. Mă bucur din inimă că nu-mi porți pică.

Scoase din buzunar o felie de tort şi o împărți frățeşte cu domnul Mazăre, care față cu atare mărinimie se holba năuc, nevenindu-i să-şi creadă ochilor.

—E tot ce mi-au mai lăsat — oftă Pătlăgică, dînd din cap cu tristețe.

—Eh, aşa-i viața, ca un scrînciob — filozofa Mazăre — cînd te saltă, cînd te coboară. Pînă mai ieri tăiați şi spînzurați în tot castelul şi acum ați ajuns un biet prizonier.

Cavalerul mesteca tortul în tăcere.

—Ştii — zise el într-un tîrziu — mai că-mi pare bine că Cepelică m-a dus de nas. Zău. în fond e un puşti isteț şi cum secade. Şi tot ce-a făcut a făcut doar ca să-i ajute pe sărmanii oameni.

—Asta aşa e, — aprobă domnul Mazăre.

—Cine ştie — suspină Pătlăgică — cine ştie unde se as cund acum bieții evadați ? Crede-mă, aş vrea din suflet să pot face ceva pentru ei.

—Şi cam ce-ați putea face în situația în care vă aflați ?

—Ai dreptate... Chiar că nu ştiu.

—Nici eu, destăinui Mazăre care, văzînd că Pătlăgică se poartă atît de prietenos, deveni vorbăreț. Habar n-am... De alt fel nici nu ştiu unde se află. Ştiu doar unde e ascunsă casa lui Dovleac.

La auzul acestor cuvinte, inima cavalerului încetă să mai bată.

„Pătlăgică — îşi zise el — fii atent la ce trăncăneşte dobitocul ăsta... poate mai există vreo portiță de scăpare pentru tine."

—Ştii într-adevăr ? întrebă el cu voce sugrumată.

—Sigur că ştiu, dar n-o să divulg niciodată secretul. Nu vreau să mai aduc vreo belea pe capul bieților oameni.

— Aceste sentimente îți fac cinste, domnule avocat. Dacă aş şti, nici eu n-aş da ceva în vileag... N-aş vrea pentru nimic în lume ca sărmanii de ei să mai pătimească din vina mea.

— Dacă-i aşa — zise domnul Mazăre emoționat — dați-mi voie, sînt fericit să vă strîng mîna.

Pătlăgică îi întinse mîna şi şi-o lăsă strînsă îndelung. Domnul Mazăre căpătă brusc o nemaipomenită mîncărime de limbă.

— Nici nu vă puteți închipui — zise el înveselit — cît de aproape de castel se află căsuța... Şi noi eram atît de proşti, că nici nu ne dădea prin minte.

—Da ? în ce loc anume ? întrebă Pătlăgică cu un ton nepăsător.

—Dumneavoastră, îndrăznesc să vă spun, domnule cava ler, mîine veţi muri o dată cu mine şi amîndoi vom duce se cretul în mormînt.

—Desigur — lacrimă Pătlăgică — mîine în zori adio viaţă, iar cenuşa noastră va fi risipită în cele patru vînturi.

Domnul Mazăre se lipi cît putu de strîns de tovarăşul lui de ştreang şi-i şopti la ureche :

— Căsuţa lui moş Dovleac este ascunsă în pădure şi e dată în grija domnului Afină.

Pătlăgică îl lăsă să spună tot ce avea de spus apoi îl apucă de mînă şi i-o strînse călduros :

—Dragul meu prieten, îţi mulţumesc din toată inima că mi-ai încredinţat această taină importantă. Pur şi simplu mi-ai salvat viaţa.

—Eu ? V-am salvat viaţa ? Vă arde de glume ?

—Cîtuşi de puţin, — răspunse Pătlăgică ridicîndu-se în picioare.

Se duse apoi la uşă şi bătu cu pumnii în ea pînă ce Lămîiaşii veniră s-o deschidă.

— Conduceţi-mă de îndată la prinţul Lămîie — porunci el semeţ, cu obişnuitul lui ton obraznic. Am să-i fac destăi nuiri importante.

Cavalerul îi povesti prinţului tot ce aflase. Prinţul nu-şi mai încăpea în piele de bucurie.

Hotărîră să meargă chiar a doua zi, imediat după execuţia domnului Mazăre, să ridice căsuţa din pădure.

DOMNUL MAZĂRE AJUNGE LA SPÎNZURĂTOARE

In mijlocul pieții din sat fu ridicată o spînzurătoare de toată frumusețea.

Spînzurătoarea era cocoțată pe un podium, podiumul avea o trapă, iar trapa urma să se deschidă sub picioarele condamnatului, în clipa cînd călăul apăsa pe un buton.

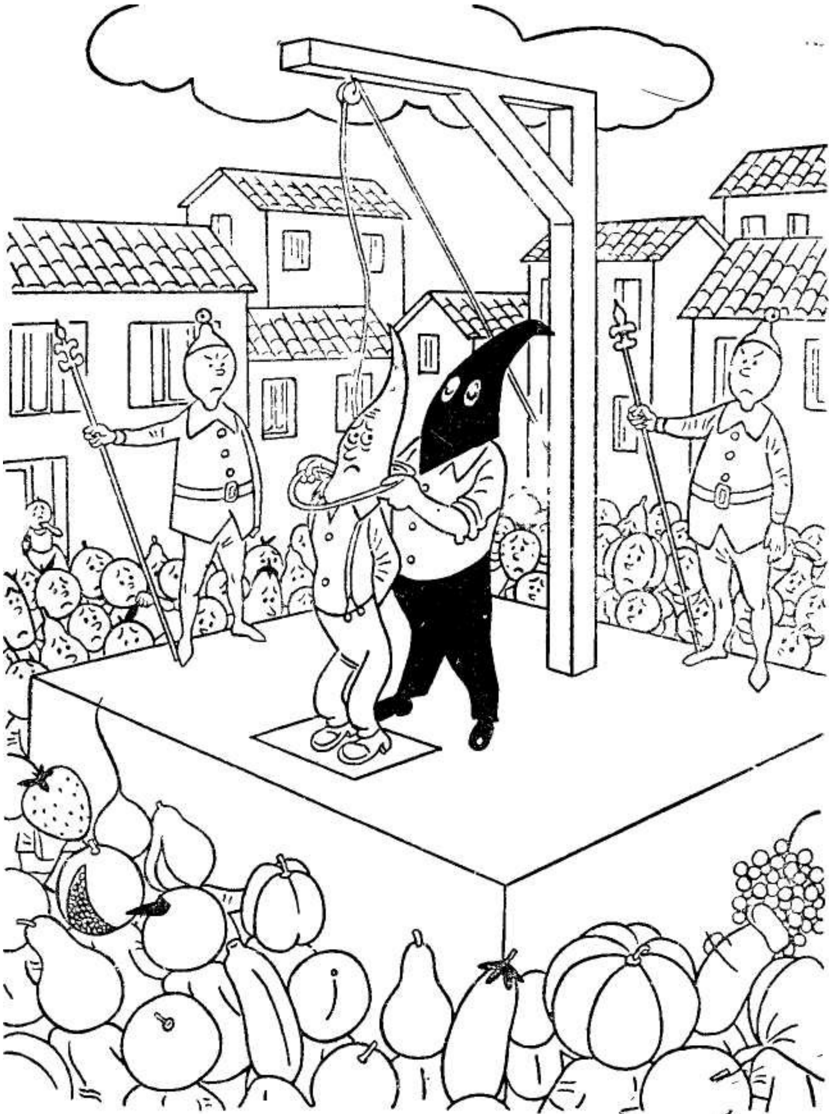
Călăul trebuia să apese pe un buton imediat ce agăța în ştreang pe domnul Mazăre, iar domnul Mazăre urma să se prăvale înlăuntru şi să rămînă acolo pînă se va înțepeni pe veci...

Cînd, veniră să-1 ia la spînzurătoare, domnul Mazăre făcu tot ce-i stătu în putință ca să mai cîştige timp.

îşi aminti mai întîi că nu se bărbierise, îi veni apoi în minte să se spele pe cap şi în cele din urmă ajunse la concluzia că-i crescuseră prea lungi unghiile de la picioare şi că e absolut necesar să şi le scurteze.

Călăul se împotrivi, pentru că pierdea astfel o groază de vreme, dar nu putea nesocoti ultima dorință a unui condamnat la moarte- aşa încît îi aduse o foarfecă.

Domnul Mazăre îşi tăie unghiile timp de două ore. Pînă la urmă, nemaiavînd ce scorni, fu nevoit să pornească pe ultimul drum.

Călăul trase gluga peste capul avocatului...

în timp ce suia treptele eşafodului, o spaimă nebună puse stăpînire pe el. Va să zică trebuie să moară, să se prăpădească, să se ofilească el, atît de mic, atît de verde şi de rotofei. Oh, şi cît de greu este să te desparţi de viaţă cînd eşti proaspăt ras, spălat]a cap şi cu unghiile tăiate !

Tobele începură să răpăie. Călăul trase gluga peste capul avocatului, numără pînă la treisprezece, pentru că era superstiţios, şi apăsă pe buton. Trapa se desfăcu şi-1 înghiţi pe domnul Mazăre ca o gură de întuneric.

,,De data asta m-am dus pe copcă, — îi fulgeră prin minte. Sînt mort." Auzi ca prin vis un glas fornăit :

— Tai-o dumneata, domnule Cepelică. M-a orbit de tot lumina asta.

Domnul Mazăre simţi cum cineva îi taie frînghia din jurul gîtului şi auzi din nou acelaşi fornăit lîngă ureche :

— Dă-i să tragă o duşcă din siropul ăsta de cartofi. E un straşnic întăritor. Noi, cîrtiţele, nu pornim niciodată la drum fără el.

Drace, oare ce se întîmplase ?

EXPLICAŢII LA CAPITOLUL PRECEDENT

Ce se întîmplase ? Pur şi simplu cele ce urmează : Cepelica aflase despre primejdia ce-1 păştea pe Mazăre de la Ridichiuţa, care la rîndul ei ştia totul de la Căpşunica. Băiatul se găsea ascuns, laolaltă cu ceilalţi evadaţi, intr-o peşteră din pădure, nu departe de căsuţa lui Dovleac. Vestea îl pusese într-o mare încurcătură. Ca să se poată concentra, fu nevoit să împrumute sula meşterului Strugure şi abia după o scărpinătură zdravănă găsi de cuviinţă să i-o înapoieze.

— Mulţumesc, am găsit, — spuse el şi o luă la goană.

Nimeni nu-1 întrebă ce găsise, doar moş Dovleac suspină încrezător :

— Dacă spune el că a găsit, o fi găsit!

Ca să găsească însă ce „găsise", Cepelica trebui să caute o bună bucată de vreme. Se opri în mijlocul unui cîmp presărat cu muşuroaie. Din cînd în cînd răsărea încă unul fraged şi rotund, ca o ciupercă. Aşadar, Cîrtiţa era în plină activitate.

Cepelica aşteptă pînă ce un nou muşuroi se ivi chiar la picioarele lui, îngenunche şi strigă :

—Doamnă Cîrtiţă, doamnă Cîrtiţă, sînt eu, Cepelică !

—Daa, matale eşti, — mormăi Cîrtiţa morocănoasă. Află

atunci că încă sînt pe trei sferturi oarbă, de cînd am avut ghinionul să te întîlnesc data trecută. Nu cumva ai de gînd să-mi propui o nouă expediţie în căutare de grote luminoase ?

—Nu vorbiţi cu păcat, doamnă Cîrtiţă... Mi-am regăsit prietenii numai şi numai mulţumită dumneavoastră. Am izbu
tit să ne eliberăm şi ne-am ascuns deocamdată într-o peşteră
din apropiere.

—Mulţumesc pentru informaţii, dar află că toate astea nu mă interesează cîtuşi de puţin. La revedere !

—Doamnă Cîrtiţă, doamnă Cîrtiţă — o strigă din nou Cepelică — vă rog, ascultaţi-mă.

—Bine, vorbeşte odată, dar să-ţi iasă din cap că aş mai fi dispusă să-ţi dau o mînă de ajutor.

—Nu e vorba de mine, ci de avocatul Mazăre. Vor să-1 spînzure mîine dimineaţă.

—Să-i fie de bine —răspunse Cîrtiţă — aş veni cu plă cere, zău aşa, cu condiţia să ajut la înnodarea laţului. Nu-mi
sînt^ simpatici avocaţii şi nu pot suferi mazărea.

Pe scurt, ca s-o înduplece, trebui să-i toarne cîte în lună şi cîte în stele. De altfel băiatul nu-şi pierduse nădejdea nici o clipă.

Sub învelişul ei întunecat şi aspru Cîrtiţă ascundea o inimă de aur şi n-ar fi fost în stare să-şi refuze ajutorul pentru o cauză dreaptă.

Aşa se şi întîmplă. înduioşată, dar bombănind încă, Cîrtiţă îl întrerupse la un moment dat :

—Ia nu-mi mai împuia atîta capul. Ţi se învîrteşte limba ca o morişcă... Spune-mi mai bine în ce direcţie să sap.

—în direcţia nord — nord-vest — răspunse Cepelică să rind în sus de bucurie.

Cit ai clipi din ochi Cîrtiţă sfredeli un tunel larg, pînă dedesubtul spînzurătorii, şi apoi amîndoi se aşezară sub chepeng în aşteptarea evenimentelor.

Cînd trapa se deschise şi se pomeniră cu domnul Mazăre legănîndu-se ca un fir cu plumb, Cepelică reteză la repezeală funia, îi dădu pe gît din siropul de cartofi al Cîrtiţii şi ca să fie sigur că-şi vine în fire îi mai trase şi cîteva perechi de palme.

Domnul Mazăre, după cum lesne vă puteţi închipui, era atît de fericit, încît se credea la porţile raiului.

—Oh, domnule Cepelică, ai murit şi dumneata ? Uite ce nostimă întîmplare. Auzi domnule, să ne întîlnim pe negîndite aici, în Paradis.

—Ei, avocate, trezeşte-te ! îl zgîlţîi Cîrtiţa. Aici nu-i nici rai, nici iad. Şi eu nu sînt nici sfîntul Petre, nici Scaraoţchi. Sînt o Cîrtiţă bătrînă, care arde de nerăbdare să-şi vadă de treburile ei. întinde-o cît mai repede de aici şi fă tot posibilul ca pe viitor să-mi ieşi în cale cît mai rar. De fiecare dată cînd mă întîlnesc cu vreunul din voi mă aleg cu o insolaţie.

In groapa de la piciorul spînzurătoarei era întuneric beznă, dar pentru Cîrtiţă era atîta lumină că-i fierbeau creierii în cap.

în sfîrşit, se dezmetici şi domnul Mazăre şi îşi dădu seama pe ce lume se află. înţelegînd că îşi datorează viaţa Cîrtiţei şi lui Cepelică, nu mai contenea să le mulţumească. îi îmbrăţişa cînd pe unul, cînd pe celălalt, ba vru chiar să-i îmbrăţişeze pe amîndoi deodată, dar nu reuşi să-i cuprindă cu braţele sale prea scurte.

Cînd se mai potoli, o porniră tustrei prin tunel, prin care, după un timp, făcînd o întoarcere la dreapta, Cîrtiţa sapă o nouă galerie spre peştera unde se aflau meşterul Strugure, moş Dovleac, Pară şi ceilalţi evadaţi.

Avocatul fu primit cu mare entuziasm : uitaseră cu toţii duşmănia din trecut.

Cîrtiţa se despărţi de noii săi prieteni cu lacrimi în ochi.

— Dacă aţi avea puţină minte aţi veni să locuiţi cu mine la subsol — îi certă dînsa — acolo nu-s nici spînzurători, nici.

Pătlăgici, nici Lămîi, nici Lămîiaşi. Mamă, ce trai aţi mai duce, în linişte şi — mai ales în întuneric. Oricum, dacă aveţi vreodată nevoie de mine daţi-mi de ştire. Aruncaţi un bileţel în gaura asta. Voi trece din cînd în cînd pe aici să aflu noutăţi de la voi. Şi acum, rămîneţi cu bine !

în timp ce toţi îşi luau cu dragoste rămas bun de la bătrîna Cîrtiţă, Mazăre îşi dădu una cu palma peste frunte. Lovitura fu atît de puternică încît el se rostogoli cu picioarele în sus.

—Ce uituc ! Ce gură-casă ! Din asta o să mi se tragă pierzania.

—Aţi uitat ceva ? întrebă mătuşa Lubeniţa ajutîndu-1 să se ridice şi să-şi cureţe hainele.

Mazăre povesti păţania cu Pătlăgică :

— Nici vorbă că la ora asta au şi ridicat căsuţa din pă dure, — încheie el amărît.

Cepelică o luă la fugă ca un iepure, şi în doi timpi şi trei mişcări ajunse sub stejarul domnului Afină. Dar ia căsuţa de unde nu-i!

Pitit între două rădăcini ale stejarului, domnul Afină plîngea de ţi se rupea inima.

—O, frumoasa mea casă ! O, căsuţa mea frumoasă !

—Au fost pe aici Lămîiaşii ? întrebă Cepelică.

—O, da, şi mi-au luat totul, totul... Şi forfecuţa mea des perecheată, şi tăbliţa de pe uşă, şi clopoţelul... Tot...

Cepelică se scarpină în cap. Ar fi avut de data asta nevoie de două sule, cel puţin, ca să născocească ceva. Dar n-avea nici măcar un ac cizmăresc.

îşi petrecu înduioşat mîna pe după umerii domnului Afină şi-1 conduse, fără un cuvînt, spre peşteră.

Zărindu-i sosind, nimeni nu le puse vreo întrebare. Era de prisos. Toţi pricepură că de data asta lui Pătlăgică îi izbutise lovitura.

AVENTURILE LUI MISTER MORCOVELY ŞI ALE ClINELUI SĂU ADULMICI

Mfister Morcovely... stați nițel ? Cine e, în definitiv, mister Morcovely ? Despre personajul ăsta n-am mai auzit. De unde a răsărit ? Ce vrea ? Cum arată ? E înalt, scund, pîntecos, sfrijit ? Aveți puțintică răbdare. O să vedeți îndată.

Turbat de mînie că nu reuşise să dea de urma evadaților, prințul Lămîie porunci să se răscolească întreg ținutul.

Lămîiaşii înarmați cu greble cercetară fînețele, holdele, cutreierară pădurile, scormoniră tufişurile, căutîndu-i şi în gaură de şarpe. Lucrară fără odihnă zi şi noapte dar nu reuşiră altceva decît să adune coşcogea maldăre de gunoaie, rădăcini uscate şi piei năpîrlite de şopîrle. Nici pomeneală de Cepelică şi de tovarăşii săi.

— Trîntorilor ! — zbiera la ei guvernatorul. N-ați fost în stare decît să stricați greblele. N-a scăpat una cu dinții întregi. Ați merita să nu vă las nici vouă un singur dinte în gură.

Lămîiaşii începură să dîrdîie de frică şi timp de un sfert de ceas nu se auzi decît clănțănitul dinților, de parcă era răpăitul grindinei pe acoperiş :

— Tac, țac, țac !

Un Lămîilă de la curte, care mergea din an în paşti la cinema, îşi dădu cu părerea că ar fi bine să aducă un detectiv.

—Ce-i ăla un detectiv ? întrebă prinţul Lămîie.

—Un om care caută ce-au pierdut alţii. Pierdeţi, să zi cem, un nasture de la pijama, ei bine vi-1 găseşte cît aţi bate din palme... Un batalion de Lămîiaşi, cum să zic... dezertaţi, ori nişte puşcăriaşi îi descoperă fără măcar să mai bată din palme. E de ajuns să-şi aşeze ochelarii pe vîrful nasului şi gata !

— Dacă-i aşa, ce mai căscaţi gura ? Chemaţi un detectiv !

— Cunosc eu unul. Cred că e omul care ne trebuie, — zise demnitarul de la curte, care fusese cîndva la cinema. îl cheamă mister Morcovely.

Acum că ştiţi cine-i mister Morcovely- nu ne rămîne decît să-1 aşteptăm să sosească. Cu această ocazie vă voi spune cum anume este îmbrăcat şi ce fel de mustaţă poartă. Adică nu, mi-e cu neputinţă să vă dau acest amănunt din simplul motiv că fiu poartă mustaţă. în schimb vă pot da oricîte amănunte despre cîinele său. E un ogar, răspunde la numele Adulmici şi rolul său principal este să care instrumentele stăpînului său în spinare. Pentru că mister Morcovely nu ieşea niciodată fără să ia cu sine o duzină de binocluri, două duzini de lupe, o sută de busole, nenumărate aparate de fotografiat, un microscop, o plasă de prins fluturi şi un săculeţ cu sare.

— Dar ce faceţi cu sarea ? îl întrebă uimit guvernatorul.

— Cu îngăduinţa alteţii voastre o presar pe coada celor urmăriţi, apoi îi prind cu plasa pentru fluturi.

Fruntea guvernatorului se înoură.

—Mă tem că de data asta, sarea nu-ţi va fi de nici un folos : evadaţii noştri n-au coadă.

—Cazul e foarte grav... murmură profund încurcat de tectivul. Bine dar asta complică extraordinar lucrurile. Cum să-i prind dacă n-au coadă ! Pe ce să le pun sare ? Alteţa voas-

tră ar trebui să interzică prizonierilor fără coadă să evadeze sau, cel puțin, să dea dispoziții să li se ataşeze cîte o coadă artificială.

—Am văzut la film — se amestecă dregătorul care fu
sese la cinema — că evadații sînt prinşi uneori turnîndu-li-se
sare pe cap.

—E un sistem învechit, — se strîmbă cu dispreț Morcovely.

—E un sistem mult, mult prea învechit, — repetă Adulmici.

Cîinele detectivului avea acea particularitate de a repeta părerile superiorului său. cuvînt cu cuvînt — adăugînd cel mult, pe ici pe colo, cîte un cuvînt propriu, de preferință „foarte" sau ,,mult".

—Am altă idee, — zise, luminîndu-se la chip, mister Morcovely.

—Avem multe, multe idei, întări Adulmici, —-scuturîndu-şi cu mîndrie urechile bleojdite.

— S-ar putea întrebuința piper în loc de sare.

—Straşnic, formidabil! aprobă entuziasmat guvernatorul.
Le aruncați piper în ochi, iar ei se vor preda negreşit.
Nu-i aşa?

—Numai că — observă Pătlăgică — nu le prea poți
arunca cu uşurință piper în ochi, pînă ce mai întîi nu dai
ochii cu ei.

—Asta-i mai greu, nimic de zis — admise mister Morcovely — dar voi încerca cu ajutorul instrumentelor
mele.

Cum v-am mai spus, mister Morcovely era un detectiv cum scrie la carte : nu făcea un pas fără instrumente de bord. Ca să meargă la culcare, de pildă, folosea trei busole. Una ca să nimerească scara, alta ca să găsească uşa, şi în sfîrşit a treia pentru a da de pat.

Cireşel, aflîndu-se în trecere prin faţa camerei detectivului, îl zări împreună cu cîinele, întinşi pe duşumea, cît erau de lungi. Aveau în faţa nasului o busolă şi discutau cu aprindere.

—Ce faceţi acolo ? Nu cumva căutaţi găurile din covor prin care ar fi putut fugi prizonierii ?

—A, nu ! îmi caut patul, domnule viconte. Neiniţiaţii reuşesc în general să-şi găsească patul cu ochiul liber, dar acesta nefiind un procedeu ştiinţific, un detectiv care se respectă nu poate recurge la el. Conştiinţa mea profesională îmi dictează, aşadar, să folosesc aparate şi instrumente dintre cele mai perfecţionate. Busola, precum ştiţi, este înzestrată cu un ac magnetic care arată totdeauna nordul. Ei bine, îndreptîndu-mă în această direcţie, voi da negreşit peste pat.

întîmplarea făcu însă ca îndreptîndu-se în direcţia indicată de acul magnetic să nimerească cu capul în oglinda dulapului care, în urma acestui dur contact, se prefăcu în ţăndări. Adulmici îşi reteză coada într-un ciob şi rămase cu un ciot de coadă...

—Se vede că am calculat cu inexactitate, — mormăi Morcovely.

—Se vede că am calculat cu multe prea multă inexactitate, — scheună Adulmici jalnic.

—Să încercăm să aflăm pe alte căi.

—Să încercăm cît mai multe căi, dar dacă se poate să nu ducă la oglinzi!

Mister Morcovely lăsă de o parte busola şi luă o lunetă de mare distanţă. O duse la ochi şi începu să cerceteze, marinăreşte, în dreapta şi în stînga.

—Ce vezi, şefule ? întrebă Adulmici.

—Văd o fereastră... e închisă... are perdele roşii... şi cîte patrusprezece geamuri de o parte şi de alta.

—Asta e o descoperire foarte importantă, — exclamă Adulmici. Paişpe' cu paişpe' fac douăş'opt. Dacă mergem în

direcția aceea putem care va să zică să ne facem douăş'opt de tăieturi, iar în ceea ce mă priveşte, nu ştiu zău, ce mi-ar mai rămîne din coadă.

Morcovely îşi îndreptă luneta în altă parte.

—- Ce mai vezi, şefule ? întrebă cîinele îngrijorat.

— Văd o construcție din fier forjat, foarte curioasă, ce se sprijină pe trei picioare înmănunchiate într-un inel de fier. Deasupra are un acoperiş alb, după cît se pare, smălțuit.

Adulmici rămase înmărmurit de perspicacitatea stăpînului său.

— Şefule — zise el — dacă nu mă înşel, nimeni n-a des coperit pînă în clipa de față acoperişuri smălțuite.

'— Bucură-te, noi sîntem primii, — zise Morcovely. Un bun detectiv, dragul meu, trebuie să ştie să descopere cît mai multe mistere într-un simplu dormitor.

Se îndreptară cu multă băgare de seamă spre ciudata construcție de fier forjat, cu acoperiş smălțuit, nu niai înainte însă de a fi lipit urechea de pămînt ca să se convingă că nu-i pîndeşte nici o primejdie, că nu se aude nici un tropăit de caL

După vreo zece paşi, ajunseră lîngă obiectiv. Mai făcură un pas şi se adăpostiră sub misteriosul acoperiş, care, dintr-odată însă, li se prăbuşi în cap. Dar nedumerirea celor doi ajunse la culme cînd se pomeniră brusc sub o cascadă sau un. duş rece ca gheața. încremeniră. Rămaseră aşa, nemişcați, de frica altor belele, sub 'torentul de apă ce le şiroia pe umeri, pe ceafă şi se prelingea sub vestă, pe spinare.

—Mi se pare — bombăni Morcovely, indignat — că e vorba de un lighean.

—Şi mie mi se pare — adăugă Adulmici — că e vorba de un lighean cu multă, multă apă pregătită pentru spălatul de dimineață.

Ajutat de credinciosul său asistent, mister Morcovely se ridică. Descoperi de data asta fără multă greutate patul, la o

distanță nu mai mare de un metru jumătate şi se îndreptă spre el, plin de demnitate, pradă unor reflecții adinei :

—în meseria noastră trebuie să înfrunți multe pericole...
Dar ai şi satisfacții... Iată, am făcut zob oglinda, mi s-a vărsat
ligheanul cu apă în cap, în schimb am găsit patul.

—Da, ne-am spălat bine, bine, la cap — completă cîinele,
care, mai puțin norocos decît stăpînul său, fu nevoit să doarmă
pe un preş, cu capul rezemat de pantofii uzi ai detectivului.

Morcovely sforăi toată noaptea şi se trezi o dată cu primele raze de soare.

— Ei, Adulmici, băiatule — îl fluieră el prietenos — la treabă !

— Sînt gata, stăpîne — mîrîi cîinele şi dintr-un salt se şi propti în ciotul de coadă ce-i mai rămăsese după nefericita pățanie cu oglinda.

Nu se putură spăla pe față deoarece în lighean nu mai era nici un strop de apă.

Adulmici se mulțumi să se lingă nițel pe bot, apoi îşi plimbă limba şi pe fața stăpînului.

'Coborîră pe urmă în grădină şi fără să-şi mai piardă vremea începură investigațiile pentru descoperirea evadaților. Detectivul scoase din buzunar un săculeț plin cu numere — nouăzeci, ca la loterie — ceru cîinelui să tragă unul. Adulmici vîrî laba în săculeț şi scoase numărul şapte.

— Trebuie să facem şapte paşi la dreapta — tălmăci de tectivul după cîteva minute de cugetare.

Făcură şapte paşi la dreapta şi nimeriră într-o tufă de urzici. Adulmici îşi urzică biata rămăşiță de coadă, iar detectiva nasul, care se băşică îndată şi deveni roşu ca un ardei iute

—Trebuie să fie o greşeală pe undeva, — mormăi el.

—Trebuie să fi fost multe, multe greşeli, — aprobă tris' cîinele.

—Să încercăm alt număr...

— Să încercăm cît mai multe numere.

La o a doua tragere ieşi numărul douăzeci şi opt, de unde mister Morcovely trase concluzia că trebuie să facă douăzeci şi opt de paşi la stînga.

Detectivul numără exact douăzeci şi opt de paşi şi se trezi exact în bazinul cu peştişorii de aur.

—Ajutor ! Mă înec ! țipă celebrul detectiv particular.

—îndată, şefule ! Adulmici se înființa numaidecît şi să rind în bazin îl apucă cu dinții de guler, îl scoase afară din
apă şi îl aşeză pe marginea bazinului, la zvîntat.

—Am făcut o descoperire importantă, — cugetă cu glas tare Morcovely.

—Foarte, foarte importantă, — confirmă Adulmici. Dar oarecum umedă.

—Sînt convins că prizonierii au fugit spre bazin. Pariez unu contra o mie !

—Mda, or fi săpat o galerie pe dedesubtul bazinului, — îşi dădu cu părerea şi asistentul.

Trimiseră după Pătlăgică şi-i puseră în vedere să ia măsuri ca să se sape sub bazin : serioase temeiuri îi făceau să creadă că prizonierii evadaseră pe acolo.

Cu toate temeiurile, Pătlăgică refuză categoric să dărîme bazinul. îşi exprimă părerea că evadații aleseseră o cale mai uşoară şi-1 rugă pe mister Morcovely să-şi îndrepte cercetările în altă direcție.

Morcovely clătină jignit din cap :

-— Iată răsplata strădaniilor mele. Sînt ud eoarcă, fac o baie după alta, fără voia mea, şi autoritățile locale în loc să-mi dea concursul îmi pun bețe în roate...

Din fericire, Cireşel tocmai trecea pe acolo, ca din întîmplare, şi detectivul îl rugă să-1 lămurească dacă nu'cumva în afara gangului de sub havuzul cu peştişori mai există, eventual, vreo altă ieşire din parc.

— Desigur — răspunse băiatul — poarta principală.

Mister Morcovely chibzui o clipă şi ajunse la concluzia că ideea nu e de lepădat.

Mulţumi călduros vicontelui şi se îndreptă spre poarta principală, urmat de Adulmici care îşi scutura cu înverşunare spinarea de apă.

Cireşel se ţinu după ei, ca şi cum ar fi fost extrem de curios să vadă la treabă două celebrităţi, iar cînd îi zări ieşind din parc şi apucînd-o pe cărăruia dinspre pădure, îşi vîrî două degete în gură şi fluieră ascuţit.

Morcovely se întoarse brusc :

— Pe mine mă fluieraţi ?

— Nicidecum, domnule detectiv. Am dat de ştire unei vră bii că i-am presărat porţia de firimituri pe prag .

— Ce suflet bun aveţi, domnule vîconte, — se înclină mister Morcovely şi îşi văzu de drum.

Şuieratul lui Cireşel fu urmat de altul mai depărtat şi înăbuşit, apoi de foşnetul unui tufiş chiar lîngă detectiv, în marginea pădurii. Cireşel zîmbi : băieţii săi vegheau. îi înştiinţase din timp de sosirea lui mister Morcovely şi pregătiseră un mic plan de bătălie.

Detectivul zări şi el mişcîndu-se tufişul şi se aruncă la pămînt. Adulmici făcu şi el acelaşi lucru şi amîndoi îşi ţinură răsuflarea.

—Sîntem^împresuraţi, — şopti detectivul scuipînd ţărîna ce-i intrase în gură.

—Mai mult decît împresuraţi, — repetă şi cîinele cu su fletul la gură.

—Misiunea noastră devine din ce în ce mai primejdi oasă. Trebuie însă să-i găsim pe evadaţi, cu orice preţ.

—Trebuie să găsim mulţi, cît mai mulţi evadaţi.

Morcovely se strădui să-şi facă ordine în gînduri, ca să poată judeca mai bine situaţia, apoi, cu ajutorul unei lunete de vînătoare, începu să cerceteze tufişul.

—Nu mai e nimeni — observă el, revenindu-şi din spaimă — piraţii au bătut în retragere.

—Piraţii ? se miră Adulmici. Ce piraţi ? Avem de-a face cu piraţii ?

—Bineînţeles ! îl repezi Morcovely. Cine dacă nu piraţii se furişează astfel prin tufişuri şi mişcă frunzişul atît de tainic
şi misterios ? Ascultă-mă pe mine : avem de-a-face cu o bandă
înfiorătoare de piraţi... Nu ne rămîne altceva de făcut decît
să ne ţinem de urmele lor. Ne vor călăuzi, metru cu metru,
spre bîrlogul evadaţilor.

Raţionamentul acesta atît de fin stîrni în cîine o neţărmurită admiraţie.

între timp piraţii băteau în retragere, strecurîndu-se printre tufişurile foşnitoare. La drept vorbind piraţii nici nu se zăreau, ci numai tufişurile se clătinau, din ce în ce mai departe, unul după altul. Morcovely ştia însă că îndărătul lor piraţii îşi camuflează retragerea ruşinoasă. Numai acesta putea fi motivul pentru care nu se arătau în cîmp liber (de fapt, mai era un motiv, o să-1 vedeţi mai departe).

După vreo sută de metri drumeagul intra drept în pădure. Morcovely şi Adulmici se avîntară într-acolo şi după încă cîţiva paşi, urmînd o potecuţă, poposiră la umbra unui stejar stufos ca să-şi mai tragă sufletul şi să rumege un plan de acţiune. W

Detectivul scoase din sacul său cu instrumente un microscop şi începu să examineze cu atenţie colbul de pe cărare.

—Nici o urmă, şefule ? întrebă nerăbdător Adulmici..

—Nici o urmă.

în aceeaşi clipă se auzi un fluierat prelung, urmat de un ţipăt prelung, înăbuşit:

— Oooh ! Oooh !

Morcovely şi Adulmici se aruncară la pămînt. Ţipătul se repetă de două-trei ori. Nu mai încăpea îndoială. Piraţii semnalizau între ei.

—Sîntem în primejdie, — constată Morcovely fără să cuteze a clipi măcar.

—Sîntem în mare, mare primejdie, — scînci ca un ecou stins cîinele.

—Piraţii au efectuat o retragere strategică şi au de gînd să iniţieze o manevră de încercuire ca să ne lovească pe la spate. Ţine săculeţul pregătit. Cum îi vezi le arunci piperul în ochi, iar eu o să-i capturez cu plasa.

—Planul e foarte îndrăzneţ — zise Adulmici cu admiraţie — am auzit însă că piraţii sînt înarmaţi cu tunuri. Aşa că ce ne facem, dacă după ce-i înhăţăm vor fugi, împroşcîndu-ne cu obuze şi ghiulele ?

—Mii de draci, la asta nu m-arn gîndit — recunoscu Morcovely.

— Eu cred — propuse cîinele, dînd din coadă de bucurie că a izbutit să-1 pună în încurcătură pe renumitul detectiv particular — eu cred că am putea folosi metoda „iepurele şi vînătorul".

—Adică ?

—E o metodă folosită în străinătate pentru prinderea iepurilor. Se leagă o frînghie între doi copaci, acolo unde se bănuieşte că va trece iepurele peste zi. Lîngă frînghie, la vedere, se pune o custură de cuţit anume ales ca să nu taie. Cînd iepurele fugărit de vînător ajunge la frînghie strigă : „Drace !" Zărind însă cuţitul răsuflă uşurat: „Slavă domnului, — zice, — am cu ce s-o tai"... Dar cuţitul are lama tocita, aşa că iepuTele se chinuieşte zadarnic şi în timp ce asudă, scrîşneşte din dinţi, blestemă şi înjură pentru că nu poate tăia frînghia, vînătorul se repede la el şi-1 înhaţă.

— E o metodă dibace — admise Morcovely — dar din nenorocire nu am la mine nici un cuțit şi nici măcar un briceag care să nu taie, am în schimb lame de prima calitate, marcă spaniolă, dar din păcate nu le putem folosi pentru că îmi lip seşte frînghia.

— Atunci nu-i nimic de făcut, — încheie abătut Adulmici.

în clipa aceea le atrase atenția un glas înăbuşit ce se au zea la doi paşi de ei :

— Mister Morcovely ! Mister Morcovely !

— Un glas de femeie, — constată detectivul în culmea mirării.

— Mister Morcovely, mister Morcovely ! continuă să-1 cheme cu desperare glasul.

Adulmici îşi îngădui o observație personală :

—După părerea mea este vorba de o femeie în pericol. Poate că se află în mîinile piraților ca ostatecă. Cred că tre buie să facem tot posibilul şi imposibilul să o scăpăm.

—Exclus, — zise Morcovely, sîcîit de insistența cîinelui său. Trebuie să prindem evadații, nu să ajutăm să evadeze prizonierii. Am fost angajați pentru o sarcină precisă şi nu putem face contrariul lucrurilor perrtru care sîntem plătiți.

între timp, glasul continua să se tînguie sfîşietor :

— Mister Morcovely ! Ajutați-mă, vă implor ! Ajuta-ți-mă !

,,O femeie îmi cere ajutor şi eu o refuz, îmi văd nepăsă-tor de drum ?... Dar ce naiba am în loc de inimă ?" se întrebă el şi, îngrijorat la culme, se pipăi în partea stîngă sub vestă. Răsuflă uşurat, simțind bătăile accelerate ale inimii.

Glasul se depărta spre nord. în aceeaşi direcție se agitau puternic tufişurile şi răzbăteau dintr-acolo dupăituri de paşi, icneli şi zgomote de corpuri buşite, ca într-o luptă aprigă dar surdă.

Morcovely sări în picioare şi urmat de Adulmici se năpusti spre nord, cu ochii ţintă la busolă.

Deodată, din spatele lor izbucni un rîs nestăpînit. Morcd"-' vely se opri din fugă, se întoarse indignat spre necunoscutul ce rîdea şi-i strigă cu un ton de demnitate ofensată :

— Rîzi ! Rîzi, pirat infam ! Dar ţine minte : cine rîde la urmă, rîde mai bine.

Piratul mai hohoti un timp, apoi se înecă şi începu să tuşească.

Bobuleţ — fiul lui Fasole Peticarul — căci el era „piratul" — primise pe neaşteptate un pumn zdravăn la ceafă de la Ridichiuţa şi asta îi transformase rîsul în tuse.

— ±ncetează odată ! Vrei să strici totul, tocmai acum cînd s-a lăsat tras pe sfoară ? îl dojeni fata.

Bobuleţ îşi îndesă batista în gură şi continuă să rîdă pe înfundate.

— Idiotul, crede că sîntem piraţi ! se scuză el.

— - Hai — îi porunci scurt Ridichiuţa — să nu-1 scăpăm din ochi.

Morcovely şi Adulmici goneau spre miazănoapte, ţinîndu-se mereu după zgomotele acelea — fugăreală, icneli, trîntă înăbuşită — ce răzbăteau din tufişuri.

De fapt acest tărăboi îl făceau alţi doi copii, Roşculeţ şi Cartofioara, prefăcîndu-se că se bat între ei.

Cartofioara se'oprea din cînd în cînd şi pentru ca mister Morcovely să nu le piardă urma ţipa cu glăsciorul înecat :

— Ajutor ! Ajutor, domnule detectiv. Scăpaţi-mă din gheara piraţilor !

Copiii urmăreau să-i atragă pe cei doi cît mai departe de peştera în care se adăposteau Cepelică şi ceilalţi prieteni ai noştri, lucru ce le reuşi pe deplin.

Planul lor nu se mărginea însă numai la atît, şi de acest lucru îşi dădu seama în cele din urmă mister Morcovely, ba

chiar şi Adulmici şi încă — ce nepoliteţe ! — înaintea stăpînului său. Căci chiar în clipa cînd urmărirea ajunsese în acea fază care-l îndreptăţea să creadă că peste o clipă, două va servi piraţilor o lecţie exemplară, i se întîmplă ceva cu totul şi cu totul neobişnuit.

— Cerule, zbor ! atît mai avu timp să strige şi se pomeni săltat în vîrful unui stejar. Era o capcană ingenios construită, care după ce-l înlănţuise de mijloc, îl smucise în sus şi-l ex pediase în copac, unde rămăsese agăţat de o creangă, ca un salam.

Morcovely, rămas în urmă cu citiva paşi, remarcă dispariţia credinciosului său asistent abia la prima cotitură a cărăruiei.

— Adulmici ! îl chemă el.

Nici un răspuns.

— Precis că iar s-a oprit din drum ca să fuqărească vreun iepure. Cîinele ăsta îşi face de cap ! De zece ani de cînd e în serviciul meu n-am izbutit să-l dezbar de această uşuratică înclinaţie spre distracţii.

Neauzind nici o mişcare îl chemă din nou •

—Adulmici ! Adulmici!

—Aici sînt, stăpîne, — îi răspunse o voce miorlăită, aproape de nerecunoscut.

Glasul părea că vine de undeva de sus. Detectivul îşi ridică privirea şi printre ramurile stejarului, agăţat de creanga cea mai de sus, îl zări pe Adulmici.

— Ce te-d apucat ? îl întrebă el supărat. Crezi că e mo mentul potrivit să te caţări în copaci ? îţi arde de joacă ? Fă bine şi dă-te jos imediat. Ce ? Crezi că piraţii ne-au dat întîlnire ? Dacă le pierdem urma, cine o să le mai smulgă din gheare p$_t$e frumoasa prizonieră ?

—Stăpîne, dă-mi voie să-ți explic, — îl rugă cu lacrimi în ochi Adulmici, încercînd zadarnic să scape din strînsoarea lațului.

—N-ai ce să-mi explici. — urmă mister Morcovely. în țeleg eu şi fără minciunile tale că nu-ți place vînătoarea de pirați şi preferi să fugăreşti veverițele prin copaci. Dar eu sînt un detectiv serios, cel mai renumit din Europa şi chiar din America, şi nu pot ține în serviciul meu un măscărici şi un maimuțoi care nu poate vedea un pom fără să se cațăre în el. Frumos îți sade, n-am ce zice, ca asistent al unui detectiv ca mine. Ajunge ! M-am săturat : eşti concediat !

—Stăpîne, stăpîne, numai o vorbă !

—Poți să trăncăneşti pînă ți s-or înțepeni fălcile, tot nu te mai ascult. Am altceva mai bun de făcut. Eu îmi îndepli nesc o misiune şi nimic în lume nu mă va opri din drum. Rămîi cu bine, Adulmici. îți urez să te apuci de o meserie mai ve selă şi să dai peste an stăpîn mai puțin sever. Iar mie însumi îmi urez să-mi găsesc un asistent mai serios. De altfel, chiar ieri am întîlnit în parcul castelului un dulău pe gustul meu : cinstit, modest şi demn. Sînt sigur că nici prin gînd nu-i trece să-şi pună mințile cu omizile din scoarța stejarilor. Şi acum, adio, cîine necredincios.

Bietul Adulmici, profund jignit de cele auzite şi mîhnit din cale afară, izbucni în plîns :

— Stăpîne, stăpîne, bagă de seamă să n-o pățeşti ca mine.

— Uu ! Mă faci să mă strîmb de rîs. De cînd sînt nu m-am cățărat în copaci şi nu exemplul tău o să mă facă să-mi neglijez meseria, ca să strîng în brațe trunchiurile de stejar.

Dar nu isprăvi bine această tiradă, că mister Morcovely se şi simți apucat de brîu şi strîns de-şi pierdu răsuflarea ; mai auzi pocnetul unui resort declanşat şi se pomeni zburînd printre ramurile copacilor. Observă, din zbor, că plutea spre ace-

laşi copac în care atîrna Adulmici. iar cînd se produse aterizarea forțată îşi dădu seama că se află agățat la numai două palme de coada cîinelui său şi că în jurul mijlocului are petrecută o funie groasă.

— Ei, v-am spus eu ? se smiorcăi cîinele.

Mister Morcovely făcu eforturi desperate să-şi păstreze demnitatea în această dificilă situație.

— N-ai suflat mei un cuvînt, deşi ar fi fost de datoria ta să mă previi că sînt pe punctul să cad într-o cursă, în loc să mă zăpăceşti cu trăncăneala ta.

Adulmici îşi muşcă limba să nu-i răspundă vreo obrăznicie, înțelegea prea bine în ce stare sufletească se afla stăpînul său şi nu voia să-1 mai necăjească şi el.

—Iată-ne aşadar prinşi în laț — constată Morcovely. Acum trebuie să chibzuim cum să facem să scăpăm de aici.

—Asta n-o să fie prea uşor, — se auzi un glăscior piți găiat, la picioarele lor.

—Oh — tresări Morcovely — dar acesta e glasul fru moasei prizoniere.

Privi în jos, aşteptîndu-se să zărească o bandă de corsari înspăimîntători, cu cuțitul în dinți, iar în mijlocul lor o gin gaşă prințesă, scăldată în lacrimi. Cînd colo nu văzu decît un pumn de copii ce se tăvăleau de rîs.

Ridichiuța, Cartofioara, Bobuleț f.i Roşculeț se prinseră roată de mîini şi porniră o horă îndrăcită în jurul stejarului :

Foaie verde, iac-aşa, Bine-mi,
pare, ha, ha-ha ! Cum le-am
mai venit de hac! Detectivii-s
în copac !!

—Ar putea binevoi domniile voastre — începu detecti vul grav — să ne explice ce rost are gluma asta ?

—Noi nu sîntem domni — pufni Bobuleț — noi Sîntem pirați.

Privi în *jos, aşteptîndu-se să zărească o bandă* de *corsari înspăimintători, ca cuțitul în dinți...*

—Şi noi prinţese prizoniere.
—Daţi-mă jos imediat, altfel voi fi nevoit să iau măsuri severe.
—Vom lua multe măsuri severe — adăugă cîinele, zburlindu-se şi dînd furios din ciotul de coadă.
—N-aş crede că puteţi lua prea multe măsuri şi nici prea severe, cît timp o să rămîneţi agăţaţi acolo ca nişte crenvurşti,
— rîse Ridichiuţa.
—Mai ales că, fiţi convinşi, vom face tot posibilul să vă lăsăm aşa cît se poate de mult, — adause Roşculeţ.
Mister Morcovely tăcu, nemaiştiind ce să spună. Situaţia era gravă, dar bine cel puţin că era lămurită.
—Situaţia mi se pare limpede, — îi şopti lui Adulmici.
—Foarte, foarte limpede, — aprobă cu tristeţe Adulmici.
—Sîntem prizonierii unei bande de copii, — urmă detectivul. Ce ruşine, ce palmă pentru mine ! Unde mai pui că-i vorba, fără doar şi poate, de nişte copii plătiţi de fugari ca să ne atragă într-o cursă.
—E vorba, fără doar şi poate7~cte copii plătiţi, — întări cîinele. Mă miră numai cu cîtă dibăcie au pregătit capcana asta.
Adulmici s-ar fi mirat fără îndoială şi mai mult dacă ar fi ştiut că însuşi Cireşel, cu mîinile lui, făcuse capcana.
Vicontele citise o mulţime de cărţi cu aventuri vînătoreşti în care era descris felul cum se prind diferite fiare, aşa că hotărîse să ducă la bun sfîrşit această treabă, fără să mai ceară, ca de obicei, ajutorul lui Cepelică.
Ascuns după un mărăciniş, urmărise întreaga scenă şi era mulţumit de opera lui.
— Iată doi inamici, scoşi deocamdată din ring, — îşi zise el, frecîndu-şi bucuros mîinile şi se întoarse acasă.

Ridichiuța împreună cu ceilalți alergară la peșteră ca să-i povestească cele întîmplate lui Cepelică. înăuntru nu găsiră însă nici țipenie de om. Peştera era pustie, iar cenuşa din vatră se răcise : de cel puțin două zile nu mai aprinsese nimeni focul.

CEPELTCĂ SE ÎMPRIETENEŞTE CU UN URS SIMPATIC

Să ne întoarcem cu un pas îndărăt — cum se zice — mai precis cu două zile, altminteri n-o să izbutim să aflăm ce se petrecuse în peşteră.

Moş Dovleac şi neică Afină erau nemîngîiaţi din pricina căsuţei. O îndrăgiseră amîndoi şi suspinau după cele o sută optsprezece cărămizi, ca după o sută optsprezece copii. Lovitura asta a destinului îi apropiase şi mai mult.

— Dacă o să ne redobîndim vreodată căsuţa noastră, o să locuim împreună, — îi făgădui moş Dovleac lui Afină şi acesta primi cu lacrimi de recunoştinţă.

Dovleac, după cum observaţi, nu mai spunea căsuţa „mea", ci a „noastră" şi Afină la fel. Amîndoi se tînguiau după căsuţa „lor" şi Afină jelea pe deasupra jumătatea de foarfecă, lama ruginită, moştenită de la strămoşul său — într-un cuvînt întreaga lui avere de om sărac.

într-o zi se luară chiar la harţă, încercînd să stabilească o dată pentru totdeauna, care din ei ţinea mai mult la căsuţă.

Moş Dovleac susţinea că Afină nu putea nici într-un caz s-o îndrăgească cît el :

— Am trudit şi am asudat o viaţă întreagă ca să mi-o clădesc.

— Dar ai locuit în ea atît de puțin... Eu în schimb am stat aproape o săptămînă.

Neînțelegerile astea se curmau odată cu venirea serii. Atunci aveau altceva mai bun de făcut: trebuiau să țină jivinele la distanță şi asta le dădea tuturor multă bătaie de cap.

în pădure mişunau lupi, urşi şi fel de fel de fiare. Cum se înnopta erau nevoiți să aprindă un foc mare ca să țină dihănii le la distanță. în felul acesta exista, ce-i drept, riscul ca pălălaia să fie văzută de cei din castel. Dar — ce vreți — nici să se lase sfîrtecați nu puteau !

Lupii dădeau tîrcoale peşterii şi aruncau priviri lacome mătuşii Lubenița, care durdulie cum era, făgăduia să fie o bucățică gustoasă.

— Degeaba vă zgîiți la mine — îi repezea supărată mătuşicar — n-o să vă dau nici măcar un deget.

Lihniți de foame, lupii o rugau cu lacrimi în ochi :

—Mătuşă Lubenița — începeau ei, învîrtindu-se în ju
rul focului, grijulii să nu se pîrlească — dați-ne un deget, mă
car degetul cel mic. Ce înseamnă pentru dumneata un deget?
Ai atîtea doar. Zece la mîini, zece la picioare, fac douăzeci.

—Pentru nişte lupi pădureți cum sînteți voi — spunea lelea Lubenița — vă pricepeți destul de bine la aritmetică.
Puțin îmi pasă de aritmetica voastră. Vedeți-vă de drum !

Lupii mîrîiau dezamăgiți şi se îndepărtau. Şi ca să se mîngîie, sfîşiau toți iepurii ce le ieşeau în cale.

Spre miezul nopții se pomeniră cu Ursul. începu şi el să arunce priviri galeşe lelei Lubenița.

' — O, cît de mult îmi placi, lele Lubenițo, — îşi începu declarațiile Ursul.

— Şi dumneata mie, domnule Urs, dar mi-ai place şi mai mult într-o ciorbă.

— Nu mai spune ! Eu în schimb te-aş prefera sub formă de

friptură, cu garnitură de cartofi prăjiţi, aromaţi cu rozmarin şi cimbru, cu un căţel de usturoi şi nişte boabe de piper.

Şi ursul îşi umfla nările : parcă adulmeca în aer mirosul antricotului.

Cepelică îi aruncă un cartof crud.

— Vezi de te satură pînă una alta cu asta.

—Ah, n-am putut suferi niciodată cepele, — se strîmbă Ursul furios. Nu sînt bune decît să-ţi stoarcă lacrimi. Nu pricep cum naiba se dau alţii în vînt după ele.

—Ascultă — îl întrerupse Cepelică — decît să vii aici şi să ne dai tîrcoale seară de seară, şi ştii doar că n-are nici un rost pentru că avem o mulţime de chibrituri cu care am putea aprinde focul cîteva luni de zile ca să te ţinem departe de oscioarele noastre, ce-ar fi, zic, dacă în loc să fim duşmani am deveni prieteni ?

—Cine a mai văzut — mormăi el — cine a mai văzut un urs braţ la braţ c-o ceapă ?

—Şi de ce nu ? continuă Cepelică. Trebuie neapărat să fim duşmani ? Ce ? Nu încăpem unul de altul în lumea asta largă ? E loc berechet, fii sigur, şi pentru urşi şi pentru cepe.

—O fi loc — n-am ce zice — dar atunci ai putea să-mi spui de ce cînd oamenii ne prind pe noi, urşii, ne închid în cuşti zăbrelite ? Află că tatăl şi mama mea sînt acum zăvoriţi în grădina zoologică de pe lîngă palatul guvernatorului.

— Şi taică-meu a fost închis din ordinul guvernatorului.

Auzind că şi tatăl lui Cepeiică e în aceeaşi situaţie, inima Ursului se mai muie :

— E de mult timp închis ?

—De mai multe luni, şi pe deasupra e osîndit la închisoare pe viaţă, ceea ce înseamnă că nu va ieşi nici după moarte, pentru că temniţele guvernatorului au şi cimitire..

—Şi ai mei sînt osîndiţi pe viaţă, iar după moarte vor fi îngropaţi în grădina guvernatorului, — oftă Ursul. Ce-i drept,

cu toate onorurile cuvenite. Dacă vrei, hai să fim prieteni. De ce ne-am duşmăni ? Străbunicul meu, vestitul Urs cu pete, îmi povestea că auzise din bătrîni că odinioară toate jivinele trăiau în pădure în deplină înțelegere. Oamenii şi urşii se aveau ca frații şi nu-şi făceau nici un rău unii altora.

— Vremurile acestea s-ar putea reîntoarce, — zise Cepelică... Oamenii şi urşii vor trăi în bună înțelegere şi cînd se vor întîlni pe stradă îşi vor ridica pălăriile în semn de salut prietenesc.

Ursul părea foarte stînjenit.

— Şi eu ce-o să mă fac ? N-am nici pălărie. Va trebui neapărat să-mi cumpăr una.

Cepelică rîse.

— Asta e un fel de a spune. Poți să saluți în felul tău, închinîndu-te sau legănîndu-te grațios, ca toți ursuleții.

Ursul urmă sfatul lui Cepelică şi prinse să se închine şi să se legene.

Meşterul Strugure îşi aduse în grabă sula să-şi scarpine țeasta.

— N-am mai văzut în viața mea un urs atît de drăgălaş, — se mira într-una meşterul.

Domnul Mazăre, în calitatea lui de avocat, se simți dator să-i prevină :

— Eu nu m-aş încrede cu atîta uşurjnță în el. Ar putea să se prefacă.

Ca să le spulbere bănuielile, Cepelică dădu jarul deoparte şi-1 ajută pe Urs să pătrundă în peşteră fără să-şi pîrlească blana. îl prezentă apoi tovarăşilor săi ca pe un prieten.

Toți îl primiră cu urale, iar profesorul Pară Mălăiață, care tocmai îşi acordase instrumentul, încropi în cinstea lui un concert de vioară, pe cînd Ursul, şugubăț, începu să joace şi să țopăie cu drăgălăşenie, pentru noile sale gazde.

Petrecură astfel cu toții o seară foarte plăcută.

Cînd mai tîrziu Ursul îşi luă rămas bun şi plecă să se culce în bîrlogul său, Cepelică îl însoţi o bucată de drum.

Lui Cepelică nu-i plăcea să bată altora capul cu necazurile sale ; îl frămîntau cu toate acestea deseori şi, fără să bănuiască cineva, era adesea tare amărît.

în seara aceea, de pildă, îl copleşise amintirea urgisitului său tată şi simţea nevoia să-şi descarce inima.

—Eh, ce-or fi făcînd părinţii noştri acum ?

—Eu mai ştiu cîte ceva despre ai mei. N-am fost încă niciodată în oraş, dar bunul meu prieten Cintezoiul zboară adesea pe acolo şi-mi aduce veşti de la ei. Zice că zi şi noapte nu fac decît să viseze Libertatea. Habar n-am cine o mai fi şi Libertatea asta. Aş prefera să mă viseze pe mine. La urma urmei sînt copilul lor.

—Libertatea înseamnă să nu mai ai stăpîn, — îi explică Cepelică.

—Guvernatorul nu-i un stăpîn hain. Cintezoiul mi-a spus că au mîncare pe săturate şi că ai mei se distrează privind mulţimea care trece în sus şi în jos prin faţa cuştilor. Guver natorul cică-i tare drăguţ. îi aşază într-un loc de unde pot ve dea toată gîrla de oameni. Şi totuşi ar vrea să se întoarcă în pădure. După cum spune însă Cintezoiul, acest lucru e cu ne putinţă, fiindcă cuştile sînt de fier şi gratiile groase.

De data asta, oftă Cepelică.

—Mie-mi spui ? Cînd l-am văzut pe bietul tata în închi soare am cercetat pereţii cu atenţie. Hotărît, de fugă nici nu poate fi vorba. Şi totuşi am făgăduit bătrînului să-1 scap. Şi într-o bună zi, cînd totul va fi pus la punct, o să trec la acţiune.

—Bravo, îmi placi ! Eşti un băiat curajos, — zise Ursul. Tare-aş vrea să-mi scap şi eu părinţii, dar nu cunosc drumul spre oraş şi mi-e frică să nu mă rătăcesc.

Cepelica îi arătă drumul

— Ascultă — zice Cepelică deodată — abia s-a înnoptat. Dacă m-ai lua în cîrcă am putea ajunge în oraş înainte de miezul nopţii.

— Ce ai de gînd ? întrebă Ursul cu un tremur uşor în glas.

— Să dăm o raită pe la ai tăi. O să-mi pară că mă duc să-1 văd chiar pe taică-meu.

Ursul nu se lăsă rugat de două ori. Ingenunche ca Cepelică să i se poată sui în spinare şi începu să gonească spre oraş cît îl ţineau picioarele.

Cepelică îi arătă drumul : la dreapta ! Sau : la stînga ! Sau: să ocolim casa de colo ! Atenţie, am ajuns ! Sîntem la porţile oraşului. Grădina zoologică e într-acolo.., Uşurel acum, pe vîrfuri... aşa...

FOCA PÎRÎTOARE

Grâsiră grădina zoologică cufundată într-o linişte desăvîrşită.

Paznicul dormea în baraca elefantului, cu capul pe trompa pachidermului. Avea somnul adînc şi nu se trezi cînd Cepelică şi Ursul ciocăniră la poartă. Elefantul îi ridică cu grijă capul şi-1 aşeză binişor pe o căpiță de fîn, apoi — fără să se urnească — întinse nasul şi deschise uşa mormăind :

— Intră !

Tiptil, cu băgare de seamă, prietenii noştri pătrunseră înăuntru.

—Bună seara, domnule Elefant — spuse Cepelică — vă rog să ne iertați că vă tulburăm la ora asta.

—Nu face nimic — răspunse Elefantul — nu dormeam încă. Tocmai încercam să ghicesc ce anume visează paznicul meu. încerc întotdeauna cînd doarme să-i ghicesc visurile.

După vise îți poți da seama la perfecție cu cine ai de-a face.

Elefantul era un bătrîn filozof indian şi avea prin urmare idei cam ciudate.

— Am venit aici atraşi de faima înțelepciunii voastre şi am dori să vă cerem un sfat. Poate ne-ați putea arăta, prea

înțelepte, cum am putea scăpa de aici tatăl şi mama acestui urs, prietenul meu ?

— Poate aş putea — îşi molfăi Elefantul vorbele printre colți — dar la ce bun ? în pădure n-o duci mai bine ca în cuşcă şi în cuşcă n-o duci mai prost ca în pădure. Pe scurt, eu socot că-i mult mai bine ca fiecare să rămînă unde se găseşte. Dacă însă țineți cu tot dinadinsul — adăugă de îndată — pof tim, am să vă ajut. Paznicul păstrează cheile de la cuşca ur şilor în buzunarul de la halat. O să încerc să i le scot fără să bage de seamă. De altfel, doarme tun...

Cepelică şi Ursul se cam îndoiau că o sarcină atît de delicată ar putea fi dusă la bun sfîrşit de o trompă cît un burlan, dar Elefantul o mînui cu atîta gingăşie, încît paznicul nu simți nimic.

—Iată cheia, — spuse Elefantul, scoțînd trompa din bu zunarul paznicului. Aveți grijă să mi-o înapoiați.

—Fiți liniştit — spuse Cepelică — şi pînă atunci primiți mulțumirile noastre. Spuneți sincer : nu v-ar ispiti să fugiți cu noi ?

— Dacă mi-ar fi venit cheful să fug, fiți sigur că n-aş fi aşteptat venirea voastră. Vă urez noroc !

Aşeză din nou capul paznicului pe trompă şi începu să-l legene încetişor ca să doarmă dus, în timp ce prietenii noştri aveau să dea lovitura.

Cepelică şi Ursul se furişară din baracă, îndreptîndu-se spre cuşca urşilor. Dar abia făcură cîțiva paşi, că se auziră chemați :

— Ei, aloo ! Aloo, ei !

—Sst, — sîsîi Cepelică cu degetul la buze. Cine mă cheamă ?

—Ssst ! Ssst ! şi auzi din nou glasul, imitîndu-1 în bătaie de joc. Cine mă cheamă ?

— Ce tot vrei ? Isprăveşte cu tărăboiul, altfel trezeşti paznicul !

Glasul se auzi chicotind :

—Isprăveşte cu paznicul, altfel trezeşti tărăboiul! A, ce idiot — adăugă — m-am încurcat.

—Ă'sta-i papagalul, — îi şopti Cepelică Ursului. Repetă tot ce aude, dar cum nu pricepe nimic din ce aude, nici din ce
spune, vorbeşte alandala.

Ursul intră totuşi, din politeţe, în vorbă cu papagalul :

— Spune-mi, te rog, drumul acesta duce la cuşca urşilor?

Papagalul repetă :

— Spune-mi, te rog, cuşca aceasta duce la drumul urşi lor ? Ptiu, ce idiot! Iar m-am zăpăcit.

Văzînd că n-au cu cine vorbi, cei doi îşi continuară drumul, trăgînd cu urechea la cel mai mic zgomot.

Dintr-o cuşcă, o maimuţă îi chemă cu un şuierat scurt :

—Ascultaţi ! Ei, domnilor, ascultaţi !

—Sîntem grăbiţi — mormăi Ursul — avem treabă.

—Numai un minuţel, vă rog. Daţi-mi o mînă de ajutor să sparg nuca asta. De două zile mă tot chinui şi nu reuşesc.

—La întoarcere,. — îi promise Cepelică.

—Asta o spui aşa, ca să scapi de mine, —- îl dojeni mai muţa clătinînd din cap. De altfel şi eu v-am spus aşa, ca să mă
aflu în treabă. Nici nu-mi pasă de nuca asta. Şi de toate nu
cile din lume. Ah, să mă mai văd o dată în pădurea mea, să
zburd din creangă în creangă şi să arunc cu nuci de cocos în
capul exploratorilor ! Asta, da ! Căci la ce sînt bune nucile de
cocos dacă nu mai sînt maimuţe să ţi le zvîrle în cap ? Şi mă
întreb, ce rost mai au capetele exploratorilor dacă nu pot fi
luate drept ţintă pentru un bombardament cu nuci de cocos ?
Nici nu-mi mai aduc bine aminte cît e de cînd am tras ultima
oară. In tot cazul exploratorul avea o ţeastă rasă, roşie ca fo
cul, de-ţi era mai mare dragul să-1 pocneşti. Ţin minte că...

Dar Cepelică şi Ursul erau departe şi nu-i mai auzeau pălăvrăgeala.

—Maimuțele — îi explică Cepelică Ursului — sînt nişte ființe tare proaste şi flecare. Sar de la una la alta şi vorbesc fără noimă.

—La urma urmelor mi-e nițel milă de ea. De ce n-o fi dormind oare ? Pentru că n-a reuşit să spargă nuca ? Nu, nici vorbă. Se gîndeşte, sărăcuța, la îndepărtata ei pădure...

Nici Leul nu dormea : îi privi cu coada ochiului, dar nu-şi întoarse capul să vadă încotro se îndreptau. Era un animal mîndru şi înțelept şi nu-l interesa agitația oamenilor.

Ajunseră netulburați la cuşca urşilor.

Sărmanii bătrîni îl recunoscură de îndată pe băiețaşul lor şi-i întinseră brațele printre zăbrele.

Cît timp fu ocupat cu descuiatul uşii, Cepelică îi lăsă să se îmbrățişeze şi să se sărute în voie apoi, văzînd că nu mai sfîrşesc, îşi cam pierdu răbdarea.

•—• Mai terminați odată cu pupăturile. Uşa-i deschisă şi dacă nu ne cărăbănim de grabă se trezeşte paznicul şi adio libertate !

Dar cînd cei doi prizonieri ieşiră din cuşcă îmbrățişările reîncepură şi mai înfocate, acum nemaifiind la mijloc gratiile ca să-i stînjenească.

Cepelică se înduioşa.

— Sărmanul meu tată — murmură el — ce-o să te mai strîng şi eu în brațe în ziua cînd o să te scap din închisoare ! Şi apoi, revenindu-şi : Gata, nu mai zăboviți... la drum ! porunci el.

Bătrînii țineau însă să-şi ia rămas bun de la o familie de urşi polari ce locuiau nu departe, pe malul unui lac mititel, apoi mad voiau să arunce o privire la cuşca Girafei, chit că dormea la ora aceea.

între timp, toată grădina începuse să freamăte şi vestea plecării urşilor zbura din gură în gură, pînă la cele mai îndepărtate colțuri.

Ce vreți, urşii erau iubiți de toți şi toți se bucurau, afară de Focă. Ea nu putea să-i sufere (era între ei o veche duşmănie de familie) aşa că începu să scoată nişte urlete atît de ascuțite, încît gardianul, cu tot somnul lui adînc, se deşteptă.

—Ha ? Ce s-a întîmplat ? întrebă acesta buimăcit pe elefant.

—Habar n-am, — răspunse bătrînul filozof. Ce să se întîmple ? Ştiți doar că nu se întîmplă niciodată nimic. Nu pricep ce-ați vrea să se întîmple tocmai astă-noapte ? Doar nu sîntem la cinema. Numai acolo se întîmplă din zece în zece minute cîte o năzdrăvănie...

—Mda, s-ar putea să ai dreptate, — bombăni paznicul. Mă duc totuşi să dau o raită prin jur.

Trecu pragul barăcii şi fu cît p-aci să cadă în brațele celor trei fugari.

— Ajutor ! Ajutor ! începu el să strige.

Paznicii ajutori se treziră şi înconjurară grădina. Nu mai era chip de scăpare.

Cepelică şi cei trei urşi se aruncară în primul lac ce le ieşi în cale. Dar amarnic ghinion : nimeriseră drept în lacul Focei.

— Hi-hi-hi ! se hlizi ea în spatele lor. Domniile voastre o să-mi îngăduie să rîd : hi-hi-hi !

—Stimată doamnă — o dojeni Cepelică dîrdîind de frig — înțeleg buna voastră dispoziție. Dar socotiți că e frumos să vă distrați pe socoteala noastră în timp ce ne găsim într-o situație atît de desperată şi sîntem căutați cu luminarea ?

—Auzi, dumneata : dacă socotesc că e frumos ? Păi, asta nu e tot, copile. Află că-1 voi striga imediat pe paznic să pună laba pe voi.

Şi fără să mai stea pe gînduri se duse drept la paznic şi-l chemă să vină cu ajutoarele sale. Cît ai zice peşte urşii fură pescuiţi şi care nu-i fu mirarea paznicului cînd pescuiră trei uţşi în loc de doi cît îi lipseau. Unde mai pui că pe deasupra capturase şi un animal ciudat, de o specie necunoscută, înzestrat cu grai omenesc şi care turuia din gură :

—Domnule paznic, e o neînţelegere la mijloc. Vă rog să observaţi, eu nu sînt urs.

—Asta observ eu, zi mai bine ce făceai în lac ?

—Făceam baie.

—In cazul ăsta dumneata fii bun şi plăteşte amendă, deoarece scăldatul e interzis în grădinile publice.

-— Păi să vedeţi... N-am bani la mine, dar dacă sînteţi atît de amabil...

— Asta e, că nu-s amabil... şi pînă nu plăteşti amenda, te ţin zălog în cuşca maimuţelor. Noaptea asta o să stai acolo. Mîine om vedea noi ce-i de făcut...

Maimuţica, vechea noastră cunoştinţă. îl primi foarte veselă şi reîncepu de îndată firul obişnuitei flecăreli :

—Şi cum îţi spuneam — zise ea legănîndu-se în coadă — tocmai trecea exploratorul cu ţeasta roşie. Roşie, mănţelegi ?
Şi eu cînd zic roşu, roşu e. Şi te rog să mă crezi — eu nu mint
niciodată, decît dacă e nevoie, fireşte. Dar sînt aşa de plăcute
minciunile, zău că da,.. Au un farmec al lor, cu totul deosebit.
Şi cînd mint, parcă simt pe buze ceva dulce, dulce, ca de
pildă...

—N-ai vrea — o întrerupse Cepelică rugător — să amîi destăinuirile pe mîine dimineaţă ? Sînt frînt de oboseală şi aş
vrea să aţipesc oleacă.

—îmi dai voie cel puţin să-ţi cînt un cîntec de leagăn ? se oferi maimuţa.

—Nu, mulţumesc. Mă lipsesc bucuros.

—Atunci cel puţin să te învelesc cu plapuma ? ,

—Unde vezi tu plapumă aici ?

—Deh, ziceam şi eu aşa... ca să nu tac, — se bosumflă maimuța. Şi p-ormă, voiam să fiu drăguță. Dar dacă ții să de vin scîrboasă, îți stau la dispoziție cu cea mai mare plăcere.

Şi jignită pînă în adîncul inimii, îi întoarse spatele. Cepelică zîmbi îngăduitor şi, grăbindu-se să profite de ocazie, adormi pe loc.

Maimuța aştepta ca Cepelică s-o roage să se întoarcă, dar văzînd că acesta nu zice nici „pîs", se gîndi să o facă din proprie inițiativă. Dar cînd văzu că mosafirul doarme dus, se ghemui într-un colț, şi mai jignită, şi începu să-1 privească chiorîş.

Cepelică rămase două zile în cuşca maimuțelor, spre marea distracție a copiilor ce se plimbau cu dădacile prin grădina zoologică şi care nu mai văzuseră niciodată o maimuță îmbrăcată ca un copil.

A treia zi putu să-i trimită un bilet lui Cireşel. Acesta veni cu primul tren, plăti amenda şi astfel, în sfîrşit, îl scoase din cuşcă.

Cepelică îi ceru înainte de toate veşti despre prietenii săi şi auzind că dispăruseră fără urmă, deveni foarte îngrijorat:

-— Nu pricep nimic, — zise arcuindu-şi sprîncenele. în peşteră se aflau în siguranță deplină. Ce i-o fi făcut s-o părăsească 2

DESCRIEREA UNUI TRENULEȚ NEMAIPOMENIT

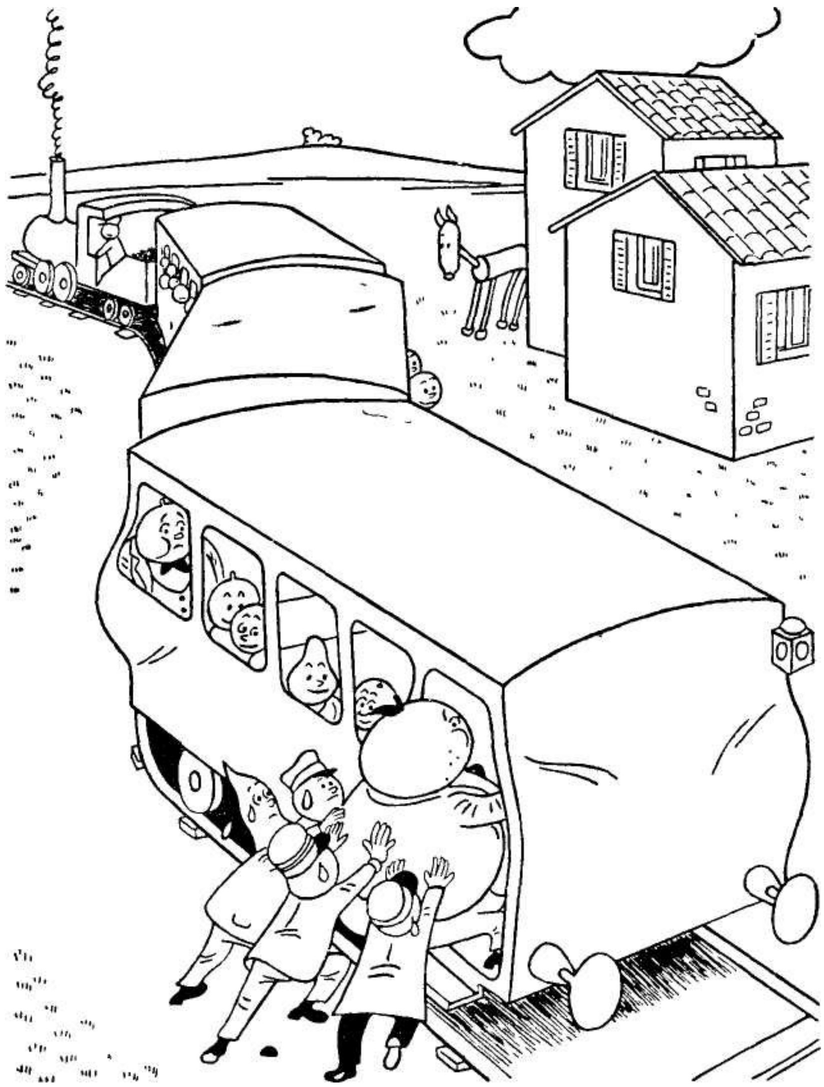
Ca să se întoarcă la castel, Cireşel şi Cepelică trebuiră să ia trenul. O, dar despre trenul acesta nu v-am povestit încă nimic. Ce mai încoace şi-ncolo, era un tren nemaipomenit, vă rog să mă credeți! Avea un singur vagon şi toate locurile erau lîngă ferestre, aşa că nimeni nu era nevoit să se ia la harță, pentru ca să poată admira priveliştea pe geam. Pentru copii, vă puteți închipui, era a opta minune a lumii.

Trenul era în acelaşi timp o minune pentru oamenii graşi, deoarece compartimentele erau căptuşite cu nişte perne de puf speciale, de care cei pîntecoşi îşi propteau burțile ca să poată călători nestînjeniți.

Cireşel şi Cepelică tocmai se pregăteau să se urce în tren, cînd auziră glasul lui Fasole.

— Curaj, domnule baron, nu desperați, încă un brînci şi sînteți înăuntru.

într-adevăr, baronul Portocală se străduia să se urce şi el în vagon, lucru cît se poate de anevoios din pricina burduhănosului său pîntec. Fasole singur nu putea să-1 împingă pe scări în sus, aşa că mai chemă în ajutor doi hamali de pe peron. Se opintiră toți trei şi abia reuşiră să-1 salte o treaptă.

într-adevăr, baronul Portocală se străduia să se urce şi el în vagon..

Şeful gării sosi şi el în fugă şi puse umărul. Cum însă uitase să-şi scoată fluierul din gură şi gîfîia din cauza sforțării, dădu pe neaşteptate drumul unei şuierături stridente.

Mecanicul, crezînd că s-a dat semnalul de plecare, învîrti manivela. Trenul se puse în mişcare.

—Opreşte ! Opreşte ! strigă şeful de gară.

—Ajutor ! Ajutor ! urla baronul Portocală.

Din fericire trenul pornise cu o smucitură atît de puternică, încît îl prăvăli de-a dreptul în vagon. Portocală răsuflă uşurat, îşi aşeză burta pe salteaua anume făcută şi desfăcu imediat pachetul cu mîncare, unde găsi un miel întreg, fript.

în timpul călătoriei, baronul fu prea ocupat cu înghițirea hartanelor de miel ca să-şi arunce privirea prin vagon, aşa încît nu-i văzu pe cei doi copii. îi zări în schimb Fasole, dar Cireşel, pecetluindu-şi buzele cu degetul, îi dădu să înțeleagă că trebuie să tacă. Peticarul clătină din cap în semn că a înțeles şi că nu va sufla nici o vorbă.

Aşadar tocmai vă povesteam despre trenul acesta cu totul şi cu totul neobişnuit, cînd a sosit baronul.

O altă curiozitate a acestui tren era mecanicul. Ca meca nic, n-am ce zice, era foarte iscusit, numai că pe lîngă asta era şi poet. Aşa că dacă trecea pe lîngă un cîmp presărat cu flori, oprea imediat locomotiva şi cobora să culeagă buchete de margarete, brînduşe sau nu-mă-uita.

Călătorii făceau gălăgie :

— Ce facem, domnule ? Mai zăcem mult aici ?

— Asta-i curată înşelătorie ! Să ni se dea înapoi banii pe bilete !

— Te pomeneşti că ai de gînd să încălzeşti cazanul cu ghiocei în loc de cârbuni, — îl lua în răspăr vreun mucalit.

Nu putem trece cu vederea nici pe controlor. Era o persoană foarte îndatoritoare. Cînd se lăsa ceață, lumea se plîngea că nu se vede peisajul.

—Ce tren mai e şi ăsta, — se burzuluiau iubitorii de na tură. Priveşti pe geam şi nu vezi absolut nimic. Parcă ai că
lători într-o ladă.

—Nu cumva sîntem" într-un tren de marfă ?

Atunci amabilul şi răbdătorul controlor se aşeza în spatele călătorilor şi arătînd cu degetul făcea să defileze înaintea lor privelişte după privelişte. El cunoştea traseul şi peisajul pe de rost şi putea să-1 descrie cu ochii închişi.

— Aici, la dreapta — arăta el — se găseşte un canton... O cantonieră cu cosițe bălaie salută cu un stegulet roşu. E o fată drăgălaşă, îmbrăcată într-o rochie galbenă cu dungi al bastre.

Călătorii priveau, nu vedeau decît perdeaua groasă de pîclă, dar zîmbeau mulțumiți.

— Priviți, domnilor, chiar în fața noastră — continua conductorul — se întinde lacul. E foarte mare şi chiar în mij locul lui se înalță o insulă, lîngă care se leagănă o bărcuță. O pînză roşie, pătrată, se umflă în vînt, iar în vîrful catargu lui flutură un fanion albastru cu steluțe aurii. în undele lui molcome şi străvezii se zbenguie peşti de argint, iar pescă ruşii se reped să-i înhațe.

Lumea se uita, scrutînd valurile albicioase ale cetii şi, deşi nu vedea decît geamul mat, surîdea încîntată.

Baronul Portocală se plimba cu trenul tocmai ca să ,,vadă" în acest fel peisajul. Era prea leneş şi prea ocupat cu mîncarea ca să mai aibă timp să se zgîiască pe fereastră şi să-1 admire cu proprii săi ochi.

In timp ce conductorul cu glas blînd şi binevoitor înfățişa» priveliştile una după alta, baronul încerca plăcerea de nedescris de a-1 asculta cu ochii închişi, mestecînd de zor pulpa friptă de miel.

— Aici, la stînga, se află o turmă de oi scoasă la păşune. Mioarele sînt toate albe. Un berbecuț negru zburdă printre

ele şi rupe margaretele. încă nu-i place iarba verde. Cîinele are la gît un clopoţel. îl auziţi ?

Şi într-adevăr răzbătea pînă la ei un clinchet : cling... cling...

Călătorii aveau astfel cea mai bună dovadă că povestitorul le spunea adevărul.

Cireşel şi Cepelică ascultau şi ei descrierile atît de colorate ale conductorului, uitînd un pic de propriile lor necazuri.

'Căci cine nu uită de griji cînd trenul îl leagănă, şi prin faţa ferestrei se perindă în zbor copaci, dealuri înverzite, case, şi — chiar dacă nu le zăreşti prin negură — ştii totuşi că sînt la locul lor şi că nimeni nu le poate clinti ? Şi ceaţa dispare ca prin farmec risipită de glasul blajin al conductorului care cunoaşte fiece colţişor.

Să-i părăsim deocamdată pe prietenii noştri ce stau atît de liniştiţi, răsturnaţi pe pernele vagonului, aproape sub nasul baronului Portocală, îmbătat de mirosul fripturii de miel, şi să aruncăm o privire şi prin alte părţi.

De pildă, exact în clipa cînd trenul gonea prin faţa pădurii, un tăietor de lemne tăia în sfîrşit funiile ce-i ţineau legaţi de trei zile în vîrful stejarului pe cei doi detectivi.

Mister Morcovely şi Adulmici îşi luară picioarele la spinare şi o rupseră la fugă ca să-şi urmeze cercetările.

Pădurarul privi un timp în urma lor, crucindu-se, apoi se pregăti să doboare stejarul, cînd văzu ivindu-se printre copaci un pluton întreg de Lămîiaşi sub comanda unui Lămîilă de rangul doi.

— Atenţie, — ordonă Lămîilă.

Omul scăpă din mîini toporul şi încremeni în poziţie de drepţi.

— Pe loc repaus, — urmă o altă comandă.

Tăietorul se execută întocmai.

— N-ai văzut trecînd pe aici două persoane, mai precis un cîine cu stăpînul său ?

După cum vedeți, cei de la castel, îngrijorați de dispariția prelungită a celor doi, hotărîseră să trimită un pluton de polițişti în căutarea lor. Pădurarul, ca mai toți oamenii săraci, nu prea avea încredere în polițai. E drept că cei doi indivizi pe care îi găsise legați de copac păreau nişte smintiți, pentru că de îndată ce scăpaseră se trîntiseră pe jos, lipindu-şi urechea de pămînt ca pentru a asculta dacă nu se apropie niscaiva indieni, dar pentru nimic în lume nu i-ar fi dat pe mîna sticleților.

—Dacă îi caută Lămîiaşii — îşi zise el — trebuie să fie doi oameni cumsecade.

—Au luat-o într-acolo, — zise el fără să clipească, arătînd polițiştilor exact direcția opusă celei pe unde o tuliseră cei doi.

—Foarte bine, — strigă Lămîilă de rangul doi. O să-i ajungem imediat. Atențiune, drepți!

Tăietorul de lemne luă poziția de drepți, salută şi se uită după ei cum se îndepărtează în pas alergător. îşi şterse apoi broboanele de sudoare de pe frunte, suspină uşurat şi începu să izbească cu securea în trunchiul copacului.

Se scurse aşa vreun sfert de ceas, cînd îi ajunse la ureche un zvon de glasuri şi o vălmăşeală de paşi. »Se pomeni cu meşterul Strugure, Dovleac, Afină, Mazăre, profesorul Pară şi mătuşa Lubenița care năvăliră să-1 întrebe de n-a văzut trecînd cumva pe Cepelică.

—Nici nu-1 cunosc — răspunse tăietorul de lemne mirat — şi pe urmă n-am văzut prin pădure nici un băiat.

—Dacă totuşi dai de el, spune-i că de trei zile sîntem în căutarea lui, — îl rugă meşterul Strugure care părea să fie capul expediției.

Şi expediția se puse în mişcare.

Nu trecu însă nici un ceas — stejarul tocmai stătea să fie doborît — cînd îşi făcură apariţia Cepelică şi Cireşel.

Vicontele nu voise să se mai întoarcă la castel în ziua aceea, ca să-şi ajute prietenul la căutarea celor dispăruţi.

Tăietorul de lemne le povesti tot ce ştia în legătură cu ciudata expediţie şi Cepelică pricepu că şi prietenii lui îl căutau. Misterul dispariţiei lor din peşteră era astfel dezvăluit.

Pînă la asfinţit, tăietorul de lemne avu parte să mai vadă multă lume perindîndu-se prin faţa lui.

întîi de toate pe Ridichiuţa cu „piraţii" săi, care îl căutau şi ei pe Cepelică, şi mai tîrziu pe distinşii domni Pătlăgică şi Pătrunjel, care porniseră în căutarea lui Cireşel, convinşi fiind că vicontele a fost răpit de evadaţi.

Dar pentru truditul pădurar întîmplările neaşLeptate erau departe de a se isprăvi în ziua aceea.

Odată cu asfinţitul pădurea începu să răsune de clinchete de zurgălăi. La început socoti că erau poliţiştii de dimineaţă, dar se încredinţară curînd că era vorba de guvernatorul însuşi, prinţul Lămîie care, îngrijorat de soarta poliţiştilor săi ce nu mai reveneau la bază, pornise personal în căutarea lor.

Contesele Cireşiamare îl însoţeau cocoţate pe pernele-caleştei lor, vesele şi încîntate, de parcă ar fi pornit la vînătoare.

Tăietorul de lemne încercă să se pitească în dosul unui trunchi : ştia că nu-i prea bine să te arăţi în zdrenţe în faţa prinţului, căci la vederea săracilor îl apucau năbădăile.

Un Lămîilă de rangul întîi, aşezat în trăsură la dreapta prinţului, îl zări însă şi-1 strigă :

—Hei, flendurosule !

—La ordin, înălţimea voastră, — se bîlbîi tăietorul de lemne.

—N-ai văzut trecînd pe aici un pluton de poliţişti ?

Omul nostru văzuse, după cum ştiţi, mult mai mult decît atîta, dar ştia că atunci cînd vorbeşti cu prinţul Lămîie e mai bine să nu ştii nimic.

Răspunse aşadar că nu ştie nimic. Dacă ar fi spus : ,,Da, i-am văzut", l-ar fi luat desigur la întrebări, poate n-ar fi ştiut să răspundă şi ar fi putut la urma urmei înfunda chiar puşcăria.

Aşa, luă pe ,,nu ştiu" în braţe şi scăpă cu faţa curată.

Cît despre cortegiul prinţului, acesta se pierdu în pădure tot în direcţia pe unde o apucaseră şi poliţiştii.

Noaptea'se lăsa cu repeziciune asupra pădurii, şi este în interesul istorisirii noastre s-o lăsăm să coboare cît mai repede, ca să se facă întuneric deplin. în întuneric povestirile devin mai palpitante. Şi nu numai povestirile, ci şi urmăririle.

Căci din momentul în care pădurea fu învăluită într-o beznă de nepătruns, povestirea noastră s-a prefăcut şi ea într-o adevărată cursă de urmărire în care campionii ciclişti ar fi putut dovedi cu strălucire de ce sînt în stare : ce păcat că nu puteau lua şi ei parte !

Participau în schimb : Morcovely, care umbla cu Adulmici pe urmele evadaţilor, poliţiştii ce umblau după Morcovely, prinţul care-şi căuta poliţiştii, meşterul Strugure care călăuzea expediţia în căutarea lui Cepelică, acesta şi Cireşel care căutau pe meşterul Strugure, Ridichiuţa care-1 căuta pe Cepelică, Pătlăgică şi don' Pătrunjel ce-1 căutau pe Cireşel şi dedesubt, scormonind pămîntul, în căutarea tuturor, gonea — cred c-aţi ghicit — chiar coana Cîrtiţa.

în ajun, Cîrtiţa făcuse o vizită în peştera unde se adăpostiseră fugarii şi dăduse peste următorul bilet: „Cepelică dispărut fără urmă. Plecăm în căutarea lui. Dacă aflaţi ceva, da-ţi-ne de ştire".

Abia apucă să-1 termine de citit că se şi puse să sape cu furie în toate direcţiile. Peste capul ei se auzeau tropăind, în dreapta şi-n stînga, tot felul de paşi : singuratici, în ceată, în coloane... Treceau însă cu atîta repeziciune, încît pînă să-şi scoată capul din muşuroaiele ei, se şi făceau nevăzuţi.

— Asta parcă-i insula lui Peter Pann, zău aşa — îşi zise Cîrtiţa care auzise de acest vestit personaj şi de insula lui, unde toţi se fugăreau unii pe alţii, de parcă şi-ar fi muşcat cozile.

Numai lupii lipseau. Nu îndrăzneau să se arate la vedere : îşi închipuiau că se desfăşoară o vînătoare cu hăitaşi şi stăteau ascunşi în viziunile lor.

TINĂRUL DUCE MANDARINA ŞI STICLA GALBENĂ

In timp ce contesele umblau în căutare de aventuri vînătoreşti, la castel rămăseseră stăpîni absoluţi baronul Portocală şi ducele Mandarină. Erau singuri singurei în tot castelul, în afară de slujitori, bineînţeles.

Tînărul duce fu primul căruia i se urî cu atîta singurătate şi potrivit obiceiului său se cocoţă pe marginea ferestrei, ameninţînd că se aruncă în gol şi îşi zdrobeşte creierii dacă... dar din păcate nu era nimeni care să ia în seamă acest tragic ,idacă"...

„Ciudat, -— se gîndi el scobindu-se cu degetul în nas — ar fi trebuit de mult să se înfiinţeze cineva aici. De ce nu dă nimeni nici un semn de viaţă ? Poate că n-am ţipat destul de tare?"

Tînărul duce mai strigă de cîteva ori, din ce în ce mai smiorcăit, apoi porni în căutarea baronului.

— Iubite vere, — zise intrînd în odaia acestuia.

—Hm ? mormăi baronul încercînd să expectoreze o aripă de găină ce i se oprise în gîtlej.

—Ai auzit ultima noutate ?

—Au adus un nou transport de găini ? întrebă baronul, care cu o zi înainte constatase îngrijorat că în coteţele cas
telului, ca şi în cele din sat, nu mai rămăsese picior de pasăre.

— Dă-le-ncolo de găini, — îl repezi tînărul duce. Alta e buba : sîntem singuri. Am fost părăsiți! Castelul e pustiu !

Baronul îl privi îngrijorat.

—Vai de mine ! Şi cine o să ne pregătească cina ?

—La naiba cu cina dumitale ! Zi, ce-ar fi dac-am profita de absența prea iubitelor noastre verişoare ca să dăm o raită prin pivnițele castelului ? Am auzit că sînt ticsite cu vinuri de cea mai bună calitate.

—Aş — se strîmbă baronul — nici gînd... La masă ele nu servesc decît vin de calitatea treia, o poşircă din pricina că reia m-am ales cu arsuri la stomac.

—Chiar aşa — îl ațîță tînărul duce — dumitale îți bagă pe gît cele mai infecte băuturi şi în beci țin ascunse toate vinurile de viță veche, ca să se îndestuleze doar ele, după ce vei fi plecat.

Tînărul duce nu se dădea în vînt după băuturi alese, în schimb ținea cu tot dinadinsul să cerceteze subteranele castelului, pentru că îi ajunsese la ureche zvonul că cele două contese ar fi zidit undeva în străfundurile castelului comoara prințului Cireaşă, ca să nu fie nevoite să o împartă cu rudele răposatului.

—Dacă aşa stau lucrurile — îşi dădu cu părerea baronul vădit impresionat — n-ar strica, zău, să aruncăm şi noi o privire pe acolo. Verişoarele noastre săvîrşesc un mare păcat dosind în pivniță vinurile cele bune. Trebuie să le ajutăm să-şi curețe sufletul de păcat. E o datorie sfîntă, în orice caz...

—Nu crezi — continuă tînărul duce, şuşotind la urechea baronului — că ar fi mai bine să-i dăm azi liber lui Fasole ? Să coborîm numai noi doi în pivniță ! îți car eu roaba.

Baronul primi pe dată şi Fasole se alese pe nepusă masă cu o jumătate de zi liberă.

Dar — o să întrebați : de ce nu coboară tînărul duce singur în beci dacă ține atît de mult la comoară ? Pentru că

dacă ar fi fost descoperiți, să poată arunca toată vina pe baron. Avea pregătit şi răspunsul :

— Trebuia neapărat să-1 însoțesc. N-a fost chip să scap de el. Murea de sete şi căuta ceva de băut.

Şi tînărul duce îşi frecă mulțumit mîinile — numai în gînd fireşte — deoarece trebuia cu amîndouă să se opintească din răsputeri la roaba pe care baronul îşi aşezase burdihanul.

Roaba i se părea nespus de grea, dar spre norocul lui n-avea s-o coboare decît cîteva trepte pe scări în jos.

La înapoiere nici nu se gîndea. „Văzînd şi făcînd" — îşi zise el şi, icnind, urni roaba din loc.

în aceeaşi clipă se pomeni însă tîrît pe scări de greutatea pîntecului baronului, cu o viteză atît de mare, încît s-ar fi strivit de uşa beciului ca o muscă, dacă norocul nu l-ar fi slujit şi n-ar fi găsit-o dată în lături.

Tînărul duce străbătu cît ai clipi din ochi gangul de la intrare şi pivnița în toată lungimea ei, printre două rînduri de butoaie uriaşe peste care se înălțau în rafturi mii şi milioane de sticle de vin, înfundate şi cu etichete prăfuite.

—Opreşte ! Opreşte ! striga baronul. Priveşte ce minu năție !

—Mai încolo —răspundea tînărul duce — sînt nişte sti cle şi mai şi...

în fața acestor oşti de butoaie, pe care le vedea defilînd pe două coloane, a acestor batalioane, aliniate ca la paradă, de sticle, căni, garafe, damigene şi butoiaşe baronul era mistuit de patimă şi, deznădăjduit, simțea că-1 podideşte plînsul.

— Adio, adio, sărăcuțelor — le făcea cu mîna suspinînd — rămîneți cu bine, nu ne vom revedea nicicînd... Adio !

în sfîrşit tînărul duce simți că roaba şi-a încetinit viteza şi putu s-o oprească.

Chiar acolo, în partea stingă, şirul de sticle se întrerupea, lăsînd o adevărată adîncitură în perete, în fundul căreia se zărea o uşiță.

Baronul se întinse cît putu mai bine pe pardoseală şi prinse a înşfăca din dreapta şi din stînga cîte două sticle deodată ; le scotea apoi dopul cu dinții, care de atîta mestecat deveniseră tari ca fierul şi le dădea pe gît ca printr-o pîlnie. Din cînd în cînd se oprea ca să mai răsufle.

Tînărul duce îl privi un timp, apoi se strecură în adîncitura amintită.

— Unde te duci, prea iubite vere ? De ce nu guşti şi mătăluță din licorile astea dumnezeeşti ?

— Mă duc să-ți aduc o sticlă cu un vin grozav pe care o zăresc colo în fund.

— Cerul o să te răsplătească pentru osteneala ce ți-o dai, — bolborosi baronul Portocală printre sughițuri. Ai dat să bea unui însetat... Nu vei muri niciodată de sete.

Uşița nu avea broască.

— Ciudat -— murmură Mandarină printre dinți — poate că se deschide printr-un mecanism secret.

începu să pipăie uşița centimentru cu centimetru, în căutarea mecanismului secret, dar zadarnic îşi tocea buricele degetelor, uşa rămase închisă.

între timp baronul golise pînă la una toate sticlele din jur şi începu să se tîrască de-a buşilea spre firida unde tînărul duce, ajuns aproape la capătul răbdărilor, se muncea şi asuda.

—Ce tot meştereşti aici, scumpe vere ?

—încerc să deschid uşa asta, şi grozav m-aş bucura să reuşesc, pentru că sînt sigur că îndărătul ei am să dau peste cele mai straşnice vinuri.

—Lasă, nu te mai omorî atîta, întinde mai bine mîna, că doar eşti ca argintul viu, şi dă-mi încoace sticla aia cu eticheta galbenă. Cred că e un vin chinezesc vechi, cum n-am mai băut niciodată în viața mea.

Tînărul duce zăbovi un timp, căutînd sticla rîvnită de baron. în sfîrşit o găsi.

Era o sticlă obişnuită, la fel cu celelalte. Neobişnuită era doar culoarea ei. Pe cînd toate celelalte sticle aveau etichete roşii, aceasta avea lipită o etichetă galbenă.

Blestemînd în gînd gîtlejul veşnic uscat al baronului, tînărul duce întinse plictisit mîna să ia sticla.

Ciudat. Sticla părea zidită în suportul ei. Tînărul duce se chinui mult pînă izbuti s-o clintească din suport.

— Parcă-i turnată în plumb, — spuse el furios.

Dar chiar în clipa cînd ridică sticla, uşa se crăpă încetişor şi se deschise fără zgomot, parc-ar fi avut ţîţînele unse. Baronul se uită înmărmurit:

— Mandarină ' Mandarină ! strigă el. Asta nu-i o sticlă ! E o cheie... Priveşte. Ai deschis uşiţa.

„Asta era care va să zică mecanismul secret, — îi fulgeră prin minte tînărului duce, dar n-avu timp să-şi încheie gîndul, că în pragul uşii răsări un omuleţ ce se închină politicos şi zise cu o voce cristalină :

•— Bună ziua, domnilor. Vă mulţumesc din toată inima că aţi fost atît de binevoitori. De trei ceasuri mă muncesc zadarnic să deschid uşiţa asta. Cum de aţi ghicit că am nimerit prin părţile astea ?

—Cireşel! strigară într-un glas tînărul duce şi baronul.

—Dragul meu Cireşel, — adăugă baronul care fiind puţin cherchelit era pornit pe drăgălăşenii. Dragul meu, vino să te pup.

Tînărul duce nu împărtăşea de fel entuziasmul baronului.

—Poftim, ăsta mai lipsea acum ! şuieră el printre dinţi, şi de necaz simţi că-i plesneşte fierea. îşi ascunse însă supărarea şi i se adresă cu un zîmbet prefăcut: Scumpe verişor, pentru noi e o deosebită plăcere să-ţi ghicim dorinţele şi săţi le îndeplinim.

—Numai că — îi dădu peste nas Cireşel — nu prea aveaţi cum să ghiciţi că mă voi întoarce la castel pe drumul

ăsta şi, avînd în vedere pe de-o parte faptul că nu v-am încunoştiinţat, iar pe de altă parte că la ora asta sînteţi singuri în tot castelul, am toate motivele să cred că puneţi la cale cine ştie ce ticăloşie pe aici. O să vedem noi asta mai tîrziu. Deocamdată am plăcerea să vă prezint pe prietenii mei.

Şi făcînd un pas în lături, lăsă să pătrundă, unul după altul, pe toţi prietenii săi : Cepelică, Ridichiuţa, meşterul Strugure, moş Dovleac, avocatul şi pe toţi ceilalţi.

— Bine, dar asta e o adevărată năvală, o invazie ! izbucni Mandarină încremenit de mirare.

Şi nu se înşela de loc. Era cu adevărat o invazie, pusă la cale de Cireşel.

Tot gonind şi învîrtindu-se prin pădure, unii în căutarea celorlalţi, izbutiră la un moment dat să se regăsească. Putuseră totodată să-şi dea seama că toţi duşmanii lor, afară d& duce şi de baron, erau plecaţi din castel.

Cireşel, care ştia de existenţa gangului secret ce ducea din pădure în beciurile castelului, le propusese atunci să cucerească fortăreaţa duşmană.

După cum aţi văzut, acţiunea reuşi pe deplin.

Tînărul duce fu închis în odaia lui şi pus sub supravegherea lui Fasole.

în schimb baronul rămase în pivniţă, căci nimeni n-avea" poftă să facă pe ascensorul.

MISTER MORCOVELY ESTE NUMIT CONSILIER MILITAR

Cînd se lăsă seara şi întunericul învălui castelul, în inima cîtorva începu să încolţească unele temeri:

—Şi acum ce-i de făcut ? întrebă lelea Lubeniţa. Doar n-o să rămînem aici în vecii vecilor. Avem şi noi casele noastre, trebuşoara noastră...

—Nici nu avem să rămînem aici în veci, — răspunse Cepelică. O să începem tratative cu duşmanii. Nu cerem decît libertate pentru toţi. Cînd vom fi siguri că nimănui n-o să i se întîmple nici un rău, o să plecăm cu toţii din castel.

—Dar cum o să ne apărăm ? sări şi domnul Mazăre. Apărarea unui castel ca ăsta este o operaţie militară foarte complicată. Se cer cunoştinţe de strategie, tactică şi balistică.

—Ce-i aia... balistică ? se încumetă lelea Lubeniţa. Ia-o mai uşor, maestre, nu ne mai zăpăci şi dumneata cu cuvinte d-astea sucite.

—Daţi-mi voie — se înfurie avocatul — voiam să precizez doar că printre noi nu se găseşte nici un general. Cum credeţi că e cu putinţă să le ţinem piept fără un singur general ?

— în pădure se învîrtesc cel puţin patruzeci de generali — zise Cepelică — şi totuşi n-au fost în stare să ne prindă.

— în sfîrşit, om trăi şi om vedea, — bodogăni domnul Mazăre.

îl apucase tremuriciul numai la gîndul că vor trebui să susţină un lung asediu fără un general care să se priceapă în chestiuni de strategie, tactică şi balistică.

—Nu avem tunuri, — îşi dete cu părerea moş Dovleac.

—Nu avem mitraliere, — mormăi îngîndurat Pară.

—Nu avem puşti, — adăugă şi meşterul Strugure.

—O să avem tot ce ne trebuie, fiţi fără grijă — curmă Cepelică văicăreala. De altfel, dac-aţi terminat de cinat, de ce
nu mergeţi la culcare ?

Plecară să se culce. în patul baronului Portocală se suiră şapte şi tot mai era loc destul. Neică Afină şi moş Dovleac coborîră în curte ca să se culce în căsuţa lor, ce se afla jos, lîngă poartă.

Jăvroi, care se instalase în căsuţă, îi primi mîrîind neprietenos, dar cum era un cîine ce respecta legea, după ce i se dovedi că deţine ilegal imobilul respectiv, se resemna să se culce în vechea lui cuşcă.

Moş Dovleac se aşeză la fereastră şi privi afară, în timp ce neică Afină se aşternuse la picioarele lui.

— Ce noapte frumoasă — suspină Dovleac — ce noapte liniştită. Ia te uită, se văd şi focuri de artificii.

într-adevăr, ca să distreze contesele, prinţul Lămîie organizase în pădure jocuri de artificii. Lega de gura tunurilor cîte un mănunchi de Lamîiaşi şi îi proiecta spre cer. Lămîiaşii-rachetă ofereau o privelişte minunată.

La un moment dat, totuşi, Pătlăgică se apropie de prinţ şi îi şopti alarmat la ureche :

—Alteţă, vă consumaţi toată armata.

Prinţul opri artificiile cu părere de rău.

—Ce păcat, — oftă el întristat. /

într-adevăr, ca să distreze contesele, prințul Lămîie organizase în pădure *jocuri de artiiicii.*

— Iată — exclamă Dovleac privind prin ferestruica sa, — focurile de artificii au luat sfîrşit.

Prinţul numără ostaşii supravieţuitori, pentru a continua cu ei urmărirea fugarilor. îi mai rămăseseră destui, dar era mai prudent să aştepte zorile.

Porunci să se întindă un cort frumos pentru contese, care însă de emoţie nu reuşiră să închidă un ochi toată noaptea.

Către miezul nopţii, Pătlăgică ieşi să ia niţel aer şi totodată să-şi mai liniştească nervii. (A, da, uitasem să vă spun că focurile de artificii îl cam zdruncinaseră. ,,Ce tîmpenie — pufnea furios cavalerul — să-ţi faci praf şi pulbere atîţia Lămîiaşi destoinici cu nişte iluminaţii caraghioase...")

Se urcă pe un dîmb din apropiere, socotind că ar putea eventual zări focul de tabără al evadaţilor, dacă l-or fi aprins cumva. Care nu-i fu însă mirarea să constate că toate ferestrele castelului erau luminate.

„Baronul şi tînărul duce îşi fac de cap, — se gîndi înciu-„dat. Cînd o să-i înhăţăm pe blestemaţii ăştia de fugari şi cazul Cepelică va fi lichidat, o să-i punem noi niţel la punct pe trîntorii ăştia doi."

Rămase un timp cu privirea aţintită spre castel şi simţea cum îl cuprinde o furie din ce în ce mai mare.

— Netrebnicii — îi blagoslovea în gînd — pungaşii !... O - să le ducă la sapă de lemn pe nenorocitele astea două de con tese zănatice şi mie n-o să-mi rămînă decît oasele de la os păţul lor.

Una după alta ferestrele castelului se întunecară. în cele din urmă rămase luminată una singură.

— Tînărul duce Mandarină — şuieră Pătlăgică printre dinţi — nu poate să doarmă pe întuneric. îi e frică. Dar ce naiba tot face acolo ? Ia te uită, ce soi de nătărău ! Se distrează cu lumina. O stinge, o aprinde... Secătura, o să strice întreru pătorul. Pînă la urmă o să facă un scurt circuit şi o să dea foc

castelului. Termină ! Termină odată ! începu să strige fără să-şi dea seama.

Din depărtare părea, într-adevăr, că tînărul duce se joacă la lumina electrică, ca să-i facă înadins în ciudă. La un moment dat însă povestea i se păru suspectă.

„Dar dacă sînt semnale ?" se gîndi deodată văzînd că jocul nu se mai isprăveşte.

„Perfect... Dar ce fel de semnale ? Cu ce scop ? Adresate cui ? Ah, aş da un ban găurit să ştiu ce înseamnă toate astea... Trei semnale scurte... trei lungi... alte trei scurte... întuneric. Şi din nou : trei semnale scurte... trei semnale lungi... trei scurte... Fac prinsoare că a lăsat aparatul de radio deschis şi acompaniază vreun tango, stingînd şi aprinzînd lumina. N-am ce zice, o distracţie demnă de un măscărici ca el!"

Pătlăgică se întoarse în tabără şi întîlnind pe drum un dregător ce părea să fie un om învăţat, îl întrebă dacă nu cumva cunoaşte alfabetul semnalelor.

—Cum de nu — răspunse dregătorul — sînt doctor în semnalizări, licenţiat al Universităţii din Camerino.

—Şi ce înseamnă un semnal aşa şi aşa ? îl întrebă Pătlă gică descriindu-i semnalul ce venea de la fereastra tînărului duce Mandarină.

—S... O... S... înseamnă : „Salvaţi sufletele noastre", — tălmăci doctorul. Sau pe scurt: ajutor !

—Ajutor ? încruntă din sprîncene Pătlăgică. în cazul acesta nu-i o aiureală a tînărului duce. Pare-se că vrea să ne comunice ceva. O fi într-adevăr în primejdie....

Şi fără să mai stea pe gînduri o porni cu paşi mari spre castel.

Ajuns la poarta castelului îl fluieră pe Jăvroi. Se aştepta să-i sară în întîmpinare din cocheta lui vilişoară, dar îl văzu cu uimire ieşind cu urechile bleojdite din vechea sa cuşcă.

— Ce-i asta ? îl întrebă nedumerit.

—Ce să fie ? mîrîi cîinele prost dispus. Respect legea, asta e ! Proprietarii legitimi mi-au arătat hîrtii şi acte în regulă şi vrînd-nevrînd a trebuit să le cedez locul.

—Care proprietari ?

—Un anumit Dovleac şi unul Afină.

—Şi acum unde sînt ?

—Unde să fie ? răspunse cîinele morocănos. Trag aghi oase în casa lor. Aşa cred cel puțin, deşi nu prea pricep cum poate să doarmă acolo moş Dovleac, cînd nu încape în casă decît stînd pe vine.

—Şi cine e la castel ?

—O, lume multă ! O droaie de invitați. Toți oameni de rînd, cizmari, scripcari, cepe şi aşa mai departe. .

—Vrei să zici Cepelică ?

—Da, cred că aşa îl cheamă. Pare-mi-se că tînărul duce Mandarină e tare supărat. S-a închis în apartamentul său şi n-a mai ieşit toată seara.

— Asta înseamnă că este prizonier, — judecă Pătlăgică, schimbînd fețe-fețe.

—La rîndul său, baronul Portocală — urmă Jăvroi — s-a închis şi el, dar nu în odaie, ci în beci. De ceasuri întregi se aude dintr-acolo un adevărat bombardament de sticle desfundate, de ți-i mai mare dragul să-1 asculți.

—Bețiv afurisit, — scrîşni Pătlăgică.

— Ceea ce însă nu pot pricepe în ruptul capului — continuă dulăul — este că tînărul viconte Cireşel s-a înhăitat cu golănimea asta, uitînd îndatoririle ce revin rangului său...

Pătlăgică alergă cît îl ținură picioarele în tabără, îl trezi pe prinț şi pe contese şi le aduse la cunoştință îngrozitoarea veste. Nobilele contese ar fi vrut să se întoarcă de îndată la castel, dar prințul se împotrivi :

— Petrecerile din noaptea asta au vlăguit oarecum capacitatea oştirii mele. Nu dispunem de un număr destul de mare de soldați ca să încercăm un atac nocturn. Să aşteptăm zorile.

Trimise apoi după don' Pătrunjel, mare specialist în aritmetică, şi-1 puse să socotească forţele armate rămase după prăpădul făcut cu focurile de artificii.

Don' Pătrunjel făcu rost de cretă şi de o tăbliţă şi trecînd din cort în cort însemna cu o cruce pe fiecare soldat prost şi cu două cruci pe dregători şi generali. La sfîrşit trase linie şi făcu adunarea. Erau în total şaptesprezece Lămîiaşi şi vreo patruzeci de generali, la care se mai adăugau Pătlăgică, prinţul Lămîie însuşi, contesele, Morcovely, Adulmici, caii şi el însuşi. Pătlăgică nu vedea la ce anume ar putea folosi caii, dar don' Pătrunjel îi atrase atenţia că la toate asediile flancurile de cavalerie sînt de cea mai mare utilitate strategică.

Se iscă o aprinsa discuţie, la sfîrşitul căreia, prinţul Lămîie, pe deplin cucerit, încredinţa lui don' Pătrunjel comanda unui flanc de cavalerie.

Planul bătăliei fu studiat cu ajutorul lui mister Morcovely, ridicat cu acest prilej la rangul de consilier militar, şi încă străin.

Ca o primă măsură, Morcovely îi sfătui pe toţi să-şi mînjească feţele cu vopsea neagră ca să-i sperie pe asediaţi. Prinţul porunci să desfunde o mulţime de sticle şi după ce le dădură pe gît conţinutul, se amuză el însuşi,să-şi boiască generalii cu dopurile arse.

— Ce cinste deosebită ne faceţi, — ziceau generalii înclinîndu-se.

Iar prinţul, profitînd de această plecăciune, le înnegrea şi gîtul.

La răsăritul soarelui operaţia numărul unu era terminată. Prinţul părea foarte satisfăcut şi insistă să-i înnegrească şi pe civili, adică pe Pătlăgică şi pe contese.

— Situaţia e foarte gravă — declară el — şi de altfel nici n-am întrebuinţat încă toate dopurile.

Contesele se supuseră cu ochii scăldaţi în lacrimi. La orele şapte fix începu atacul.

BARONUL STRIVEŞTE FĂRĂ SĂ VREA DOUĂZECI DE GENERALI

Prima parte a planului de bătălie prevedea următorele : cîinele Adulmici, profitînd de prietenia absolut firească ce îl lega de cîinele Jăvroi, îl va convinge pe acesta din urmă să deschidă poarta parcului. în urma lui, pe poarta larg deschisă, vor da năvală, în galop, escadroanele de cavalerie de sub comanda lui don' Pătrunjel.

Această primă parte a planului căzu însă baltă pentru bunul motiv că poarta nu era închisă, ci dimpotrivă, dată în lături, iar Jăvroi, chiar la intrare, prezenta colegului său, în poziţie de drepţi, pentru onor arma, adică coada.

Adulmici se întoarse cu coada între picioare şi raportă înspăimîntat ciudata întîmplare.

—• Aici şi-a băgat diavolul coada, — zise mister Morcovely folosind o expresie foarte iubită de consilierii militari străini.

—Aici şi-au băgat mulţi, mulţi diavoli coada, întări Adulmici.

—De unde naiba or fi făcut rost de ei ? întrebă prinţul.

—De cine ?

—De toţi diavolii ăştia. —~

,

...o ghiulea de proporții nemaipomenite începu să se rostogolească la vale..

—Alteță, nu chiar diavoli propriu-zişi... Voiam să spun că dacă au lăsat poarta deschisă, precis ne-au întins o cursă.

—în cetzul acesta vom pătrunde prin intrarea din dos I hotărî prinţul.

Dar şi poarta din dos era deschisă.

Strategii prinţului nu mai ştiau pe unde să scoată cămaşa. Şi prinţului începu să-i iasă pe nas tot războiul acesta.

— Ține prea mult — i se tînguia el descurajat lui Pătlă gică — e prea lung, lung şi greu. Dacă aş fi ştiut-o dinainte, nici nu l-aş fi început.

în sfîrşit se hotărî să săvîrşească un act de eroism. Alinie pe cei patruzeci de generali ai săi şi comandă :

— Drepţi!

Cei patruzeci de generali înțepeniră ca un singur om.

— înainte, marş ! Unu, doi, unu, doi...

Pătrunseră pe poartă şi eroicul pluton se îndreptă în marş forţat spre castel care, după cum ştiţi, era aşezat pe creasta dealului. Urcuşul era destul de obositor şi pe prinț îl trecură toate sudorile.

— Continuă dumneata — zise el, predînd comanda unui Lămîie de rangul întîi — eu mă întorc să pregătesc atacul ge neral. De altfel nu mai aveţi mare lucru de făcut: linia întîia, grație intervenţiei mele personale, a şi fost străpunsă.

Lămîie de rangul întîi prezentă arma şi prelua comanda. După zece paşi ordonă cinci minute repaus. Era pe punctul să dea comanda pentru asaltul final — castelul nu mai era decît la o depărtare de vreo sută de metri — cînd se auzi o detunătură însp,äimîntătoare şi o ghiulea de proporții nemaipomenite începu să se rostogolească la vale în spre cei patruzeci de generali. Aceştia, fără să mai aştepte comanda lui Lămîie de rangul întîi, făcură stînga împrejur, rupseră rîndurile şi totodată o rupseră şi ei la fugă pe deal în jos. Iuţeala cu care fugeau era însă mult mai mică decît cea a misterioasei avalanşe care

în cîteva clipe îi ajunse din urmă, strivi douăzeci dintre ei de parcă ar fi fost nişte prune coapte, apoi continuă să vină de-a dura, trecu prin poarta deschisă, împrăştie cavaleria lui don' Pătrunjel ce tocmai se pregătea de şarjă şi răsturnă caleaşca conteselor Cireşiamare.

Cînd în sfîrşit îşi opri rostogolul, se văzu că nu era vorba nici de o mină magnetică, nici de un butoi cu dinamită, ci de nenorocitul baron Portocală.

—Scumpe vere ! strigă contesa Prima cu duioşie şi alergă spre el, aşa plină de praf şi ciufulită cum se ridicase de sub caleaşca.

—Doamnă, nu am cinstea să vă cunosc. Nu am fost nici odată în Africa.

—Eu sînt, dragul meu, contesa Prima.

—Doamne sfinte, dar ce v-a venit să vă sulemeniţi în ha lul ăsta ?

—Motive de ordin strategic. Dar dumneata cum de-ai ajuns să te prăvăleşti peste noi ca un bolid ?

—■ M-am grăbit să vă sar în ajutor. Puţin cam vijelios, ce-i drept, dar n-aveam încotro. O noapte întreagă m-am căznit să scap din pivniţa unde mă zăvoriseră bandiţii ăia. închipuiţi-vă : am ros uşa cu dinţii.

—Aţi ros o jumătate de duzină de butoaie, — şuieră Păt lăgică alb de furie.

—O dată văzut sub cerul liber, am început să mă dau de-a berbeleacul la vale, făcînd harcea-parcea în drum un trib de negri, aflaţi desigur în solda bandiţilor ălora, care vor să pună stăpînire pe castel.

Cînd contesa Prima îl lămuri că era vorba de patruzeci de generali, baronul căzu pradă unei negre remuşcări, dar în sinea lui era mîndru de propria lui forţă.

Prinţul Lămîie, ce tocmai îşi terminase baia în cortul său, crezu la început că pierderile suferite se datoresc unui contra-

atac al inamicului, dar se înfurie la culme cînd i se raportă că nimeni altul decît un aliat plin de cele mai bune intenții îi pricinuise tot acest dezastru.

— Eu, unul, nu închei alianțe cu nimeni — se zborşi el disprețuitor la baron. Războaiele le port pe cont propriu.

Şi adunînd rămăşițele oştirii — vreo treizeci de oameni, generali şi soldați — ținu următoarea cuvîntare :

— Dumnezeu să mă apere de prieteni! De duşmani mă apăr singur !

Prinții nu prețuiesc prietenia. Aşa se face că au întotdeauna prieteni nesinceri şi se mîngîie citind proverbe ce n-au nici cap, nici coadă.

După un sfert de oră fu lansat un nou atac. Zece oameni, unul şi unul, se avîntară la deal, scoțînd urlete sălbatice pentru a înspaimînta măcar copiii şi femeile ce se găseau printre asediați.

Fură întîmpinați cu multă complezență. Chiar prea multă, s-ar putea zice.

Cepelica hotărîse să prevadă cu tulumbe pompiereşti cele mai pîntecoase butoaie din pivniță. Şi cînd atacatorii ajunseră în bătaia „puştilor" comandă :

— Vin!

(„Foc !" ar fi trebuit să comande, o să obiecteze obişnuiții critici — dar, vă rog să observați, că aici e vorba de tulumbe, deci instrumente pentru a stinge şi nu pentru a aprinde focul.)

Atacatorii fură spălați, scăldați şi potopiți de valuri spumoase, roşii, aromate. Vinul le pătrundea în gură, în nas, mai-mai să-i înăbuşe.

Făcură stînga împrejur, cu inimile îndoite, şi începură să coboare, urmăriți de şfichiul tulumbelor ce nu încetau să-i mureze.

Ajunseră în vale beți morți, spre marele necaz al conteselor.

Prințul tuna şi fulgera.

— Să vă fie ruşine ! Ați merita să vă ciomăgesc la sînge! Ce nesimțire să beți vin roşu pe stomacul gol. Poftim, alți zece oameni scoşi din luptă.

într-adevăr, cei zece războinici se aruncară unul după altul la picioarele alteței sale, probabil pentru a-i cere îndurare, şi începură să sforăie de parcă ar fi mînat porcii la ghindă.

Situația devenea din ce în ce mai dramatică.

Pătlăgică îşi smulgea părul din cap şi-1 hărțuia pe mister Morcovely.

— Ce-i de făcut ? Dați-ne un sfat, pentru numele lui dum nezeu ! Ce naiba, sînteți, da sau ba, consilier militar străin ?

în acest timp, la castel, după cum lesne vă închipuiți, entuziasmul era la culme. Mai mult de jumătate din duşmani erau scoşi din luptă. Mai ştii, poate curînd, pe unul dintre cei doi stîlpi cărămizii ai porții se va înălța, în semn de capitulare, o cîrpă sau o băsmăluță albă.

CEPELICĂ FACE CUNOŞTINŢĂ CU PĂIANJENUL POŞTAŞ

Nu ! N-are nici un rost să vă mai amăgesc : între cei doi stîlpi cărămizii ai porţii nu s-a ivit niciodată o cîrpă sau o băsmăluţă albă. S-a ivit în schimb o întreagă divizie de Lămîiaşi, proaspăt sosiţi din capitală, şi prie tenilor noştri nu le mai rămase altceva de făcut decît să se predea sau s-o ia la fugă.

A

Cepelică încercă o retragere prin pivniţă, dar găsi tunelul ce ducea spre pădure tăiat de trupele prinţului.

De unde aflaseră secretul gangului subteran ?

Nu vă pot ascunde nici acest lucru : de la Mazăre. Văzînd că totul e pierdut, avocatul dezertase la duşman de frică să nu fie spînzurat a doua oară.

Bucuria cavalerului la capturarea lui Cepelică fu atît de mare, încît îngădui tuturor celorlalţi prizonieri să se reîntoarcă la casele lor, în timp ce Cireşel, drept pedeapsă, fu încarcerat în pod.

Cepelică fu condus, sub pază, de o întreagă companie de Lămîiaşi- la puşcărie, şi fu închis într-o celulă subterană.

De două, ori pe zi un Lămîilă de gardă îi aducea o strachină cu o zeamă chioară şi o coajă de pîine. Cepelică le înghiţea pe nevăzute, în parte pentru că îi era o foame de lup,

în parte pentru că în carceră era veşnic beznă. în restul zilei stătea lungit pe rogojină, cufundat în gînduri.

— Dacă aş putea să-1 întîlnesc pe tăticu — se frămînta el — măcar să-i dau de veste că sînt şi eu aici.

O patrulă de Lamîiaşi trecea zi şi noapte prin fața celulei, tropăind cu paşi măsurați.

— Puneți-vă cel puțin tocuri de cauciuc — îi apostrofa Cepelică, care nu izbutea să închidă un ochi.

Dar, în zadar ! Parc-ar fi vorbit cu pereții.

(După o săptămînă veniră să-1 ia.

— Unde mă duceți ? îi întrebă Cepelică socotind că îl du ceau la spînzurătoare.

De fapt, îl duceau în curte ca să facă o plimbare.

Cepelică trebui întîi să-şi certe picioarele care nu mai voiau să-1 poarte, apoi îşi dojeni ochii care, neobişnuiți cu lumina zilei, refuzau să mai vadă ceva, poate din cauză că nu izbutea să deschidă pleoapele.

Curtea închisorii era rotundă şi puşcăriaşii, în costume vărgate, se învîrteau în cerc, unul în urma altuia.

De vorbit era strict interzis. In mijlocul cercului, un Lămîilă bătea tactul pe o tobă :

-— Unu... doi... unu... doi...

Cepelică intrâ în rînd şi nimeri în spatele unui deținut bătrîn, cu umerii gîrboviți şi cu părul nins. Bătrînul tuşea din cînd în cînd şi atunci umerii i se zguduiau, în timp ce pieptul ii hîrîia prelung.

— Bietul om — se gîndea Cepelică — dacă n-ar fi atît de bătrîn aş zice că-i chiar taică-meu.

Dintr-o dată deținutul fu scuturat de o tuse atît de chinuitoare, încît se clătină si trebui să se reazeme de zid ca să nu cadă.

Cepelică se repezi să-1 sprijine şi dădu cu ochii de un obraz cu un păienjeniş de şănțulețe. Prizonierul îl privi cu

ochii pe jumătate stinşi, apoi îl apucă de umeri şi-i şopti cu glas înecat :

—Cepelică, fiul meu !

—Tăticule, cum ai îmbătrînit 1

Tată şi fiu se îmbrăţişară plîngînd.

—Nu plînge, dragul meu — murmură bătrînul — curaj F

— Nu plîng, tăticule, îmi pare numai rău că te văd aşa de îmbătrînit şi bolnav. Şi eu care ţi-am făgăduit să te eliberez.

— Nu-ţi face sînge rău... O să răsară soarele şi pentru noi.

Dar tocmai în clipa aceea Lămîilă, care bătea tactul, izbi furios în tobă.

— Ei! Ăia doi de colo ! Nu vedeţi că-mi daţi peste cap tot rîndul ? Marş în cerc !

Bătrînul Cepeloi se smulse de lîngă băieţaş şi intră în roata deţinuţilor. înconjurară încă de două ori curtea, apoi tot unul cîte unul se îndreptară spre coridorul ce ducea la celule.

— O să-ţi trimit noutăţi, — şopti bătrînul.

— Dar cum ?

— O să vezi tu... Sus inima, Cepelică !

— La revedere, tăticule !

Bătrînul dispăru în celula sa. Celula lui Cepelică se afla cu două etaje mai jos, la subsol. Dar acum că-şi revăzuse părintele nici nu-i mai părea atît de întunecoasă. Ba chiar, încordîndu-şi privirea, parcă, parcă dinspre ferestruica ce dădea spre culoar vedea strecurîndu-se geană de lumină. Un picuţ, o nimica toată, atît doar cît să poată zări, sclipitoare, alunecînd într-o parte şi alta, baionetele Lămîiaşilor.

A doua zi, pe cînd Cepelică îşi omora vremea numărînd aceste baionete, se auzi strigat pe nume de un glăscior ciudat, dar nu putea să-şi dea seama de unde vine chemarea.

—Cine mă strigă ? întrebă el mirat.

—Uită-te pe perete, — se auzi vocea.

—Pot să mă uit pînă poimarţi, nu văd nici măcar pe retele.

—Priveşte în dreptul ferestruicii.

—Aha, te văd. Dar tu eşti un păianjen. Ce cauţi pe aici ? Muştelor nu prea le place umezeala.

—Eu sînt păianjenul Şontîc-Şontîc şi am, fii pe pace, şi o plasă la etajul de deasupra. Cînd mi-e foame, dau pe-acolo
şi cevaşilea găsesc eu totdeauna.

Un Lămîilă izbi cu putere în uşă.

—Lasă gălăgia acolo ! Ai putea să-mi spui şi mie cu cine stai de vorbă?

—îmi rostesc rugăciunile aşa cum m-a învăţat mama — răspunse Cepelică.

—Rosteşte-le în gînd — porunci gardianul — altfel gre şim pasul.

Lămîiaşii erau într-adevăr atît de mărginiţi, încît îndată ce auzeau un zgomot, se zăpăceau şi nu mai ştiau care e stîngul şi care e dreptul.

Păianjenul Şontîc-Şontîc îşi dădu drumul ca pe o funie şi şopti înăbuşit :

— Am un mesaj pentru tine. de la tatăl tău.

Lăsă într-adevăr să-i cadă un bileţel pe care Cepelică îl ridică uimit şi-1 citi dintr-o aruncătură de ochi. Scria numai atîta :

,,Dragă Cepelică, am aflat toate peripeţiile tale. Nu-ţi pierde firea dacă lucrurile n-au ieşit cum plănui ai. în locul tău n-aş fi făcut nici eu altfel. Oleacă de închisoare n-o să-ţi strice ; o să-ti continui studiile şi p-ormă ai niţel răgaz să-ţi limpezeşti gîndurile. Purtătorul acestui bilet este poştaşul nostru. Ai toată încrederea într-insul şi trimite-mi veşti prin mijlocirea lui. Te îmbrăţişez cu toată dragostea : tatăl tău, Cepeloi."

— Ai isprăvit de citit ? întrebă păianjenul.

—De la un capăt la altul.

—Perfect, atunci bagă biletul în gură, mestecă-1 şi înghite-1. Nu trebuie să-1 găsească gardienii.

—S-a făcut, — spuse Cepelică mestecînd de zor biletul.

—Şi acum — zise păianjenul — la revedere.

—Unde te duci ?

—Sînt în cursă... Distribui poşta.

Cepelică observă că păianjenul purta la gît o tolbă de poştaş ticsită de bilete.

— Cui duci toate aceste scrisori ?

— Păi eu, de cinci ani fac meseria asta : în fiecare dimineaţă dau o raită prin celule, strîng poşta, pe urmă o împart. Gardienii nu m-au agăţat niciodată şi n-au găsit nicicînd măcar un colţ de bilet. Aşa mai pot şi bieţii prizonieri să schimbe cîte o veste între ei.

— Dar cum fac rost de hîrtie ?

— N-au nevoie de hîrtie. Scriu pe un petic de cămaşă.

—Aha, care va să zică de aceea avea biletul un gust atît de curios — se dumeri Cepelică.

—Cerneala — urmă păianjenul — o prepară din apa de la ciorbă în care răzuie puţin praf de cărămidă.

—Am înţeles, — zise Cepelică. Treci mîine dimineaţă şi pe la mine. O să-ţi încredinţez o misivă.

— Fii fără grijă, — făgădui păianjenul şi se îndepărtă.

Cepelică observă de-abia acum că ciudatul curier şchioapătă.

— Te-ai lovit cumva ? îl întrebă el.

— Aş, reumatismul ! Nu-mi prieşte de fel umezeala. Sînt bătrîn şi tare aş avea nevoie de un mic concediu la ţară. Unul din fraţii mei locuieşte într-un lan de porumb. Dimineaţa se scoală, îşi întinde plasa între două fire de iarbă şi toată ziulica are parte de soare şi de aer curat. Mereu îmi scrie să-i fac o vizită dar, vezi mata, am slujba asta. Şi eu sînt de părere că

dacă ai o slujbă trebuie să te ţii de ea. Şi p-ormă, am o socoteală şi cu prinţul Lămîie. Unul din slugile lui 1-a omorît pe bietul tata, fie iertat. L-a strivit, sărman bătrîn, de peretele bucătăriei. Şi acum se mai vede pata de sînge pe peretele acela blestemat. Din cînd în cînd mă duc pe acolo, şi-mi zic aşa : deie domnul să isprăvească şi prinţul tot pe un perete, dar să nu mai rămînă nici urmă de el. Nu zic bine ?

—N-am mai întîlnit în viaţa mea un păianjen mai ini mos, — exclamă Cepelică cu admiraţie.

—Fac şi eu ce pot, — răspunse păianjenul modest. Şi, şchiopătînd, se caţără pe perete, ieşi pe ferestruică şi se furişă drept pe sub nasul unui Lămîilă ce tocmai se oprise să vadă dacă înlăuntru totul e în ordine, şi care, nebănuind nimic, îşi văzu apoi de drum.

CEPELICĂ PIERDE ORICE SPERANŢA

Cepelică sfîşie o mînecă din cămaşă şi o împărţi în bucăţele.

— Cu cărţile poştale am cam fi gata — se gîndi mulţumit — să aşteptăm acum să ne aducă marmita cu cerneală.

Cînd Lămîilă de gardă îi aduse ciorba, Cepelică nu sorbi din ea o înghiţitură. Zgîrie cu lingura niţel praf roşu de cărămidă şi-1 turnă în zeamă. Mestecă puţin şi slujindu-se apoi de coada lingurii scrise misivele pe care şi le pregătise în gînd.

„Tăticule dragă — scria în prima scrisoare — mai ţii minte că odinioară ţi-am făgăduit să te eliberez ? Ei bine, clipa se aipropie. Am pus la cale un plan de evadare. Te sărută, fiul tău, Cepelică."

Scrisoarea a doua era adresată Cîrtiţei şi suna astfel :

„Bătrînă Cîrtiţă a inimii mele, să nu crezi că te-am uitat. Aici în închisoare nu am nimic de făcut şi mă gîndesc mereu la vechii mei prieteni. Şi tot gîndindu-mă şi răzgîndindu-mă, m-am gîndit că poate ţie ţi-ar sta în puteri să mă ajuţi să scap de aici şi să-1 eliberez şi pe tata. Ştiu. nu-i o treabă prea uşoară, dar dacă ai putea să mobilizezi vreo sută de cîrtiţe care să te ajute, totul ar fi cu putinţă. Aştept răspunsul tău neîntîrziat, mai bine zis clipa cînd o să te văd ţîşnind în celula mea."

„Post scriptum : de data asta, te asigur, nu te vor durea ochii. Puşcăria este mai întunecoasă decît o călimară."

Scrisoarea a treia era adresată lui Cireşel şi cuprindea cele ce urmează :

„Dragă Cireşel, nu ştiu nimic despre tine, dar sînt sigur că nu ți-ai pierdut curajul, deşi am fost înfrînți. îți promit solemn că pe Pătlăgică o să-1 pun eu la punct o dată pentru totdeauna, în închisoare mi-au trecut multe prin cap şi m-am gîndit la cîte toate, la care altminteri n-aş fi avut cînd să chibzuiesc. Tu trebuie să mă ajuți să ies de aici. Predă Cîrtiței scrisoarea mea, la locul cunoscut. Urmează instrucțiuni. Salutări tuturor, Cepelică."

Ascunse sub perină cele trei scrisori, vărsă cerneala care-i mai rămăsese într-o gaură de şoarece de sub pat, iar spre seară, cînd Lămîilă îşi făcu rondul, îi înapoie strachina goală, apoi se culcă.

A doua zi dimineață Şontîc-Şontîc îi mai aduse o scrisoare de la tatăl său.

Bigtul Cepeloi ardea de nerăbdare să primească veşti de la Cepelică, dar îl povățuia să nu-şi consume prea repede cămaşa.

Drept răspuns Cepelică îşi scoase cămaşa, o sfîrtecă în două, întinse o jumătate pe pămînt, şi după ce muie degetul în călimară, adică în gaura de şoarece, începu să scrie.

—Ce faci ? întrebă poştaşul uimit şi revoltat. Dacă în trebuințezi foi d-astea de plăcintă, intr-o săptămînă nu-ți mai
rămîne nici cît o confeti, pentru scris.

—Fii fără grijă — îl asigură Cepelică — într-o săptă mînă nu voi mai fi aici.

—Te amăgeşti, băiețaşule !

—Tot ce se poate, dar n-ai vrea ca în loc să-mi ții pre dici să-mi dai o mînă de ajutor ?

—Una ? Te ajut bucuros şi cu toate cele opt labe ale mele. Ce ai de gînd ?

— Vreau să desenez pe această jumătate de cămaşă un plan al închisorii. Clădirile, zidul înconjurător, celulele, curtea, toate, înțelegi, toate trebuie însemnate exact la locul lor.

— O, asta-i foarte uşor. Cunosc închisoarea la milimetru pătrat.

Cu ajutorul păianjenului Şontîc, Cepelică schiță din cîteva trăsături harta închisorii şi însemnă curtea cu o cruce.

—De ce ai făcut crucea asta ? întrebă păianjenul.

—O să-ți explic altă dată — răspunse Cepelică în doi peri. Acum îți încredințez o scrisoare pentru tata. Astelalte două, precum şi planul, va trebui să le predai unui prieten.

—In afara închisorii ?

—Da, vicontelui Cireşel.

—Locuieşte departe ?

—La castelul Cireşiamare.

—Ştiu unde este. Am un văr funcționar în podul caste lului. De cîte ori nu mi-a trimis vorbă să-i fac o vizită, dar nu am mai ajuns ! Ce să-ți spun, zice că trăieşte acolo, o splen doare ! Deh, frățioare, ştiu eu ? căzu pe gînduri păianjenul. Dar dacă plec atît de departe cine o să-mi țină locul cu poşta ?

—Dus-întors ți-ar trebui două zile, aşa şchiop cum eşti. Două zile n-o să se facă gaură în cer fără poştă.

—Ştii, n-aş vrea să lipsesc de la slujbă — zise Şontîc-Şontîc — dar din moment ce nu e vorba de o călătorie de plăcere...

—Nici vorbă — protestă Cepelică — e vorba de o mi siune extrem de importantă şi foarte, foarte delicată. Gîndeş-te-te că de succesul acestei călătorii atîrnă libertatea deți nuților.

—A tuturora ?

—A tuturora !

—în cazul ăsta cum îmi termin tura, o pornesc la drum.

—Nu ştiu cum să-ți mulțumesc.

— Oh, lasă, lasă — răspunse Şontîc-Şontîc — la urma ur mei e şi în interesul meu : dacă se goleşte închisoarea o să pot în sfîrşit să mă mut şi eu la țară, nu-i aşa ?

Vîrî cele trei scrisori în geantă, zvîrli geanta pe umăr şi se îndreptă şchiopătînd spre ferestruică.

— La revedere — şopti Cepelică scoțîndu-şi nasul prin tre gratii, pentru a-1 urmări cum se cațără înspre acoperiş. Şi drum bun !

în clipa cînd păianjenul se pierdu în beznă, Cepelică începu să numere orele şi minutele. După douăzeci şi patru de ore se gîndi :

— La ora asta trebuie să fie aproape de castel. O să gă sească el pe cineva să-i arate drumul... Şi cînd o să spună că e vărul vestitului Păianjen al podurilor o sâ-1 însoțească cineva pînă la castel...

I se părea că-1 şi zăreşte, micuț, puțin gîrbovit, şchiopătînd pe burlan în sus. întrebînd de camera vicontelui, pornind apoi de-a lungul coridoarelor, apropiindu-se de patul lui Cireşel şi trezindu-1 în şoaptă pentru a-i înmîna scrisorile.

Apoi Cepelică deveni nerăbdător. Şontîc-Şontîc trebuia să pice din oră în oră...

Se scurse însă o zi, apoi încă una şi păianjenul nu se arătă. Trecuseră trei zile. Prizonierii erau îngrijorați de lipsa poştei şi a poştaşului. Şi cum păianjenul nu destăinuise nimănui secretul misiunii sale, ci îi înştiințase numai că-şi ia o permisie de cîteva zile, nu puțini dintre prizonieri începură să creadă că păianjenul i-a lăsat baltă, mutîndu-se definitiv la țară, aşa cum, de fapt, visase o viață întreagă.

Şi Cepelică era descumpănit.

A patra zi fură scoşi la plimbare, dar Cepelică nu-1 zări pe tatăl său şi nimeni nu-i putu da vreo ştire despre el. Se întoarse în celulă cu inima frîntă şi se aruncă pe pat, deznădăjduit. Nu-i mai rămînea aproape nici o speranță.

PĂŢANIILE LUI ŞONTÎC-ŞONTIC ŞI ALE LUI ŞAPTE-JUMATE

Ce oare se întîmplase cu păianjenul poştaş ?

Iată, în cîteva cuvinte :

Abia ieşit din închisoare o apucase pe strada principală, mergînd lipit de bordura trotuarului, ca nu cumva să-1 calce vreo trăsură. Roata unei biciclete îl atinse în treacăt, ameninţînd să-1 strivească fără glorie. Avu doar timpul să sară în lături.

— Măiculiţă, mamă — bolborosi înspăimîntat — cît pe ce să-mi termin călătoria înainte de-a o fi început!

Spre norocul lui găsi un grătar de scurgere şi dădu să se lase în jos, spre fundul canalului. Dar nici nu apucă bine să-şi pună capul la cutie, că se auzi strigat.

Era o veche cunoştinţă, rudă de-a şaptea spiţă cu tatăl său, foşti amîndoi pe vremuri vecini de apartament în bucătăria castelului. îl chema Şapte-Jumate, pentru că avea şapte labe şi jumătate. Cealaltă jumătate o pierduse într-un groaznic accident — o lovitură de mătură prost mînuită.

Şontîc-Şontîc îl salută respectuos, iar Şapte-Jumate îl luă de braţ şi începu să-i vorbească despre timpurile bune de altă dată.

Se oprea din cînd în cînd, şi-i explica oftînd cum se petrecuseră lucrurile cu mătura, dar Şontîc-Şontîc întindea pasul şi nu se lăsa ademenit de ispita unei pălăvrăgeli plăcute.

—Dar unde te grăbeşti aşa, vericule ?

—Mă duc să fac o vizită vărului meu, — răspunse în doi peri Şontîc-Şontîc, care nu voia să intre în amănunte.

—Celui de stă la castelul Cireşiamare ? Ce potriveală ! Tocmai am primit şi eu o invitaţie să petrec o săptămînă în podul lui. Mergem împreună — momentan tot n-am nici o afacere urgentă pe aici.

Şontîc-Şontîc nu se prea bucura de această neaşteptată tovărăşie. Pe urmă însă se gîndi că în doi timpul trece mai repede şi că, vorba aia, unde-s doi puterea creşte.

—Cu multă plăcere — răspunse el — numai că te rog să umbli niţel mai repede. Am de făcut un comision şi n-aş vrea să ajung cu întîrziere.

—Tot poştaş pe la închisoare ? întrebă Şapte-Jumate.

— Oh, am ieşit la pensie, — răspunse Şontîc-Şontîc. Şapte-Jumate îi era prieten, dar anumite lucruri nu trebuie să le ştie nici prietenii.

Ţot trăncănind verzi şi uscate ajunseră în afara oraşului şi putură în sfîrşit să iasă din canal.

Şontîc-Şontîc răsuflă uşurat, pentru că în canal era o duhoare de ţi se întorceau măruntaiele pe dos.

Curînd se aflau în plină cîmpie. Era o zi senină, şi o boare dulce mîngîia molcom iarba înmiresmată. Şapte-Jumate se opri şi căscă gura de parcă ar fi vrut să soarbă toată adierea parfumată a dimineţii.

—Ce minunăţie — suspină el cu ochii închişi — de trei ani n-am mai scos nasul din canalurile mele, dar acum — gata cu viaţa de canalagiu, o să mă stabilesc la ţară.

—După cum văd, e destulă aglomeraţie şi pe aici — remarcă Şontîc-Şontîc, arătînd însoţitorului său un lung şir de

furnici foarte absorbite în transportarea unei omizi spre mu-şuroaiele lor.

-— Domniilor voastre nu vă convine ? îi luă în răspăr un greier ce sta în pragul găuricii lui.

Şapte-Jumate se opri, ţinînd morţiş să-i explice greierului cum e viaţa la ţară. Greierul însă avea părerile lui personale. Şapte-Jumate nu fu de acord cu ele, greierul ridică vocea, Şapte-Jumate nu se lăsă mai prejos, dezbaterea devenea tot tot înfierbîntată, vremea trecea...

între timp se adună în jur o mulţime de gură cască : greieri, lăcuste, cosaşi şi, la o aruncătură de băţ, chiar cîţiva ţînţari mai îndrăzneţi.

O vrabie, care avea funcţia de poliţai, zări adunarea şi coborî în zbor ca s-o împrăştie, ochindu-1 dintr-o privire pe Şapte-Jumate.

— Iată o bucăţică grasă pentru puişorii mei, ciripi ea în sinea ei.

Un ţînţar dădu alarma :

— Atenţie ! Poliţia !

Cît ai bate din palme dispărură cu toţii de parcă i-ar fi înghiţit pămîntul. Şontîc-Şontîc şi Şapte-Jumate se adăpostiră în gaura greierului care închise în grabă uşa şi se postă de gardă.

Şapte-Jumate tremura ca varga, iar Şontîc-Şontîc începea să se căiască de a fi luat cu sine un astfel de palavragiu, care îl făcea să piardă timpul şi atrăgea asupra lui atenţia poliţiei.

— Iată-mă identificat, — se frămîntă bătrînul poştaş. Vrabia şi-a însemnat cu siguranţă prezenţa mea în catastiful său şi cînd eşti pus pe lista poliţiei, gata beleaua pe capul omului.

Se întoarse spre Şapte-Jumate şi-i zise :

— După cum vezi, cumetre, călătoria nu-i lipsită de pri mejdii. Ce-ai zice dacă ne-am despărţi aici ?

—Mă miră foarte mult spusele tale — se supără Şapte-Jumate — întîi mă convingi să te urmez peste mări şi ţări şi
pe urmă vrei să mă laşi în plata domnului, nici în căruţă, nici
în teleguţă. Fain prieten, n-am ce zice.

—Să precizăm, amice : dumneata ai vrut să mă urmezi cu tot dinadinsul. Dar nu e vorba acum de asta. Eu, ţi-am mai
spus, am treburi la castel şi n-am de gînd să-mi pierd toată
ziulica în această gaură, chiar dacă-i sînt foarte recunoscă
tor greierului pentru ospitalitatea sa.

—Dar, nici discuţie, vin şi eu cu tine — se smiorcăi Şapte-Jumate. I-am făgăduit vărului tău să-1 vizitez şi vreau
să mă ţin de cuvînt...

—Atunci, la drum ! îl îndemnă Şontîc-Şontîc, strîngîn-du-şi catrafusele.

—O clipă numai — zise greierele — să văd dacă s-a cără-bănit poliţia.

Deschise uşa binişor : vrabia era la postul ei. Zbura la rasul ierbii, scormonind cu privirea fîneaţa, fir cu fir.

Şapte-Jumate oftă din băierile inimii şi declară că în condiţiile acestea nu se va clinti un pas şi-1 va împiedica şi pe Şontîc-Şontîc să plece.

— Nu-ţi voi îngădui să-ţi rişti viaţa — lacrimă el — l-am cunoscut pe tatăl tău şi mă simt răspunzător în faţa mormîntului său pentru siguranţa ta.

Nu le rămase altceva de făcut decît să aştepte. Şi cum vrabia îi pîndea cu îndărătnicie, ziua se scurse într-o stearpă aşteptare. De-abia spre asfinţit poliţia se retrase în cazărmile sale, adică în chiparoşii de lîngă ţintirim, şi călătorii noştri îşi putură în sfîrşit vedea de drum.

De supărare că pierduse o zi întreagă, Şontîc-Şontîc îşi rodea geanta.

în timpul nopţii, pe răcoare, străbătură o bună bucată de drum, dar la un moment dat Şapte-Jumate se opri, văietîn-

du-se că nu-şi mai simte picioarele şi că e cazul să facă un popas.

—Cu neputinţă — protestă Şontîc-Şontîc — nici gînd • Dacă vrei n-ai decît să rămîi, eu merg mai departe.

—Care va să zică, vrei să mă părăseşti la mijlocul dru mului, şi încă în toiul nopţii. Bravo, aşa te porţi cu un vechi
prieten al fie-iertatului tău tată ! Ah, de ce nu-i de faţă răpo
satul — să te scarmene după cum meriţi ! ?

Şi-1 bătu la cap pînă ce, vrînd-nevrînd, Şontîc-Şontîc trebui să primească.

Găsiră un locşor sub jgheabul unei clopotniţe şi îşi aşternură de dormit.

E de prisos, cred, să adaug că Şontîc-Şontîc nu închise ochii toată noaptea şi-şi trecu timpul privindu-şi furios tovarăşul de drum care sforăia fără grijă.

Abia că se crăpă de zi şi începu să-1 tragă de cele şapte picioare şi jumătate.

— Ei, la drum ! porunci Şontîc-Şontîc.

Dar trebui să mai aştepte pînă ce Şapte-Jumate se spilcui din tălpi şi pînă în creştet. Bătrînul palavragiu îşi făcu conştiincios pedichiura la toate degetele şi numai după aceea se declară gata de drum.

Dimineaţa se scurse fără alte neplăceri. Spre amiază însă fură nevoiţi să se ascundă de privirea altei vrăbii care se apropia ameninţătoare şi se tîrîră sub un fel de boltă.

Cînd se convinseră că primejdia a trecut, ieşiră la lumină şi se pomeniră într-o piaţă nisipoasă, brăzdată de nişte urme necunoscute.

— Ce loc ciudat — murmură Şapte-Jumate — s-ar zice că a trecut pe aici un corp întreg de blindate.

într-o parte a pieţii se înălţa o clădire scundă, din care răzbăteau glasuri cu totul neobişnuite.

— Nu sînt curios din fire — adăugă Şapte-Jumate — dar, pe onoarea mea, aş da bucuros încă o bucăţică din a opta mea labă să ştiu unde ne aflăm şi cine locuieşte acolo...

Şontîc-Şontîc păşea de zor fără să mai caşte gura în stînga şi în dreapta. Era frînt de oboseală pentru că nu închisese ochii toată noaptea şi pe deasupra parcă-i fierbeau creierii — era un început de isolaţie. Avea ciudata presimţire că nu va ajunge niciodată la castel, ca şi cum castelul în loc să se apropie s-ar fi depărtat cu fiecare pas mai mult. Apoi cine ştie dacă nu cumva rătăciseră drumul ? Ar fi fost timpuL după toate socotelile, să fi zărit cel puţin turnul cel mai înalt. E drept că amîndoi erau bătrîni, aveau vederea slabă, şi n-aveau ochelari, ca cine a mai pomenit păianjen cu ochelari. Te pomeneşti că trecuseră de mult pe lîngă castel fără să-1 fi zărit!

Şi în timp ce Şontîc-Şontîc mergea cufundat în gînduri, o omidă verde trecu în goană pe lîngă ei strigînd în gura mare :

—Scape cine poate ! Vin găinile !

—Sîntem pierduţi — gemu îngrozit Şapte-Jumate, care mai auzise despre aceşti teribili canibali şi o rupse la fugă cu toată viteza celor şapte picioare sănătoase plus bontul de la al optulea picior.

Şontîc-Şontîc nu fu atît de iute. Era pe de o parte dus pe gînduri, iar pe de altă parte, pur şi simplu nu auzise încă vorbindu-se despre găini. Iar cînd una din acele dihănii uriaşe se năpusti asupra lui, mai avu doar prezenţa de spirit să-şi smulgă geanta de la gît şi s-o arunce bătrînului său prieten, strigîndu-i :

— Du acest mesaj lui...

Dar nu mai avu timp să spună cui anume trebuia să ducă mesajul. Găina îl înghiţi dintr-o ciugulitură.

Sărman Şontîc-Şontîc, n-o să mai duci scrisori dintr-o celulă într-alta, n-o să mai stai nicicînd la taifas cu prizonierii şi nimeni n-o să te mai vadă căţărîndu-te vreodată, aproape de-

şelat şi schiopătînd, pe zidurile mohorîte şi jilave ale închisorii...

SfîrşiLul său fu în acelaşi timp scăparea lui Şapte-Jumate, care a putut să ajungă la gardul de sîrmă al curţii găinilor — căci asta era piaţa nisipoasă — şi se puse la adăpost înainte ca găina să se întoarcă spre el. Apoi, înspăimîntat şi sleit de puteri, leşină...

Cînd îşi reveni în simţiri, nu-şi mai amintea unde se află. Soarele stătea să apună şi după umbrele amurgului îşi dădea seama că zăcuse leşinat mai multe ore.

La depărtare de numai cîţiva paşi se profila ciocul ameninţător al găinii. Ucigaşa nu-1 slăbise din ochi nici o clipă şi cîrîia satisfăcută, pigulindu-şi penele de la gît.

Vederea clonţului înfricoşător îi aminti dintr-odată sfîrşitul tragic al lui Şontîc-Şontîc.

Şapte-Jumate vărsă o lacrimă în amintirea lui, apoi se opinti să se ridice şi-şi dădu seama că jumătatea lui de labă amorţise. Descoperi geanta pe care Şontîc-Şontîc i-o aruncase înainte de moarte şi care-i apăsa piciorul. îi veniră în minte şi ultimele cuvinte ale bravului poştaş : ,,Du acest mesaj lui..."

— Cui ? se întreba Şapte-Jumate. Şi care mesaj ? N-ar fi mai bine să mă descotorosesc de geanta asta ? S-o zvîrl în prima groapă şi fă mă întorc în canalul meu ? Acolo, nici tu vrăbii, nici tu găini... Duhneşte niţel, dar atîta rău să fie... Ce-ar fi totuşi să mă uit în geantă ? se răzgîndi el. Numai aşa, de curiozitate...

începu să citească scrisorile şi pe măsură ce citea ochii i se umpleau de lacrimi şi trebui să şi le şteargă şi iarăşi să le şteargă, ca să ajungă la capăt.

,,Şi mie nu mi-a spus nimic — lacrimă el — şi l-am făcut să piardă atîta timp cu flecărelile mele, cînd el avea de dus la bun sfîrşit o misiune atît de importantă. Nu, nu, e limpede — plîngea el în hohote. Şontîc-Şontîc a murit din vina mea...

Da, dar voi duce eu la destinaţie ultima lui poştă. Şi chiar dacă voi muri, voi cinsti prin aceasta amintirea credinciosului meu prieten. L-am cunoscut pe tatăl său în bucătăria palatului guvernatorului : ce om dintr-o bucată ! Cîte lacrimi n-am vărsat pe patul lui, la jumătatea drumului dintre tavan şi duşumea."

Se aşternu deci la drum, fără să se mai gîndească la somn şi ajunse în zorii zilei la castel. Găsi cu uşurinţă drumul spre pod şi fu primit cu braţele deschise de Păianjenul Văr Primar, căruia îi povesti toate păţaniile.

Inmînară scrisorile lui Cireşel, care, drept pedeapsă, se mai afla încarcerat în pod. Apoi Păianjenul Văr Primar îi propuse lui Şapte-Jumate să-şi petreacă toată vara la castel, ceea ce bătrînul palavragiu primi cu multă plăcere : îl îngrozea prea mult drumul de întoarcere spre casă...

UNDE E VORBA DE LĂMÎILĂ CE NU SE PRICEPE LA ARITMETICĂ

I ntr-una din dimineţi, Lămîilă care-i aducea lui Cepelică mîncarea aşeză pe pămînt strachina şi, după ce-1 privi cu asprime, îi zise :

— Bătrînului îi merge prost. E tare rău bolnav.

Cepelică ar fi vrut să afle amănunte, să-i pună întrebări. Dar Lămîilă îi spuse doar că Cepeloi nu putea să se ridice de pe pat şi adăugă :

— Pune-ţi lacăt la gură. Nu care cumva să afle cineva că ţi-am dat de veste. M-ar zvîrli pe drumuri şi am acasă o mulţime de guri de săturat.

Cepelică nu suflă o vorbă. îi fu limpede că nu era de ajuns ca prinţul să îmbrace pe cineva în uniformă şi să-i dea baionetă, ca să-1 facă un Lămîilă convins, şi bătrînelul acesta acru şi fioros la înfăţişare nu era la urma urmei decît un tată de familie ce nu-şi găsise o meserie mai bună, ca să-şi poată creşte copilaşii.

Ziua aceea se nimerise a fi zi de plimbare.

Prizonierii fură scoşi în curte şi începură să se învîrtăt roată, în timp ce un Lămîilă bătea tactul cu toba :

— Unu... doi... unu... doi...

Unu... Cepelică păşea cu gîndul aiurea. Păianjenul a pierit fără urmă... Au trecut zece zile şi sută la sută că n-o să se mai întoarcă niciodată... Mesajul nu 1-a predat, altminteri Cîr-tița s-ar fi înfiinţat de mult aici... Unu... doi... tata e bolnav şi nici gînd să poată fugi... Nici nu se mai ţine pe picioare. Să-1 ducem cu targa ? Şi cum să-1 îngrijim ? Cine ştie cît ar trebui să stăm ascunşi, fără medici, fără medicamente... Dragă Cepelică, ia-ţi orice nădejde de la fugă şi împacă-te cu gîndul că o să putrezeşti de viu în închisoare. Şi o să rămîi aici şi după moarte — aruncă o privire spre cimitirul închisorii ce-şi arăta crucile printr-un grilaj al zidului înconjurător.

în ziua aceea plimbarea părea şi mai tristă ca de obicei. Deţinuţii, în costumele lor vărgate, păşeau încovoiaţi şi tăcuţi, şi niciunul nu încerca, aşa ca alte daţi, să şoptească ceva vecinului său. Visau toţi libertatea, dar libertatea părea în ziua aceea atît de depărtată... mult, mult mai depărtată decît soarele ascuns de nori într-o zi ploioasă.

Şi ca pentru a spori tristeţea generală, începu să plouă, iar deţinuţii, zgribuliţi, continuau să se învîrtă roată : aşa era regulamentul, plimbarea trebuia să aibă loc pe orice vreme.

Deodată Cepelică se auzi strigat.

— Cepelică — şuşoti o binecunoscută voce fornăită — încetineşte-ţi pasul la turul următor.

„Cîrtiţa — de-abia se putu opri Cepelică să nu izbucnească, simţind că se înăbuşă de bucurie. A venit ! E aici !"

0 clipă gîndul îi zbură la tatăl său închis în celulă. Deveni atît de nerăbdător să ajungă din nou la locul unde auzise glasul Cîrtiţei, încît începu să calce pe călcîie pe deţinutul din faţă. Acesta se întoarse bombănind :

—Ei, drăcie ! Ia, vezi cum calci !

—Las-o moartă — îi şopti Cepelică — şi dă de veste mai departe, repede, că într-un sfert de ceas vom fi cu toţii liberi.

—Te-ai ţăcănit la cap ! i-o întoarse morocănos prizonierul.

— Fă cum îți spun. înştiințează-i să fie gata. O ştergem în timpul plimbării.

Deținutul mormăi ceva, apoi socoti că tot n-are nimic de pierdut dacă „telefonează" vestea mai departe.

Nu terminaseră bine ocolul şi prizonierii începură să păşească mai înfipți, cu vioiciune şi cu pieptul afară. Lămîilă toboşarul observă schimbarea şi socoti de datoria lui să-i laude pe deținuți.

— Aşa, băieți — zbiera el — pieptu-afară, sugeți burta, umerii drepți... unu... doi... unu... doi...

Nu mai părea de loc plimbarea tristă a unor puşcăriaşi, ci mai degrabă marşul unei companii la o paradă cu fanfară.

Cînd Cepelică ajunse la locul unde auzise vocea Cîrtiței, încetini pasul.

— Tunelul e gata. Intrarea se află un pas mai la stînga. N-ai decît să sari şi pămîntul se va surpa sub picioarele tale, pentru că n-am lăsat decît o pojghiță subțire de pămînt.

— Vom începe la rondul următor, — o înştiința Cepelică.

Cîrtița mai adăugă ceva, dar Cepelică trecuse înainte. Calcă din nou pe picior pe prizonierul din față şi îi şopti :

— Cînd la următorul rond o să-ți fac semn cu piciorul, sări un pas la stînga şi bate apăsat pămîntul.

Prizonierul ar fi vrut să-i ceară lămuriri, dar Lămîilă-toboşarul tocmai privea într-acolo. Trebuia făcut ceva ca să-i abată atenția. Parola trecu din gură în gură şi la un moment dat se auzi țipătul unui prizonier :

—Aoleu !

—Ce-i acolo ? mugi Lămîilă, întorcîndu-şi capul.

—Aoleu ! M-au călcat pe bătătuiă, — se văicărea prizo nierul.

Şi în timp ce Lămîilă ochea amenințător şirul din partea aceea, de cealaltă parte rîndul ajunsese aproape de gura tunelului.

fiecare ocol un definut făcea un salt In stingă, se arunca in bortă şi dispărea.

Cepelică îl călca pe picior pe prizonierul din faţă : acesta îşi făcu vînt, sări la stînga şi... dispăru sub pămînt. Rămase o gaură rotundă destul de largă ca să se poată strecura un om, iar Cepelică transmise din om în om consemnul:

— La fiecare tură va evada un prizonier şi anume cel pe care-1 voi călca pe picior.

Aşa se şi întîmplă. La fiecare ocol un deţinut făcea un salt la stînga, se arunca în bortă şi dispărea.

Şi pentru ca Lămîilă să nu bage nimic de seamă, de fiecare dată, din partea cealaltă ţipa cîte unul ca din gură de şarpe :

—Ai! Aoleu ! i

—Ce-i acolo ? tuna Lămîilă.

—M-au călcat pe bătătură ! urla jalnic omul sărind în tr-un picior.

—în dimineaţa asta parc-aţi fi damblagii — răcnea Lă mîilă. Ce vă tot împleticiţi ? Ia fiţi mai atenţi!

După cinci-şase ture, Lămîilă începu să privească din ce în ce mai îngîndurat cercul prizonierilor ce-i dădeau tîrcol. „Ciudat — se încruntă el — aş jura că rîndul s-a micşorat."

Apoi alungă enervat acest gînd : „Nu, nu poate fi decît o nălucire prostească. Şi totuşi — îşi zicea nedumerit — totuşi, parcă-parcă sînt mai puţini."

Ca să fie sigur de tot că n-avea vedenii, începu să-i numere ; dar cum prizonierii se roteau de jur împrejur, nu-şi mai aminti cu care începuse socoteala şi-i numără de două ori, aşa încît îi ieşiră mai mulţi la total.

>,Cum se poate să fie mai mulţi ? Doar n-au făcut pui! bombănea Lămîilă, crucindu-se. Sucită mai e şi aritmetica asta !"

După cum vă daţi desigur seama, Lămîilă nu prea era tare la acest obiect. începu numărătoarea de la cap. O dată, de două ori, de trei ori : de fiecare dată numărul prizonierilor

creştea. în cele din urmă se hotărî să-i lase în plata domnului, ca să nu se zăpăcească cu totul. Aruncă o privire de jur împrejur şi se frecă la ochi : peste poate ! Nu mai rămăseseră decît jumătate din prizonieri.

Ridică ochii spre cer, străduindu-se să vadă dacă nu care cumva vreunul plutea printre nori şi în aceeaşi clipă un alt prizonier sări în tunel şi dispăru.

Nu mai rămăseseră decît douăzeci şi opt. în tot acest timp, Cepelică nu înceta să se gîndească la tatăl său. De cîte ori un prizonier din faţă sărea la stînga şi se afunda în tunel, i se strîngea inima :

O, dacă ar fi tăticu'!...

Dar bătrînul Cepeloi zăcea în celula sa şi nici gînd să poată fi eliberat. Cepelică hotărî să-i lase să fugă pe toţi, iar el să rămînă cu tatăl său. La ce bun să fie liber dacă taică-său rămînea, să putrezească în închisoare ?

Şi iată că nu mai rămaseră decît cinsprezece prizonieri... zece... nouă... opt... şapte...

Lămîilă, năuc de-a binelea, continua să bată în chip mecanic toba.

,,Aici nu-i lucru curat, — îşi zise buimăcit. La fiecare tur dispare cîte unul, ce-i de făcut ? Pin' la terminarea plimbării mai sînt şapte minute. Regulamentu-i, regulament. Dar dacă se topesc cu toţii mai înainte ? Ia te uită, n-au mai rămas decît şase. Dar ce zic eu ? Cinci!

Cepelică îşi simţi inima cătrănită. încercă s-o strige pe Cîrtiţă, dar nu primi nici un răspuns.

Ar fi vrut să-şi ia rămas bun de la ea, să-i spună de ce nu poate fugi.

în clipa aceea însă Lămîilă se hotărî să pună capăt vrăjitoriei care-i suflase unul după altul prizonierii de sub nas şi răcni :

— Staaai I

Mai rămăseseră doar patru prizonieri şi Cepelică. Se opriră încremeniţi şi se priviră în ochi.

— Daţi-i zor, fugiţi ! strigă Cepelică. Pînă nu dă Lămîilă larma !

Prizonierii nu aşteptară invitaţii speciale şi se năpustiră n tunel.

Cepelică privea întristat în urma lor, cînd deodată se imţi apucat de picioare. Tovarăşii lui îi ghiciseră intenţia şi ără vorbă multă îl tîrîră în tunel.

—Ia nu mai fă pe deşteptu[1] — îl certau ei — dacă scapi e aici o să-i fii şi mai de folos lui taică-tău. Hai, repede !

—Staţi, aşteptaţi-mă — îi imploră Lămîilă, care descoerise în sfîrşit păcăleala — viu şi eu. Nu mă părăsiţi ! Prinţul să mă spînzure ! Luaţi-mă cu voi !

— Să-1 aşteptăm — porunci Cepelică — în definitiv îi da-Drăm şi lui în parte c-am reuşit s-o ştergem.

— Grăbiţi-vă — se auzi o voce fonfăită lîngă el — aici mă bate soarele în creştet şi n-am chef să mă aleg cu o insolaţie.

— Bătrîna mea Cîrtiţă — murmură Cepelică — nu putem igi. Tata e bolnav şi zăvorit în celulă. Cîrtiţa se scarpină după ureche.

— Ştiu unde-i celula lui, — zise în sfîrşit. Am studiat în mănunt planul temniţei pe care mi l-ai trimis. Dar vom reuşi i mai sosim la timp ? Ar fi trebuit să mă înştiinţezi din vreme.

Scoase un ţipăt şi cît ai bate din palme o sută de cîrtiţe se lunară în jurul lui Cepelică.

—Trebuie să mai sfredelim un mic tunel, — glăsui băîna Cîrtiţă.

—îl dăm gata într-un sfert de ceas.

Şi fără să mai stea pe gînduri se năpustiră în direcţia arătă, în cîteva minute ajunseră la celula lui Cepeloi. Cepelică

sări primul înăuntru. Bătrînul zăcea întins pe pat şi aiura, pradă frigurilor.

Izbutiră să-1 care în tunel tocmai la timp, deoarece paznicii după ce înconjuraseră bezmetici închisoarea în căutarea prizonierilor, neputîndu-şi lămuri dispariţia lor, se năpustiră în celule.

Cînd îşi dădură seama că prizonierii au fugit, se gîndiră înspăimîntaţi la caznele la care-i va supune prinţul şi, toţi de-a valma, azvîrliră armele şi săriră la rîndul lor, claie peste grămadă, în tunelul săpat, de cîrtiţe.

Ajunşi în cîmp deschis, intrară în casele sătenilor, îşi lepădară uniformele şi se îmbrăcară în straie ţărăneşti.

Zvîrliră şi clopoţeii pe care-i purtau în vîrful tichiuţelor : haide aşadar să-i ridicăm noi şi să-i dăruim copiilor ca să se joace cu ei.

Aţi spus ceva ? Ce-i cu Cepelică ?

A, da, Cîrtiţa şi Cepelică, crezînd că erau urmăriţi de paznici, hotărîră să sape un nou tunel, părăsindu-1 pe cel vechi. Iată de ce nu i-au ajuns gardienii.

Dar acum unde se află ?

Răbdare, o să vedeţi curînd.

PRINȚUL LĂMÎIE LA CURSELE DE CARE ÎMPIEDICATE

*P*rințul Lămîie pusese la cale o serbare măreață.

— Trebuie să-mi distrez supuşii — se gîndea prințul Lămîie — aşa n-o să mai aibă timp să se gîndeasca la necazurile lor.

Organiză o mare cursă de cai, la care luau parte toți Lămîii de la curte, de rangul întîi, doi şi trei (în calitate de călăreți fireşte, nu de cai).

Caii trebuiau să alerge înhămați — aşa prevedea regulamentul — la care împiedecate. înainte de plecare în cursă, Lămîii puneau nişte frîne puternice, foarte grele, la roțile carelor şi însuşi prințul controla dacă frînele funcționau cum trebuie.

Şi funcționau atît de bine, încît roțile erau complect înțepenite : caii se sforțau înzecit şi chiar însutit ca să poată urni carele din loc.

Cînd prințul dădu semnalul de plecare, bieții cai îşi înfipseră potcoavele în pămînt, îşi încordară picioarele şi începură să se opintească din răsputeri, în timp ce-şi muşcau zăbalele spumegînd. Dar carele nu se clintiră c-o şchioapă. Atunci Lă-

mîii scoaseră de la carîmbul cizmelor cravaşele împletite, biciuindu-i cu sălbăticie.

Cîteva care se mişcară de-un lat de palmă şi prinţul, entuziasmat, începu să aplaude. Apoi coborî el însuşi în arenă şi prinse să plesnească animalele cu biciuşca pe unde apuca, cutremurîndu-se de rîs.

— Biciuiţi-1 pe al meu, alteţă, — îl rugau Lămîii ca să-i facă pe plac.

Şi prinţul izbea în dreapta şi stînga, în timp ce caii înnebuniţi de groază se cabrau, încordîndu-şi muşchii ce stăteau parcă să plesnească.

Spectacolul acesta sălbatic fusese născocit de prinţ.

— Orice mîrţoagă e-n stare să fugă dacă-i laşi frîu liber, — susţinea el. Eu vreau să văd cai adevăraţi, în stare să fugă priponiţi !

De fapt îi plăcea să-i chinuiască şi organiza astfel de jocuri ca să *se* desfete după pofta inimii.

Oamenii erau revoltaţi, dar erau siliţi să vină la aceste spectacole, deoarece dacă prinţul a hotărît că „supuşii trebuie să se distreze", ei n-aveau încotro, trebuiau, vrînd-nevrînd, să se distreze.

Deodată prinţul înlemni cu biciul în aer şi ochii i se bulbucară gata-gata să-i iasă din cap. Genunchii începură să i se bîţîie, se îngălbeni mai tare la faţă şi părul i se ridică măciucă sub tichiuţa galbenă, iar clopoţelul de aur prinse a zornăi jalnic.

Bietul prinţ vedea căscîhdu-i-se sub picioare o prăpastie.

întîi«se produse o crăpătură ca la cutremur, pe urmă alta, apoi în mijlocul străzii pietruite se înălţă o cocoaşe întocmai ca muşuroaiele pe care le fac într-o clipită cîrtiţele, în sfîrşit creasta cocoaşei se prăbuşi, craterul se căscă din ce în ce mai

adînc, se ivi un cap, doi umeri, şi din adîncuri răsări un omuleţ, ca o zvîrlugă, sprijinindu-se în coate şi genunchi : Cepelică !

— înapoi, Cepelică ! Am greşit adresa ! se auzi vocea înspăimîntată a Cîrtiţei.

Dar Cepelică n-o mai auzi. Trezindu-se în faţă cu mutra asudată şi schimonosită de groază a prinţului, ce împietrise cu biciul în mînă ca o statue de sare, îşi simţi inima zvîcnind cu putere.

Fără să se gîndească la ce face, se apropie de prinţ şi-i smulse biciul din mînă.

Pocni de cîteva ori în aer, ca şi cum i-ar fi încercat pleasna, apoi îl croi cu putere pe prinţul ce era prea buimăcit să-şi mai ferească spinarea.

— Aoleu ! urlă guvernatorul.

Cepelică ridică biciuşca şi-1 mai croi o dată. Abia atunci guvernatorul făcu stînga împrejur şi-o rupse la fugă.

Acesta fu semnalul.

în spatele lui Cepelică răsăriră ca prin farmec unul după altul toţi prizonierii evadaţi din închisoare şi mulţimea îi întîmpina pe rînd cu slrigăte de bucurie. Tatăl îşi recunoştea copilul, soţia îşi îmbrăţişa soţul.

într-o clipită, cordoanele de poliţişti fură măturate din cale, mulţimea năvăli în arenă, spre deţinuţi şi îi ridică pe umeri, purtîndu-i în triumf.

îngroziţi, Lămîii încercară să fugă. Dar după cum ştiţi, carele erau împiedecate şi rămaseră ţintuite locului : Lămîii fură prinşi cu toţii şi legaţi fedeleş.

Prinţul Lămîie izbuti totuşi să sară în trăsura lui, care neluînd parte la curse nu era frînată, şi putu să se îndepărteze în goană... Era atît de înspăimîntat, încît nici nu-i trecu prin minte să se întoarcă la palat, ci o luă razna peste cîmp, lovin-

du-şi caii cu un băț ca să alerge cît mai iute. Ascultători, caii galopau atît de repede, încît la primul muşuroi trăsura se rostogoli, iar prințul fu zvîrlit afară, cu capul în jos, nimerind drept într-un bălegar.

„Omul nimerit la locul nimerit", ar fi zis Cepelică, dacă l-ar fi putut vedea.

Capitolul douăzeci şi opt

PĂTLĂGICĂ PUNE IMPOZIT PE VREMEA REA

În vreme ce la oraş se desfăşurau marile curse de care împiedecate, Pătlăgică convocase într-una din încăperile castelului Cireşiamare, ce servea drept sală a tribunalului, pe toţi locuitorii satului, pentru a se da sentinţa într-o chestiune de cea mai mare importanţă.

E de prisos, cred, să adaug că preşedintele era însuşi Pătlăgică, iar avocat domnul Mazăre ; don' Pătrunjel era, ca de obicei, grefier şi însemna răspunsurile într-o condică uriaşă, scriind cu mîna stingă, pentru a putea cu dreapta să-şi sufle în voie nasul.

Oamenii aşteptau cu sufletul la gură, ştiind că ori de cîte ori erau citaţi la tribunal, ploua pe capul lor cu tot felul de belele. De pildă, tribunalul hotărîse în ultima şedinţă că aerul era proprietatea conteselor Cireşiamare şi toţi erau obligaţi să plătească administraţiei castelului un impozit pentru aerul ce-1 respirau.

O dată pe lună, Pătlăgică mergea din casă în casă, îi punea pe oameni să răsufle adînc în faţa lui şi le măsura volumul respiraţiei : făcea apoi cîteva înmulţiri şi la urmă comunica cifra preţului de cost al dreptului de a respira.

Moş Dovleac, de pildă, care, după cum ştiţi, suspina în-tr-una, era încondeiat cu un impozit foarte mare.

Cavalerul Pătlăgică luă cel dintîi cuvîntul şi în mijlocul unei tăceri desăvîrşite zise :

— în ultima vreme veniturile castelului au fost destul de scăzute. După cum ştiţi, cele două sărmane bătrîne, orfane de tată şi de mamă, trăiesc în cea mai neagră mizerie şi pe dea supra se află în trista situaţie de a întreţine pe socoteala lor şi pe tînărul duce Mandarină şi pe baronul Portocală, pentru a nu-i lăsa muritori de foame.

Meşterul Strugure aruncă o privire furioasă spre baron, care şedea într-un colţ şi înghiţea, cu ochii închişi, o tocăniţă de iepure cu garnitură de vrăbii.

— îţi atrag atenţia că aici nu se priveşte pe sub sprîncene — îl dojeni aspru Pătlăgică — încetează să mai priveşti aşa, altfel ordon evacuarea sălii.

Meşterul Strugure se grăbi să-şi fixeze cu privirea vîrful pantofilor.

— Nobilele contese, prea iubitele voastre stăpîne ne-au înaintat prin urmare o cerere timbrată pentru a obţine recu noaşterea unuia din cele mai importante drepturi ce li se cuvin. Maestre, dă citire documentului.

Domnul Mazăre se ridică, îşi drese vocea, se umflă în pene, plin de importanţă şi începu să citească :

— „Mai jos semnatele contesa Prima şi contesa Secunda de Cireşiamare, avînd în vedere şi luînd în consideraţie că fiind stăpîne ale aerului, urmează să fie în consecinţă recunos cute şi stăpîne ale ploii.

Cerem, ca toţi locuitorii să plătească o taxă de una sută de lire pentru una bură de ploaie, două sute de lire pentru una furtună cu tunete şi trăsnete, trei sute de lire pentru una nin-

soare şi patru sute de lire pentru una grindină. Urmează iscăliturile."

Domnul Mazăre se aşeză.

Preşedintele întrebă :

—Ştampilele sînt în regulă ?

—Da. domnule preşedinte, — se grăbi să răspundă avo catul sărind din nou în picioare.

—Perfect — încheie Pătlăgică — din moment ce ştam pilele sînt în bună regulă, însemnează că mai sus-semnatele
contese au dreptate şi tribunalul se retrage pentru chibzuinţă.

Cavalerul se ridică, îşi strînse toga neagră ce-i alunecase pe umeri şi se retrase într-o odăijă pentru a întocmi hotărîrea.

Profesorul Pară îşi înghionti uşor vecinul, pe Praz grădi^ narul, şi-i şopti înfricoşat:

— Găseşti că se cade să plătim şi pentru grindină ? Pen tru ploaie şi zăpadă treacă-meargă, la urma urmei aduc fo loase cîmpului. Dar grindina, ea însăşi e o năpastă, şi tocmai ea a fost taxată mai vîrtos.

Praz nu răspunse. îşi ciupea fără milă mustăţile, ajutat şi de nevastă-sa, care de altfel îl ajuta să-şi potolească nervii.

Meşterul Strugure se scotocea prin buzunare după o sulă ca să se scarpine la ceafă, dar îşi aduse aminte că înainte de a intra în sala de judecată trebuise să depună orice armă.

Don' Pătrunjel nu pierdea o clipă sala din ochi şi însemna tot timpul :

,,Pară-Mălăiaţă a bombănit. Praz îşi roade vîrful mustăţilor. Lelea Lubeniţa strănută. Moş Dovleac a suspinat de două ori..."

Făcea tocmai ca şi şcolarii puşi de profesoară să facă lista cu „răii clasei" în timp ce dînsa stă de vorbă pe coridor cu colegele sale.

în coloana celor buni, domnul Pătrunjel scrisese :

îngrămădesc cei ce se întorc de la tîrg : țăranii în cojoace, tărăncile cu basmale negre pe cap. Iar în ultimul vagon...

—Doamne sfinte ! se minunară ei crucindu-se. Lele Lubenițo, ia uitati-vă oleacă la ultimul vagon !

—S-ar zice — îşi dădu cu părerea sfios moş Dovleac — s-ar zice că-s urşi.

într-adevăr erau trei urşi ce priveau cu interes afară, pe fereastră.

— E nemaipomenit ! declară Praz grădinarul, iar vîrfurile mustăților i se zbîrliră de mirare.

Unul din cei trei urşi avu chiar neobrăzarea să-i salute..

— Neruşinatule, — îl amenință cu pumnul meşterul Stru gure. Mai ai curajul să-ți baţi joc de noi ?!

Aş, ursul continua să-i salute şi chiar cînd trenul se îndepărtase, el tot se mai apleca peste geam, fluturîndu-şi laba cu atîta aprindere, încît fu gata-gata să cadă afară. Din fericire ceilalți doi urşi îl apucară la timp de coadă şi îl traseră în vagon.

Prietenii noştri ajunseră în gară exact în clipa cînd se opri si trenul. Şi iată-i din nou pe cei trei urşi ! Coborau legănîndu-se plini de gravitate, iar cel mai în vîrstă dintre ei încredința bagajele hamalului.

— Sînt trei urşi saltimbanci — zise cu dispreț meşterul Strugure — au venit să dea un spectacol de circ. Acuşi apa?e şi îmblînzitorul. Sînt convins că e unul din acei nemți cu barbă roşie şi cu un flaut de lemn.

îmblînzitorul avea însă o şapcă verde, o pereche de pantaloni albaştri peticiți la genunchi... o mutrişoară şireată şi isteață — înfățişarea unuia ce se ține de şotii.

— Cepelică ! strigă meşterul Stiugure, alei-gînd spre eL

Era Cepelică în persoană, care înainte de a se întoarce la țară trecuse pe la grădina zoologică şi eliberase familia urşilor. Paznigil era de data asta atît de încîntat de revedere, încît

T

i-ar fi dăruit şi elefantul, dacă i-ar fi trecut prin minte lai Cepelică să-1 ceară.

Dar elefantul nu voia să creadă că ar fi izbucnit revoluția şi rămase în baraca lui să-şi scrie memoriile.

închipuiți-vă îmbrățişările,pupăturile, istorisirile etcetera, etcetera. Şi totul pe o ploaie cu găleata, asta-i frumusețea ; căci cînd omul e mulțumit, nu-i mai stă gîndul la flecuştețe şi nu-i pasă că e ud ciuciulete sau că se poate alege cu o răceală.

Pară-Mălăiață nu contenea să-i strîngă laba ursulețului mezin, bîlbîindu-se mişcat:

— Iți mai aduci aminte cînd dansai ? Cînd îți cîntam din ^vioară ?

Ursulețul îşi aducea bineînțeles aminte şi începea pe dată să danseze şi să țopăie, în timp ce copiii înveseliți băteau din palme.

Fireşte, Cireşel fu înştiințat îndată de reîntoarcerea lui Cepelică ; închipuiți-vă îmbrățişările celor doi prieteni.

— Acum însă, gata cu ceremonia — zise la un moment dat Cepelică — trebuie să vă expun un mic plan de bătaie...

Şi în timp ce Cepelică îşi va expune planul, să dăm o raită să vedem ce s-a întîmplat cu prințul Lămîie.

O FURTUNĂ CE NU SE MAI ISPRĂVEŞTE

Z)upă cum ştiţi l-am părăsit pe guvernator cu capul într-un bălegar, zicîndu-ne că se află la* locul nimerit.

— Aici e cald şi linişte — îşi zicea fericit, scuipînd mur dăria ce-i intrase în gură. Aici o să rămîn pînă ce poliţia va fi restabilit ordinea publică, — hotărî el.

Deoarece însă în timpul fugii nu aruncase nici o privire în urmă, prinţul nu ştia că poliţiştii lui au dezertat, că Lămîii lui umpleau închisorile şi că se proclamase Republică.

Cînd însă ploaia începu să-i mureze de-a binelea turul pantalonilor, luă altă hotărîre :

„Locul ăsta e umed — îşi zise — ar fi cazul să caut altul mai uscat."

Zvîrli un timp din picioare şi izbuti în cele din urmă să-şî descleşteze capul din bălegar.

Atunci îşi dădu seama că nu se afla decît la cîţiva paşi de castelul Cireşiamare.

— Cum naiba am ajuns aici ? se întreba el frecîndu-se la ochi (gunoiul se lipise de ei ca două obloane).
Se ascunse după o căpiţă de fîn lăsînd să treacă un alai — şi voi ştiţi de cine era vorba — apoi o luă la deal. Cînd ajunse sună şi Căpşunica îi deschise uşa. •

— Contesele nu primesc cerşetori, — îl luă la rost fetiţa, trîntindu-i uşa în nas.

—Care cerşetor ? Eu sînt guvernatorul!

Căpşuni ca îl privi cu milă.

—Bietul de tine — zise — sărăcia ţi-a întunecat minţile.

—Ce sărăcie ? Sînt putred de bogat!

—După cum arăţi, nu-mi vine a crede, — adăugă Căpşunica, ştergîndu-i faţa cu batista.

—Ia mai slăbeşte-mă cu cîrpa asta şi anunţă-mă imediat conteselor !

—Ce-i aici ? întrebă don' Pătrunjel ce trecea tocmai pe acolo, suflîndu-şi nasul.

—E un calic care se crede guvernator.

Don' Pătrunjel îl recunoscu dintr-o privire pe guvernator.

— M-am deghizat aşa ca să-mi cunosc mai bine supuşii, — bolborosi Lămîie, ruşinat de halul în care se afla.

— Poftiţi, binevoiţi, alteţă — zise înclinîndu-se pînă la pămînt don' Pătrunjel.

Guvernatorul intră, fulgerînd cu privirea pe Căpşunica.

Contesele nu mai conteneau să laude dragostea guvernatorului faţă de popor.

— Vai, dar e de speriat cîte neplăceri trebuie să înfrunte un guvernator !

—Totul pentru binele poporului, — răspundea guverna torul fără să roşească (pentru bunul motiv că nu s-a mai văzut nicicînd lămîie să roşească).

—Şi cum a găsit alteţa voastră poporul ?

— Fericit şi mulţumit, — declară prinţul. Nu cunosc un popor mai fericit ca al meu.

Şi nici nu bănuia că rosteşte adevărul. Poporul său era cu adevărat fericit în clipa aceea, dar numai pentru că se descotorosise de el.

— Alteţa voastră doreşte un cal, ca să se întoarcă la pa lat ? întrebă Pătlăgică.

...primarul satului e meşterul Strugure...

să cosească iarba. Cîteodată, ce-i drept, se mai văicăreşte, dar numai într-ascuns, cînd se întîlneşte cu don' Pătrunjel care a devenit portarul castelului.

Un castel cu portar ? Vi se pare ciudat şi totuşi aşa este. Castelul nu mai e un castel, ci un club. Pentru copii bineînțeles : are o sală de ping-pong, o sală de desen, o sală pentru teatru de păpuşi, alta pentru cinematograf şi aşa mai departe. Fireşte, se găseşte aci şi cel mai frumos joc : o şcoală.

Cireşel şi Cepelică stau cot la cot, în aceeaşi bancă, şi învață aritmetica, limbi străine, istoria şi toate celelalte materii ce trebuie bine ştiute pentru a te putea apăra de ticăloşi şi pentru a-i ține la distanță.

— Pentru că — îi aminteşte mereu Cepeloi, băiatului — mai sînt ticăloşi pe lume : şi nu uita că şi cei pe care i-am alungat ar mai putea să se întoarcă.

Dar eu sînt sigur că n-o să se mai întoarcă. Nu se mai întoarce nici domnul Mazăre, care a pierit fără urmă, pentru că avea prea multe nelegiuiri pe conştiință.

Se zice că face pe avocatu' într-o țară străină, dar mie puțin îmi pasă. Sînt încîntat că a ieşit din povestirea noastră înainte de a se fi terminat. M-ar fi plictisit peste măsură să-1 fi tîrît cu mine pînă la capăt.

Am uitat să vă spun că primarul satului e meşterul Strugure care, pentru a fi la înălțimea rangului său, şi-a părăsit cu totul prostul obicei de a-şi rîcîi țeasta cu sula. Doar în cazuri foarte încurcate se scarpină nițeluş cu creionul chimic, dar despre asta nici nu face să mai pomenim.

într-o dimineață locuitorii şi-au văzut zidurile caselor mîzgălite cu nişte inscripții cu litere groase, ce sunau :

TRĂIASCĂ PRIMARUL

Lelea Lubenița răspîndi zvonul cum că ar fi fost scrise chiar de mîna meşterului Strugure.

— Halal primar, n-ai ce zice — melițau din gură bîrfitoarele — umblă noaptea să mîzgălească pereții!

Dar e o vorbă în vînt. Inscripțiile le-a zugrăvit Praz cu mîna lui. Adică, nu cu mîna, ci cu mustățile lui. Căci într-adevăr Praz le-a aşternut pe ziduri după ce şi-a muiat mustața ca pe o bidinea, într-o călimară. Pot să vă spun acest lucru pentru că voi, neavînd încă mustăți, n-o să vă treacă prin minte să-1 imitați şi, prin urmare, n-o să pricinuiți vreun neajuns pereților.

Şi acum povestea noastră s-a terminat cu adevărat. E drept, mai sînt pe lume castele şi, în afară de Lămîi, tot felul de alți nemernici. Dar, rînd pe rînd, vor da bir cu fugiții, iar în grădinile lor vor năvăli copiii ca să se joace în voie. Da, aşa va fi.